

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Boesen, Em. Ferd.; udgivne af B. [i. e. E. F. Boesen].

Titel | Title:

En religiøs Livs-Udvikling skildret i Breve fra Cornelius

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : C. A. Reitzel, 1845

Fysiske størrelse | Physical extent:

[4], 197 s.

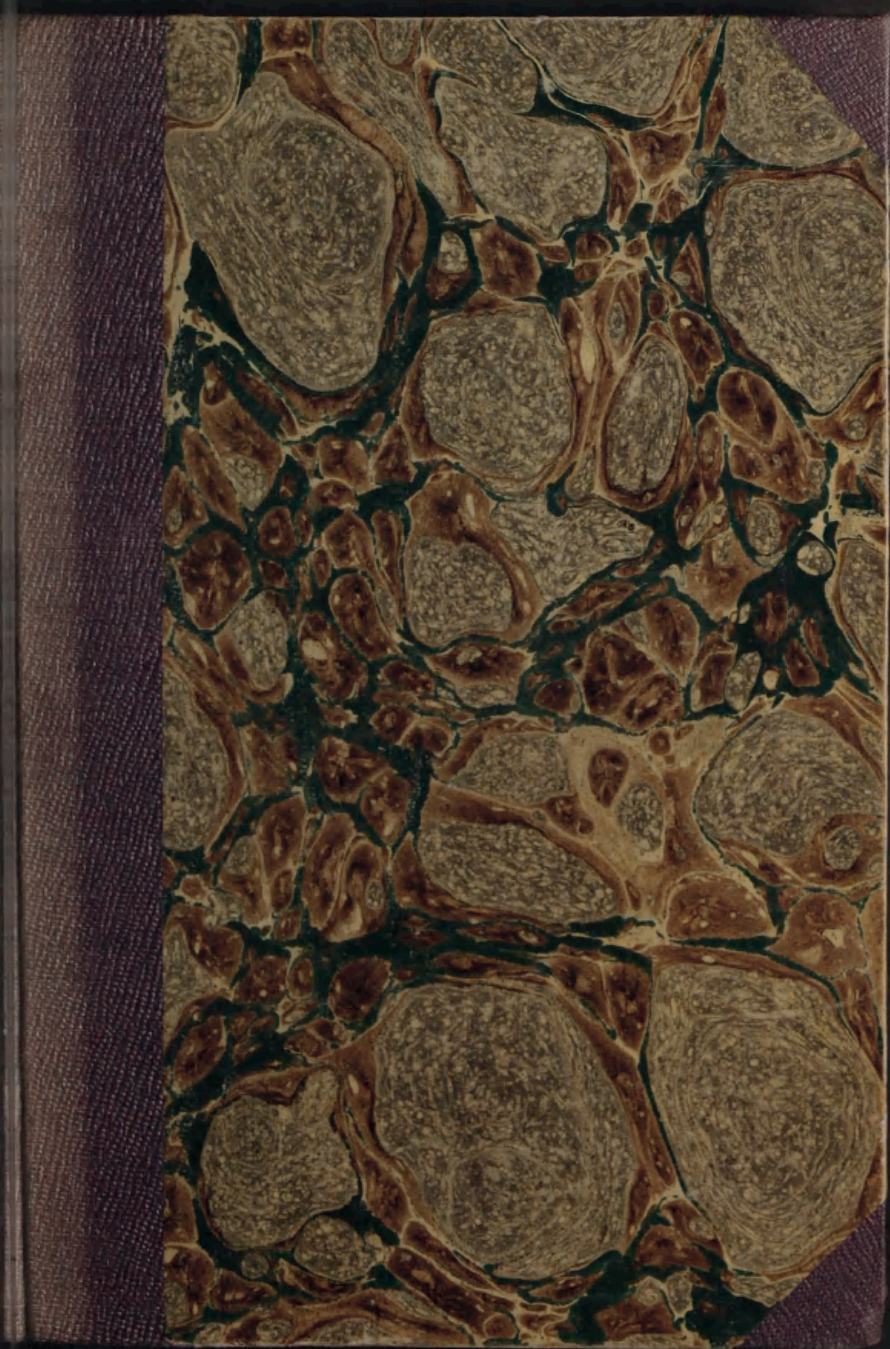
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

57.-96.

Fors.
S. F. Boesen.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019417566

En religios Livs-Udvikling,

skildret i

Breve fra Cornelius.

Udgivne af 3.

Kjøbenhavn, 1845.

Forlagt af Universitets-Boghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

On religious Free-Thinking

THOMAS
PAIN

Letter to Dr. Cornhill

My dear Sir,
I have the honor to receive your letter of the 10th inst. in relation to the publication of your work, and I am very glad to hear that you are so much interested in the subject. I have no objection to your using the substance of my letter in your work, provided you will give me the usual acknowledgment. I am, Sir, very respectfully,
Your obedient servant,
Thomas Pain

Forord.

Da Cornelius skrev følgende Breve fra Blekingen til Theodor L., synes han at have været saameget beskjæftiget med at vinde Ro og Klarhed i sit indre Liv, at han derover glemte at fortælle, hvorledes han havde det i udvortes Henseende; han har ikke engang nævnet sit Opholdssted, før i et af de sidste Breve. Men i September Maaned skrev han tillige nogle Breve til sin Søster, og i et af dem fortæller han, at da han var kommen til Blekingen, havde han først forgjæves søgt et Sted, hvor han kunde blive i længere Tid, og som var efter hans Sind; han havde allerede betænkt at reise nordligere op i Sverrig, da han hørte, at der et Par Miils Wei fra Carlshamn stod et stort Huus ubeboet; det havde tidligere tilhørt en Skibscapitain, men baade han og hans Kone vare døde Vinteren i Forveien; den nuværende Eier, som han da var reist hen til, havde været villig til at indrette et Par Værelser for ham, og han roser ham

meget for hans Tjenstvillighed. „Min Bært,“ skriver han „der boer en lille Hjerdingvei herfra, skikker daglig Bud over til mig, og sørger omhyggeligt for, at jeg ikke skal mangle Noget. Kan Du ikke huske den svenske Bise, som Du sidste Vinter lærte og holdt meget af? Drenge, der tidt gaaer Grinder herover til mig, synger den gjerne paa Veien, og jeg kan høre ham et godt Stykke borte; men fordi han ved sin Bise minder mig om Dig, tager jeg saameget bedre imod ham; jeg har ogsaa rundet hans Godhed, og han besørger punctlig Alt, hvad jeg paalægger ham.“

I lang Tid synes Cornelius at have skrevet sine Breve snarere til sig selv, end til Theodor T.; han satte ikke engang sit Navn under dem; men hvad han i Lobet af et Par Uger havde nedskrevet, lagde han i en Convolut, og sendte til Theodor.

Skulde disse Breve iøvrigt kunne bidrage til at vise, at et Liv ført uden Religiositet, er uden indre Sandhed og derfor ogsaa uden sand Fred, skal det glæde Udgiveren, og med Ønsket derom overgiver han dem til den velvillige Læser.

Udgiveren.

D. 16de Juni.

Alt omkring mig er nu roligt; intet Blad rører sig, ingen Lyd bevæger Luften, Havet ligger stille. Hvor er Naturen venlig, naar den saaledes beroliger sit Sind og udbreder Taushed over sig! Den er ikke død, den sover ikke, stille ligger den vaagen, som glædede den sig over sig selv. Jeg er usigelig glad, jeg vederkvæger og styrker mig ved denne Stilhed, jeg hviler og vugger min Sjæl deri. Der er dyb Ro i mig; hvorfra den kommer, veed jeg neppe; er det Naturen, der gjennem mine Sandser lægger den ind i mig, som den udbreder Taushed udenfor mig? Jeg lytter ud i Stilheden, og for hver Gang jeg har lyttet, bliver min Stemning mildere; jeg seer mig om til hvad der omgiver mig, jeg mindes hvad jeg har oplevet, og jeg vil lyse Fred derover.

Du har vel i den sidste Tid flere Gange spurgt om mig, Du har jo Intet hørt fra mig; men kunde

Du misunde mig min Ro, vilde Du udrive mig fra den? Jeg vil ikke bortbytte den for hele Byens Munterhed; men jeg ønsker, den var ogsaa om Dig.

Din

Cornelius.

D. 18de Juni.

Den sidste Tid før jeg reiste, havde jeg kun sjælden en rolig Stemning; Du undrede Dig derover, men fik aldrig noget tilfredsstillende Svar. Hvor kunde jeg give Dig det, jeg kunde ikke give mig det selv! Men hvor er jeg glad ved at være kommet bort fra Eder, hen i denne Ensomhed! Før jeg reiste, bad jeg Eder om ikke at lede mig op, men I opfyldte ikke min Bøn, og jeg opsogte et andet Sted; spørg nu ikke om mig! Da jeg kom hertil, var det som en venlig Aand kom mig imøde, hilste paa mig, omgav mig overalt, indbød mig at komme til Hvile, og jeg vil følge Indbydelsen.

I Bjergegne er der undertiden smaa Søer, der ligge skjulte mellem Fjeldene; jeg har hørt sige, at i nogle af dem staaer Vandet altid lige høit, baade Foraar og Efteraar; de have hverken Tillob eller Aflob, men nede paa Bunden have de hemmelige Kilder. Naar man har gaaet sig træt, og kommer til et saadant Sted, kan man ret fornemme det Belgjørende i at hvile sig ud; saadan en Sø har jeg en halv Miils

Bei herfra; der kommer Ingen til den, Skoven omgiver den fra alle Sider; jeg elsker den inderligt; naar jeg er hjemme, fører jeg ofte dens Billede frem for mig; men om jeg en Dag kom, og den var borte, var sjunket ned i Jorden! — Naar jeg nu kommer til den, seer jeg hen over den, og forjager enhver Tanke om hvad jeg før foretog mig, og jeg bliver ved at see hen over den, indtil det er blevet blifstille i min Sjæl; da nyder jeg denne Stilhed, glæder mig over den, sænker den dybt ned i mig. Jeg opleder hver Sammenligning, jeg kan udfinde mellem den og mit Indre; enhver Sjæl ligner den i mange Henseender, blot veed Folk det ikke selv, og ere derfor ikke trygge, som den ligger tryg. Der begynder en Kruisning ved den ene Bred, Binden fører den over til den anden Side, og skjuler den mellem Sivene, og min Følelse følger den, glider hen over Sjælen og skjuler sig atter; eller Bandet er speilblankt rundt om ved Rysterne, Græsset og Træerne speile sig i Bandet; kun ude midt paa Søen kruses Bandet, og Omverdenen speiler sig i min Sjæl; dog er der en Følelse, fremkaldt ved en ukjendt Magt, der længe kan bevæge sig og give tilkjende, at en indre Magt vil frembryde.

Din
Cornelius.

D. 19de Juni.

Jeg vaagnede ganske forstrækket i Morges; jeg havde drømt, at jeg var kommet tilbage til Eder; der havde allerede været Flere, som havde spurgt om mig, og jeg maatte ile for at komme ud og besørge mine Forretninger. Da jeg vaagnede, saae jeg hen til Døren, om Nogen vilde vise sig; jeg gik ud, Duggen glimrede omkring paa Græsset og Træerne, uendelig mange glade, stille Blink; Morgenens aandede mig frisk imøde. Et lille Stykke herfra har jeg Havet; det laa roligt; langt borte paa det laa et Skib, alle Seil vare hejsede, stolt bevægede det sig frem med en Seiersfølelse over den Verden, som omgav det. Mit Sind var let og frit; jeg lænkede ikke Tankerne dybsindigen til hverandre; lystigt lod jeg dem boltre sig om mellem hverandre, som de selv vilde; de veiede ikke synderligt og vare ikke tunge, de løftede paa mangen Steen, men let lod jeg dem hoppe over dem alle, snart i Egnen omkring mig, snart i fremmede Egne, overalt i Naturens Ro. Underfulde Natur, som jeg ærbødig gaaer ud i, som jeg fortrolig nærmer mig, som jeg elsker; overalt hvor mit Sind flytter mig hen, svære Dine Aander om mig, og lade sig dog anebag Bjerg og Flod og de bølgende Egne endnu friere og herligere.

Dig, kjære Theodor! maa jeg ofte erindre; Dit Billed kommer tidt til mig; hvad Under! for saae jeg Dig selv saa hyppigt; Dit Billed lader jeg komme og gaae, som det selv vil; skulde det forstyrre mig, da kan jeg jo strax give det Ordre til at forsoie sig bort. Tidt kommer ogsaa den øvrige Verden, jeg forlod, frem for mig; den er mere snaksom, dens Stikfælsler ville jævnlig sladdre i Munden paa hverandre. Overtale dem til at tie stille vil jeg ikke; de vilde finde paa hundrede Undskyldninger for deres Snaksomhed; men jeg befaler dem at være rolige, og de synke bort i Tausshed. Men jeg lader ikke min Phantasie opfylde Egnen med Folk i Stedet for dem, jeg glemmer; jeg vil dette ganske og aldeles, være alene og i Ro. Jeg har jo ogsaa nok, jeg har denne skønne Egn; inderlig, som et Barn i fremmede Lande kan længe efter sin Moder, har jeg længtes efter dens Gensommelighed; skulde jeg da nu ikke være glad, jeg er kommet til den. Hemmelighedsfuld er den for mig, selv bærer jeg mit Sind hemmelighedsfuldt med mig. Men derfor er det ikke nedtynget; jeg letter paa det, og føler, hvor frit det bliver; naar det er blevet let, som Fuglen, der flyver over Marken og muntert bevæger sit Hoved, da seer jeg mig glad omkring, og glad og uforstyrret dvæler mit Die ved Træet, jeg gaaer forbi,

og ved de vilde Roſer og ved Klippen og ved den ſtille Sø.

Din
Cornelius.

D. 21de Juni.

Jeg var min Ro kun ſom en Skovens Skygge, jeg ikke naaede. Snart drog dette, ſnart hiint mig til ſig, eller ſtødte mig fra ſig; mine Tanker ſpredtes ad paa mange Veie, og vilde jeg ſtundom ſamle dem i een Skare, formaaede jeg det ikke; kjendt følte jeg mig dog ſom Fremmed blandt Eder Alle; jeg maatte forgaae adſpredt for Verdens mange Magter, eller ſamle al min Kraft og forlade Eder. Da jeg reiſte bort, ſyntes mig, al min ſædvanlige Gjerning og Glæde og Bekymring havde lagt ſig ind i min Huſommelse, forſtyrrende, gjækkende, truende. Hemmelig frygtede jeg for, at jeg havde gjort feil i at reiſe bort. Men nu jeg er adſkilt fra Eder, nu Naturen hver Dag taus viſer mig ind i mig ſelv, nu vil jeg erindre mig ſelv, medens Verden forſvinder for mig. Jeg erindrer, hvorledes jeg ſom Barn glemte hele Verden over min Leeg; jeg mindes mig ſelv ſom Dreng, vil kalde Drengen hen til mig, ſkjøndt han er borte for længe ſiden, ſeer ham paa Jagt efter Sommerfugle, og fanger dem igjen for at glæde mig med ham. Jeg erindrer mig, da Ungdoms Følelſen vaag-

nede i mig, da min Verden blev mig meget for lille, og jeg ønskede at kunne leie et Skib for at seile ud i det uendelige Rum mellem alle Verdener, og jeg seer, hvorledes Veien derefter gik ud og ind og frem og tilbage og frem igjen til denne Dag, og jeg vil overveie, hvor langt jeg kom.

Men Du kan vel forestille Dig, at jeg maatte seire over mig selv oftere end een Gang, da jeg bestemte at reise bort. Der var Meget, som vilde overtale mig til at blive, hvor jeg var. Det var ingen Spøg, jeg agtede at foretage med mig selv, og jeg vilde ikke lege Skjul med Gder. Paa Veien hertil faldt det mig ind, om min Reise ikke snarest var en Flugt, at jeg nu seig flygtede fra Livet, som jeg tværtimod modig skulde gaae ind i. Blodet steg mig til Hovedet ved Tanken derom. Flugt, Feighed! der er Intet jeg fra min Barndom har frygtet saameget, som disse Ord, jeg har paa enhver Maade skyet at komme i Berøring med dem, skyet dem mere end smitsom Syge, og nu skulde jeg gribe mig selv flygtende! Det syntes mig allerede, at I spottende fulgte efter mig. Flygte, det er det Samme, som at være paa Veien til at blive tilintetgjort; lammer Modløshed først engang et Menneske, da staaer han næsten ikke til at redde. Jeg saae mig urolig om, Sjæl og Legem kom i urolig Bevægelse. Der stod paa Marken

en Gingsst, der vrinsfede og slog bag ud, da jeg kom forbi; jeg var nær spunget op paa den for at jage tilbage til Eder, og jage ind i Livets Brimmel, for at tumle mig langt stærkere, end nogen sinde før. Da, var jeg vendt tilbage, da var jeg flygtet, flygtet fra mig selv; thi derfor fremkom hiin Tanke hos mig, fordi der havde listet sig ind i mig en Følelse af Frygt for at være ene med mig selv, at jeg ikke skulde kunne udholde mit eget Selskab og ikke undvære Eders. Men jeg blev rolig igjen, da jeg saae, hvorledes Sagen hang sammen. Flygte bort! saa skulde den forbigangne Tid have forstræffet mig saa stærkt, at jeg vilde opføre mig et Skjul for den følgende, saa skulde Tiden have bragt saa stride Skjæbner, at den alt havde nedbrudt mit Mod; nei, det er ikke Tilfældet! Men Ak og Bee over den, som, om saa skulde være, ikke kunde taale, at Strømmen var ham imod og slog over ham, som ikke kunde taale at lide Skibbrud og kastes nogen op paa Klippen, naar han dog fik Livet reddet, som ikke derved fik endnu større Mod til at seile ud, hvor Strømmen var stridest. Ingen veed, hvad Modgang er, naar han er flygtet fra den, naar han ikke fortrolig vilde omgaaes med den, trænge sig ind i dens Indre og fange dens Tanker; men gjør han det, da er dens Magt ogsaa brudt, da staaer den i et Dieblis forvandlet. Livet forekommer mig

ufigelig riigt, har givet mig saamange Løfter, at jeg ikke veed, hvorledes det vil faae Tid til at indfrie dem alle sammen. Livet pleier desuden ikke at bedrage Folk, men de bedrage sig selv, naar de opføde saadanne Fordringer, som det ikke kan tilfredsstille, naar de drømme sig langt bort i Purpur og Bløiel og glemme at gribe det Nærværende. Saa blive de utilfredse, for det Første fordi de have gjort hine Fordringer, for det Andet fordi de ikke blive opfyldte, for det Tredie fordi de ere utilfredse med, at de ikke blive opfyldte, og saa jager Utilfredsheden Uro op i dem, og Uro jager dem bort fra Livet. Men Skjul finde de dog ikke; hver Dag, hvert Dieblif kommer Utilfredsheden listende paa dem, og minder dem om Bedrageriet, indtil de gjøre Retfærdighed mod sig selv og mod Livet. Flygte bort! eller skulde saamange Farer truende træde ud fra Fremtiden, at de havde gjort mig modløs! Nei, da havde jeg hellere skjult mig i Eders Favn, eller under min Moders Forklæde, end jeg havde forladt Eder. Jeg blotter mit Bryst for Fremtiden og svaler det derved, og har havt Mod til at forlade Eder.

Din
Cornelius.

D. 22de Juni.

Dog har jeg frygtet; jeg har frygtet for, at Ber-

den skulde aldeles overvælde mig, som jeg saae, den overvældede saa Mange, at jeg skulde blive deelt og udstykket, som jeg saae, Mange vare blevne. Hvad der saa ofte kom tilsyne, var ikke hele, fulde Sjæle, som rolig hvilede i deres egen Verden, og derfor havde Magt til at saae Andre til at samle sig; men det var kun urolige Dele; jeg kunde fristes til at troe, at Mangen ikke har nogen Sjæl for sig selv, men kun Stykker til den, af hvilke hver dog gjør den uhyre Pretension at være heel og fuldstændig; jeg kunde fristes til at troe det, dersom jeg ikke saae deres udvortes Skikkelse, og derfor blev nødt til at antage, at de eie mere, end de selv vide. Derfor forlade de hurtigt det Parti af aandelige Interesser, som de for kort Tid siden bildte Andre ind, at de tilhørte aldeles usorbeholdent. Jeg troer neppe nogen Tid, som vor, har havt Fornøielse af at adsprede alle Kræfter og Tanker, saa ingen Sjæl bliver heel og holden, og intet Gemyt fast; eller vor Tids Mennesker maae have Elasticitet i utrolig Grad. Nei, jeg vil ikke følge deres Exempel, jeg vil det ikke; eet Gnesto vil jeg søge, for at jeg kan saae Hvile, jeg vil lade det af al Magt gjenneegribe min Sjæl, om jeg saa end skal gaae blind og døv og stum for hele den øvrige Verden. For hvad der med Sandhed gjør sig gjældende har jeg desuden for stor Agtelse, til at jeg

skulde give mig selv Lov til at løbe hid og did, og gjøre de høie Magter falske Complimenter, og hverken ville troe eller tjene den Ene eller den Anden. De fordre mere, og hævne sig paa enhver Utrofskab, hævne sig ved den Udsælselighed, hvori Sjælen bliver henslængt, og ved den Uro, som følger dermed, saafremt ikke al Livsfølelse er bortsvundet; da har de alt hævnnet sig frygteligst, nemlig ved aandelig Død.

Livet er ingen Ubetydelighed, man kan gjøre med, hvad man lyster, som man just nu har Lune til; Verden er ikke en ringe Ting, man kan sætte paa Haanden og dandse omkring med i Stuen. Livet i Verden er intet Vindpust, man ikke behøver at agte paa, men naar jeg nævner dets Navn, bruser Lyden af mange Aanders mægtige Bingeslag mig imøde. Verden er ikke et landligt Huus, man let kan oversee, er ikke en Billedstøtte, der fuldendt og færdig er stillet hen, og Enhver kan gaae og glæde sig over den, eller lukke sine Dine og gaae forbi, som han behager; men snarere et uhyre Chaos, og hvert Dieblif løfter den ene Skikkelse sig op efter den anden, reiser sig og synker tilbage, og hvert Dieblif reiser den ene Bygning sig efter den anden, styrter atter sammen, og begraver under sig Utallige tilligemed den Samson, paa hvem det hvilede. Er der en ordnende Aand gjennem Alt, da finder jeg den ikke, og den giver mig

ikke Styrke til at bestaae, dersom jeg ikke vil hengive mig og fast slutte mig til den. Livet i Verden er ikke en venlig, simpel, letfattelig Melodie, man kan gaae og nynne paa, men snarere en Blanding af alle Harmonier og Disharmonier, Sang og Skrig og Raab; dog jeg vil søge den simple Melodie, jeg vil søge en reen Tone og lade den dybt gjennemtone mig.

Din

Cornelius.

D. 24de Juni.

Uforstyrret gaaer jeg omkring her i den eensomme Egn; her kommer Ingen til mig. Urterne have intet Die, Fuglen har ingen Tanke. Dog er mit Die ikke roligt, min Tanke ikke beroliget. Der er taust, eensomt, slumrende, næsten dødt i mit Inderste, og denne Taushed bærer jeg urolig omkring med mig. Er der da Intet, som kan udløse mig af Trykseriet? Jeg søger op til den rolige Skov, jeg søger ned til det urolige Hav; Kræfterne arbeide i Naturen om mig; er der da Intet, der kan gøre min Sjæl levende? Der staaer i Nærheden af mit Huus et Træ, en Geg i sin fulde Styrke; Naturen har dannet en Bænk under den; her sidder jeg ofte; bag ved mig er Skoven, Fodstien gaaer hen til Huset foran mig, længere nede staae nogle lave Buske og Træer spredte ad, da kommer Havet; jeg sidder for-

ventende; den blaa Blomst ved min Fod staaer frisk og stille, Fuglen flyver muntert; hvorfor kan mit Sind ikke eie Blomstens Stilhed og Fuglens Munterhed? Naar jeg har en Bog for mig, kan jeg ofte læse Sider ned, og veed Intet af hvad jeg læste; da seer jeg mig om til alle Sider, seer dog ikke til det, der omgiver mig, men seer indad, om intet Livstegn vil ytre sig. Det er, som var der fjernt i mig, næsten underjordisk en levende Verden; men ingen Skikkelse vil dukke op af den, Intet aabenbare sig fra den. Matte Sjæl, hvorlænge! Skal da, hvad der skulde være høit opløstet i Frihed, holdes i den haarde Tvang? Skal hvad der efter sin Natur skulde være bestandigt Liv, være afmægtigt? Naar Solen nu er gaaet ned og Mørket kommer, da kommer der Sorg i mit Sind.

D. 2de Juni.

Tro dog aldrig, at Glæden flyer mig, eller at jeg flyer Glæden, tro dog aldrig, at jeg er saadan en Daare! Nei, tværtimod, jeg søger den, jeg haaber paa den, jeg finder den. Gjerne vilde jeg, at det milde Skjønheids Barn altid skulde danske omkring mig; er dette end ikke Tilfældet, hvor kunne det ogsaa være muligt? Glæden kommer dog daglig og giver mig sit Besøg. Daglig glimrer Guldbageret for mine Dine,

og føres til mine Læber; hvorfra det kommer, veed jeg ikke; ofte er det der, naar jeg mindst venter det; jeg drifter af det, saameget jeg kan, Driften beruser ikke; men forunderlig forsvinder det igjen for mig. Da mindes jeg Glæden taknemmelig, haabende, at den snart vil komme tilbage. Jeg haaber paa Glæden, jeg veed, den er til, jeg kjender den af Erfaring; jeg kan vide, at som den kommer til mig, kommer den til syne trindt om i Verden. Den ligger i et usynligt Skjul, ventende den beleilige Tid, da den kan give sig tilkjende; varer det den for længe, da bryder den frem, som var den utaalmelig, og naar den maa gaae bort, da har dens milde Blik forjættet, at den vil atter komme. Jeg tænker, den engang har boet rolig paa Jorden, og den kan aldrig mere glemme os, men jeg tænker, den engang vil komme for aldrig at forsvinde. Jeg seer hen til dens usynlige Hjem, og uventet er den hos mig; som Kilden, der udvælber mellem det høie Græs, endnu skjult deraf, som den første Svale, der hilser Sommerens Lys, som den enkelte Stjerne funklende frem, lovende, at alle Skyer ville forsvinde, kommer den. Jeg gaaer ud; før jeg tænker det, seer jeg dens Dine blinke frem mellem de grønne Grene. O Lys, o blomstrende Fryd, o klare, jublende Tone, o funklende Liv fra det usynlige Hjem

over den Dodeliges Hjerte, kom til mig, bliv hos mig,
tag Bolig i mig!

Cornelius.

D. 25de Juni.

Det havde blæst stærkt om Dagen; nu var det blevet stille igjen; jeg havde ikke lagt Mærke til Veiret eller Eggen, før jeg kom op til Søen, men blev overrasket ved den Stillehed, som var indtraadt; uvilkaarlig holdt jeg Aandedraget tilbage, for at jeg ikke selv skulde forstyrre den. Dyre mod Vest, hvor Solen nylig var gaaet ned, var Horizonten rød, og skinnede frem mellem Træerne; der stod enkelte Skyer, der vare standsede, da Solen gik ned; lyserøde, grønne, lyseblaa Fortøninger flød over i hverandre, indtil de svandt hen i det dybe, dunkle Blaa, hvori en enkelt Stjerne glimrede frem. Skoven laa i sin dæmrende Dunkelhed; ikke et Blad bevægede sig, Alt var hensunket i Ro; ikke en Lyd, fuldkommen Taushed! Jeg lyttede ud i Eggen, jeg maatte kunne høre Mile bort, ikke en Lyd kom til mit Øre. Min Sjæl holdt sit Aandedrag tilbage; ethvert Billede af hvad jeg før havde seet, var skjult; enhver Tanke, enhver Tilskyndelse var sunket tilbage, min Sjæl var sunket hen i Bestuelse, ikke en Bevægelse, fuldkommen Taushed! Saa ofte havde jeg seet Søen og Eggen, nu var den mig dog

ny, næsten fremmed. Hvad Skjont havde den oplevet, siden selv den glad beundrende holdt sit Aanddrag tilbage? Var det Stjernen, der nu nys havde faaet Die paa min Egn, og udøvede en forklarende Magt over den, eller var det Eggen, der havde seet Stjernen, og undrede sig anende over den fjerne Verden, eller var der usynlige Skikkelser, usynlige for mit Die, som gik over den, som den saae og taug for? Lønlig Ro, hvor er Dit Hjem? o at jeg kunde følge Dig, hvor Du gaaer hen, hensynkende i Dig; at jeg kunde gemme Dig i mit Indre! Jeg stod der længe, det havde længe været mørkt, jeg maatte minde mig om mig selv paa Ny. Bludselig raabte jeg af al Magt ud i Tausheden, jeg vilde afbryde den; men jeg fortrød det igjen, holdt inde, for paa Ny at hengive mig i den; da fløi en Fugl mig tungt forbi, en kold Lustning kom imod mig, og jeg ilede tilbage til mit Huus.

D. 28de Juni.

Det har et Par Dage været en stærk Hede; baade jeg og min Egn følte os utilfredse med den; jeg kunde tydeligt see paa Eggen, hvor den leed under de hede Bøst. I Morges saae jeg ud oftere end 7 Gange; men der kom ingen Skyer frem; Luften syntes selv at være blevet kjed af Heden. Genimod Middag kom nogle toppede Skyer, sprandt snart ind

igjen, kom atter frem og vorede, skjøndt de længe syntes at have Usikkerhed i sig, og de vidste ikke, hvad de vilde, eller hvor stor en Magt de formaaede at samle. Omfider foer et Lyn ud; nu var Beslutningen taget; i et Dieblif foer de op, kastede sig omkring, udbredte sig til Høire og Venstre, og Uveiret brød løs; Fuglene i fuld Forvirring foran, saa kom det flyvende, stormende, brusende i vildt Oprør; Træerne bøiede sig under Stormens Magt, Lyn efter Lyn, og Tordenen larmede, som kastede den Klipper omfuld mellem hverandre oppe i Skyerne. En Times Tid derefter var Alt roligt igjen. Egnen var taknemmelig, Græsset blev grønt igjen, Fuglene sloi muntre ud; Skovens Blade glimrede efter Badet, de havde faaet, en frisk Lustning foer over dem og rystede Draaberne af, og Solen henkastede dalende en Skjønheds-Glands over Alt. Der kom en Sundheds-Følelse igjennem min Sjæl, idet jeg gik ud og indaandede den friske Luft.

Hvor ville dog de høie Magter bære os hen, for at vi skulle see noget Skjønnere, end vi see, naar vor jordiske Natur staaer der sund, letaandende, aabnbarende sin Rigdoms Hylde, og aandende sin Sundhed om Menneskets Hjerte! Da i Begyndelsen Elementerne havde rasjet og kæmpet og vare komne til Ro, fordi Paradiset var født, og Kampen ikke havde

været forgiæves, da Menneſket den første Aften gif der, da har der været den ſamme Stemning i Naturen, ſom der nu var; og hvor ofte gjentager den ſig, hvor mangt et Dieblif afſløres Paradifet? Men vi ſee det neppe, før det atter er forſvundet, eller ſee Intet, fordi Diet er omtaaget og Sjælen mat. Da Uveiret brød frem, ſøgte Alt, hvad der kunde finde ſit Skjul, hen til det; men der laa paa Jorden en Sommerfugl, den var kommet for ſilde, Bingerne vare vaade og forkrøllede; den havde udaandet ſit korte Liv; tæt ved kom en anden frem af ſit Gjemmeſted; den havde ſøgt Ly i en lille Hule mellem Stenene; den krøb om, men da den mærkede, der ingen Fare var, fløi den op og ſlagrede bort, ſom et levende Blomſterblad.

Din
Cornelius.

D. 29de Juni.

Luften aandede mildt hen over Marken, der ſtod dækket af Græs og Urter, røde, gule, blaa, bølgende, duftende; Skoven ſtod beſtjærmende hiſt henne; Havet rullede roligt ſine Bølger op mod Kyſten. Fra Mørket under Urternes Blade kom en Sommerfugl frem; den løſtede Bingerne op og ned, op og ned; hvid ſom den nysfaldne lette Sne gyngede den paa Toppen af Blomſten. Den fløi op, hen over Marken, hvilede ſig

et lille Blund paa et Blad og fløi videre. Høit som Siv havde Urterne skudt sig frem et Sted ved Stranden; imellem dem laa en stor Steen, dannet som af Ghrystaller, blank, blinkende, og Sommerfuglen satte sig paa dens øverste Spids. Aftenen skinnede hen over Havet og farvede dens hvide Binger. Den saae sit eget Billede i Ghrystallets Speil, og dens Binger luffede sig, og dens Fodder løsnedes. Aftenen gif hen over Landet, men hvor Sommerfuglen faldt, steg Psyche frem, mild, let som Lustens Bust, urørlig af den Dødeliges Haand; hun bøiede sit Hoved mod Nord og mod Syd, og saae ud i den Ro, som var udbredt. Maanens Kugle steg op; da gif Psyche hen til de nærmeste Træer, og under hendes Hænder flettedes en Baad af Siv og grønne Blade; hun satte den ud i Havet og besteg den. Bølgerne bare hende bort, men de bleve dunkle og oprørtes, og hun steg og sank; da kom Zephyr slagrende, og bar hende tilbage og lagde hende paa Marken, og de grønne Urter skjulte hende. Da Morgenrøden endnu ikke var gaaet af Himlen, reiste hun sig og saae ud over Havet; hun løftede Bingerne og lod dem atter synke; om Morgenens var hun haabfuld, om Middagen var hun sorgfuld, da Aftenen atter kom, og dens Klarhed paa Ny skinnede, dannede hun sig en ny Baad, og hurtig svømmede hun hen over Havet. Om det

atter oprørtes! vilde hun igjen blive frelst, Vilde hendes Binger være stærke nok til at bære hende og hvorhen?

Cornelius.

D. 1ste Juli.

Naar Nogen har trængt til Hvile og er slumret ind, da gaae de Andre sagte og stille, og vogte sig for ved nogen Støi at være Skyld i, at han vaagner, og naar Alt er blevet ganske roligt, liste de sig hen for at see, om han sover godt; men ville de have ham vaft, da tale de høit og gjøre Uro. Stille og sagte gaaer jeg hen over Verden, men ikke for at jeg skal slumre ind, men for at blive klart vaagen, stille og sagte gaaer jeg hen, for at Verden skal slumre ind for mig, og dens Skikkelser stille sig fra mig med et Nif og forsvinde. Hvad Andet har jeg nu ogsaa at gjøre, end at tie og bringe til Taushed og at bide? Ikke vil jeg forsatte mig i en overnaturlig Tilstand og saaledes kalde Kræfterne frem, saa vandt jeg dog ikke, hvad jeg vil vinde; frit og villigt maa det indre Liv røre sig og opvove naturligt. Men det er ikke Dødens Stilhed, jeg vil kalde omkring mig, ikke den Stilhed, der er kommet, hvor der er Mæthed og Søvnighed, og alle Tanker ligge i dyb Dvale; det sandselige Væsen skal ei heller groe op over det sande og aandelige, og kvæle det undre sin Fedme og Frodighed; saa dog hellere Bildhed og Forstyrrelse.

Dog, hvad Andet kan jeg nu gjøre, end være stille og rydde Pladsen for den Magt, som skal tage den i Besiddelse, jævne det Ujævne og holde Veien beredt.

Naar det om Aftenen er blevet mørkt, og jeg staaer ude i Døren, og Mørket skjuler Alt for mig, da banker mit Hjerte stærkere til et Tegn paa, at Dødens Stilhed er fjern fra mig, og der gaaer en Modets og Haabets Følelse gjennem mig, til et Vidnesbyrd for mig om, at det indre Bæsen lever og sender mig sin Hilsen; da bringer jeg alle Lidenstaber til Tausshed. De havde grebet mig og udøvede Magt over mig; hvo lever og færdes blandt Eder og kan gaae fri? Verdens lidenskabelige Forvirring havde fundet sit Tilsvarende i mig; hvorledes havde den ellers ogsaa kunnet forstyrre mig? Men de luende Pile vare faldne ind i mig, havde antændt mig, og jeg omtumledes lidenskabeligt. Vilde jeg nu tillade nogen Lidenstabe at oprøre mig, snart vilde den falde 7 andre til og forstyrre, hvad jeg har tilveiebragt. Naar jeg om Aftenen seer ud i den slumrende Stilhed omkring mig, da beroliger jeg mig selv, som jeg ogsaa forsøgte den ganske Dag i Forveien at berolige mig; jeg bliver ved dermed, jeg standser hver Tilbøielighed, hver Attraa, hvert Dnske i mig, tvinger hver Attraa, som kunde føre mig bort fra mig selv, som kunde bringe min Tanke ud, hvor jeg nu ikke vil tillade nogen

Tanke at være. Hvad Andet skulde jeg ogsaa nu gjøre, hvad formaaer jeg uden dette? Jeg minder mig idelig om min egen Beslutning, og over mig i at erindre den. Og naar min Sjæl da er blevet liig et stille Land, da gaaer jeg ind og sætter mig forventningsfuld hen, har dog et Ønske, en Attraa, en Længsel i mig, den, at mit Indre maa oplufte sig for mig, at jeg maa komme til at eie mig selv, idet jeg eier et sandt Liv i mig, og naar denne Længsels Uro gaaer hen over det stille Land, da hører jeg efter, hvad den vil sige.

Din
Cornelius.

D. 2den Juli.

Ofte naar min Sands luffer sig for hvad der er omkring mig, skifter jeg mine Tanker ud, vidt omkring; de komme til Constantias Ranker, og hvile sig i deres Skygger; de gaae til Bredderne ved de store Floder, hvor neppe et Menneskes Fodtrin har lydt; de bestige de høie Bjerger, hvor man kan see vidt omkring; de hænge sig ved de udspændte Seil i de sydlige Have og de gaae til de nordlige Dale, hvor den gule Alger bølger hen mod Skoven, eller og hvor Sneen har lagt sig, og en snever Wei er skuffet fra Huus til Huus, og Lyset om Aftenen skinner gjennem Ruden, og Floden endnu ikke har ladet sig binde,

men overmodig skummer bort, og den klare Kulde styrker Menneskenes Hjerter; og mine Tanker stige ned i Bjergenes Gange, hvor Falken blusser og Hamren banker og Solvet glimrer. Men naar mine Sendebud komme tilbage, da kommer der ofte Bemoed med dem i mit Sind; hvad savnede de og søgte? de glædede sig dog ved hvad der stillede sig frem for dem. Der var et mægtigt Trylleri over Egnen, de kom til; mit Sind bliver fængslet derved. Men Tryllet holder skjult, hvad mine Sendebud inderligst søgte, holder det i sine underlig fængslende Garn.

D. 2den Juli.

Jagen veed, hvad der boer i Mennesket, uden Menneskets Aand, som er i ham; men jeg veed end ikke, hvad der boer i mig, er ukjendt for mig selv; jeg kjender mit eget Ansigt og Udseende, veed, hvad der har beskæftiget mine Tanker, men mit indre Væsen kjender jeg dog ikke. O, at jeg kunde trænge ind til Livets inderste Kilder, kunde bortrydde Alt, hvad der er mig i Veien; men de har truffet sig tilbage, har skjult sig, dog rinde de endnu fjernt borte; o, at jeg kunde komme til de første Kilder, borttage Alt, hvad der er til Hinder for at de kunne strømme ud, og berede dem frit Løb i mig. Kom jeg til dem, fremstrømmede de klare, utvungne, hvor usigelig

vilde jeg glæde mig, jeg vilde hvile og vandre ved dem, jeg vilde ganske hengive mig, lade Strømmen gribe mig saa mægtig, den formaaede, føre mig hvorhen den vilde, lyffelig, thi jeg havde fundet mig selv.

Dengang jeg var et Barn, erindrer jeg, mit indre Bæsen bevægede sig med langt større Sandhed, rørte sig frit og utvungent, fremfor senere; jeg var nærmere ved Livets Kilder. Intet i Verden syntes mig, tilhørte mig selv, ikke engang mine Klæder, eller min Haand og Fod; thi de maatte lyde min Moders Billie. Den hele Verden tilhørte Andre; men jeg saa mig frit om i Verden, mit Blik var min egen Eiendom, og mit indre Bæsens Virksomhed; derved kom Livet i mig frem fra sin oprindelige Kilde. Dengang jeg var et Barn, da havde jeg end ikke Anelse om, at det var muligt, jeg nogensinde skulde savne den Naturo, som var i mig; da jeg blev meer end Barn, forsvandt den dog, og jeg lagde neppe Mærke til det. Vel kom et oprindeligt Liv atter senere frem hos mig, jeg erindrer neppe Tid eller Sted, det kom bestandig stærkere glødende; men naar jeg tænker derpaa, da er det dog, som førtes jeg tilbage til min Barndom, som var det Barnet, der atter gav sig tilfjende; men hurtigt drog det atter bort. Hvilke ere de fjendtlige Magter, som ere imod mig, som ville tilhylle og skjule mit indre Bæsen, som ville jage mig

bort fra mit oprindelige Hjem og drive mig i Land-
 flygtighed? Er det Naturens Gang, at man mister
 det Bedste, som man kommer dybere ind i Verden?
 Jeg har aldrig troet det. Nu gjør jeg selv langt
 større Fordringer, har faaet større Løfter og har min
 egen Eiendom af Verden; er det denne Andeel af
 den, som har lagt sig ind i min Sjæl og borttaget
 min sande Eiendom?

Dog lever mit sande Væsen endnu i mig, jeg
 fornemmer det, kan ligesom høre det aande; men det
 er skjult for mig, kan ikke uhindret træde frem, holdes
 bundet og fangen. Bedende anraaber det mig, at jeg
 skal komme, komme snart og udløse det, anraabende
 mig med større Inderlighed, end jeg ellers er vant
 til at høre Nogen bede mig om Noget, klagende fordi
 det er Fange, fordi det er skjult, lovende mig meget,
 bebreidende mig meget og attter bedende mig om at
 komme. Da er det, som var det traadt ud af sit
 indre Skjul, og jeg seer det nede ved Havet, jeg
 tænker, jeg skal træffe det der, og jeg iler derned, for
 at naae det; naar jeg er kommet derned, seer jeg det
 heune ved Skoven, inde mellem Træerne, og naar jeg
 er kommet derind, seer jeg det oppe paa Bjerget, halvt
 vinkende, halvt truende, men naar jeg er kommet
 derop, da er der en høiere Bjergtog, hvortil det er
 flygtet; omsider standses det, og naar jeg er kommet

det nær, synker det ned i Bjerget; saa lægger jeg mit Øre til Bjerget, om jeg kan høre dets Røst derinde; der er taust og stille, og træet slumrer jeg ind; da dybt, fjernt i mig hører jeg det atter, hører det kalde mig til sig. Ja vel, jeg vil oplede det, vil blive ved at søge det, om det end skal være hele mit Liv; er der nogen Magt, som kan hjælpe mig dertil, da vil jeg forene mig med den, jeg vil arbejde af al min Kraft for det, om jeg end skal forgaae under Arbeidet.

Men hvorfor er det skjult, naar det dog er der, uden fordi det ikke er vaagent og levende, som det skulde være? Var det vaagent, da var det vel allestedsnærværende i mig; men nu det slumrer, da følger det af sig selv, at det ligger skjult i Nattens Skygger med alle andre Slumrende. Mit Sind kommer i Dørrør mod det; hvorfor reiser det sig ikke og kommer ud? Hvad venter det paa? Jeg elsker det, derfor ønsker jeg, der var alt Liv i det; jeg vredes paa mig selv, og vil vedligeholde denne Brede, for at den skal give mig Kraft mod mig selv.

Da jeg var et Barn, da vakte Naturens høie Magter mit indre Væsen, og Naturen kaldte paa det hver Morgen, og sørge for sit Pleiebarn; thi den elskede det, som den elsker alle sine Pleiebørn; men efterhaanden overgav den til mig, at jeg skulde drage Omsorg for det; dog synes jeg ikke, det blev overgivet mig vaagent, men

endnu slumrende, lønligt og hemmeligt. Siden, pludselig faldt det mig ind, at det var overgivet til mig selv; jeg blev forfærdet ved Tanken derom, dog glemte jeg det snart igjen; jeg havde uendelig meget Andet at tage vare. Nu, hvor jeg nu er, vil jeg agte paa det, og ikke atter forglemme det i Verden; hvad hjalp det ogsaa, om jeg gik omkring og bankede paa alle Porte, og indlød mig i Sladder med al Verdens Skikkelse udenfor mig, naar jeg ikke bankede sagte og lønligt kaldende, og høit og stærkt paa mit eget Kammer; hvad hjalp det, om jeg løb om og kimeede paa al Verdens Klokker, og fik Mange til at løbe om mellem hverandre, naar jeg ikke fandt den Klokke, der havde Magt til at kalde mig selv frem. Jeg glemmer Alt, hvad jeg før saa, Intet i Verden vil jeg give Betydning for mig, uden dette alene, at mit sande Væsen kan blive lyslevende.

Verden er blevet mig usigelig ligegyldig; jeg seer hen paa den, den ruller afsted med forfærdelig Larmen og Brummen, ruller langt bort, og forsvinder som en fjern Plet, ikke lysende, men mat og slau; den har ikke større Betydning for mig, end det Sandsskorn, jeg puster bort fra mit Bord. Naar jeg tænker paa de Enkeltes store Betydningsfuldhed, med hvilken de varetage deres eget og hverandres Bedste, da paa-

kommer mig en besynderlig Følelse, som skulde jeg briste ud i Latter. Ja dersom de Alle pludselig kunde standse, hver Mand og hver Kvinde paa sin Plads, ved sin Gjerning, i sin Stilling, standse, som de standse i Herculanum, da den sank, uden at de just vare ved at synke i Jorden og derfor nødte til at standse!

Cornelius.

D. 3die Juli.

Omhegnet af Naturens Ro sad jeg ved den stille Sø; ved et Jilbud i et Solblink sendte Naturen Indbydelse til mig, da Skyerne, som havde dækket Himlen i Middags, hurtigt, uventet svandt bort. Venlig indbød den mig, at jeg skulde komme ud, den vilde holde Festdag; paa Veien hertil lod jeg den ene Stridstante efter den anden flyve tilbage til mit Huus; nu kunne de tumle sig om der blandt hverandre, indtil jeg er kommet tilbage og kan styre dem. Venlig hilset, omsmiilt, hjærtetegnet, henlullet i Fred hviler jeg. Høstovre i Toppen af det smukke Træ ved Bredden gynger Fuglen, og som den gynger i Lusten, saaledes gynger dens Billed sig i Søen; er det den levende Udsending fra Skov og Sø for at hilse mig? Nu fløi dens Billed i Søen bort, og sank ned paa dens Bund, og selv er den forsvundet fra Træet; der, hift kom den igjen, nipper af Bandet, løfter

Næbet, at dens Drif skal glide ned. Der sprang en
 Tist op over Vandet, lystig, overgiven og bløde Kredse
 danne sig, hvor den atter sank ned. Der er Glædens
 Følelse i mig, dog hurtig aandende, halvt beangstet,
 som gif jeg hastig gennem Skoven til et festligt Møde,
 og halvt ikke vilde og halvt ikke kunde lade Glæden
 bryde frem i mig eller udtale den. Nu synker Solen
 og erindrende kaster den sine mange, røde Farver til-
 bage gennem Luften, og jeg finder dem igjen i Søen,
 der glæder sig ved Solens gyldne Minder. Naturen
 er glad, lykkelig, den søger Intet, den eier, hvad den
 ønsker; den har fundet det Udtryk, som tilfredsstiller
 den, og Udtrykket er sundt og frisk. Hver Plet af
 Græs, hvert Træ, hvert Omrids, hver Skygges Mørke
 ind mellem de bladbængte Grene, og Fuglen slagrende
 ud fra Mørket, Alt bidrager til den Harmonie, hvori den
 har sit Haab opfyldt. Stille, indesluttede Sø! hvad lønlig
 Tanke gemmer Du i Dig, hvilken Perle ligger skjult paa
 Din Bund? Eller er der ingen, maa Du nøies med
 hvad der speiler sig i Dig, nøies kun med Billedet?
 Om nu Dine Blande kom i Bevægelse, og Bølgerne
 skummede frem, hvad vilde Du udtale? Tause Natur!
 eier Du da ingen Lyd, ikke et Ord, Du kan udtale?
 hvorfor lader Du mig føre Ordet alene? Er dette
 Dit eneste Ønske, Du uopfyldt har tilbage, at det
 maatte fødes i Dig? Da forstaaer jeg Dig; thi selv

søger jeg det lyse, klare, husvalende Ord, hvori jeg kan hvile.

D. 4de Juli.

Nei, intet Billede, var det end det skønneste, der svævede frem for mig, kan møtte min Sjæl; jeg trænger til langt Mere. Jeg har Billedet i min Sjæl selv af den stjernefulde Himmel; jeg hænger det som i et Silkespind, bærer det let med mig, let som var det et Duun. Jeg har Billeder af hvad jeg oplevede, det ene viser hen til det andet, indtil det kommer, der viser mig, hvad jeg saae i den sidst forløbne Time; jeg bortjager dem alle.

Oftest var det kun Billeder af det Billedlige, jeg saae; den endelige Verden speilede sig i mig, selv kun dog en billedlig, meer eller mindre dunkel Andtydning af det, der er ophøiet over ethvert Billede. Livets høie Magter pleie ikke strax at tale klart, men først forblommet; de komme ikke flyvende og staae strax i deres klare Skikkelse, men lade sig ane og skimte gjennem Billedet, og iføre sig mange Skikkelser for at komme os nær. Men de brugte ogsaa Billederne som et Slør, hvori de skjulte sig. Hele Folket har maattet lade sig nøie med Billedet; de tog det for Sandhed, indtil de saae, de vare bedragne.

Naar Sjælen vil vaagne, da løfte Billederne sig frem, uvilkaarligt vaagne de fra den inderste Grund;

de have deres eget Væld, hvorfra de komme, og svinge sig op som Bølgepigernes Skiffelser fra Havets Dyb. Naar Sjælen vaagner, da venter den at finde sit Livs Uttringer forklarede i Billederne, og anende sit følgende Liv, anende den Verden, den endnu ikke kender, vil den gjennem Billedet komme den nærmere; ved Nat og ved Dag, naar man mindst drømmer om det, kommer det. Men gjemme Billederne Noget i sig, og ere de ikke den blotte Legen, hvad de omhylle og tilsløre, hvad de antyde, vil jeg see og finde; jeg vil gjennemskue dem, og see, hvad de skjule, eller og forjage dem.

Derfor havde hiin gamle Kjætter Net, som jagde, at det kun var dem, der stod udenfor, som maatte lade sig nøie med de Billeder, han i sin Landflygtighed havde malet, medens de udvalgte Disciple skulde faae, hvad de antydede; hvor stor Uret han end havde, naar han selv ikke vilde give sin Blisdom til Alle; som om det var en retfærdig Deling af Livets Goder, naar Nogle maatte lade sig nøie med Billedet, med Svøbet, med Drømmen, med Sukket, og Længslen, og de Dyrige tog, hvad Drømmen anede og Dækket skjulte.

Jeg syntes engang, Billedet var den skønne Bro, der forbandt den sorte Jord med den lyse Himmel, og jeg havde Lyst til at blive staaende paa Broen; det Hemmelighedsfulde, det Farverige loffede og for-

tryllede. Jeg syntes, jeg selv blev rigere, naar jeg saae Billederne, de havde dannet og forstaaet at aande Skjonhed over; jeg saae glad, hvorledes Billederne slagrede frem for dem, let og lysteligt, som Fugleskaren over Skoven i den lyse Morgen. Jeg saae Ungdommens lette Billedfrands i sin blomstrende Bryd og Skjonhed, vundet om deres Hoveder.

Uroligt dvæler nu mit Die ved Billederne; Berden falder fra hverandre for mig i lutter billedlige Skikkelser. Ja, naar jeg er vaagnet og har seet Sandheden og har vundet det Liv, i Kraft af hvilket jeg kan gaae frem fast og roligt, da vil jeg atter glæde mig ved deres Kunst, som dannede Billedet, og vidste, hvad de gjorde; da vil jeg atter glad see hen til den lette dog gaadesfulde Flok Seilere, de have skiftet i Søen, som dansende hen over Bolgerne ville bære omkring, hvad der er nedlagt i dem. Da ere Billederne ikke tilhyslende, men aabenbarende, ikke forstyrrende, men forstaaede, fordi den, om hvem de samles, staaer over dem.

Din
Cornelius.

D. 5te Juli.

Egnens Ro og Stilhed kan ikke berolige mig; stundom lyffedes det den, den formaaer det ikke længere. Jeg var oppe ved Søen, hvor der er taust og

stille, om det ogsaa blæser der; da saae jeg, hvorledes Grenen bøiedes af Vinden, rettede sig atter, og bøiede sig, saasnart et nyt Vindstød kom; den havde ingen Billie, da havde den vel staaet imod; thi det var den sienlynlige til Uleilighed. Det er min Billie, der skal være mit Børn og beskytte mig; jeg vil, vil gjøre den fast; den skal ikke være lig Bladet eller Sivet, men Skjoldet og Sværdet; jeg vil holde fjernet fra mig, hvad Eggen ikke formaaer at holde fjernet. Jeg fornemmer Billiens Magt, jeg bøier mig selv for den, og lader alle Tanker følge dens Bud. Jo stærkere jeg fornemmer den, desto gladere er jeg; jeg fortæller mig selv, hvor stærk Billien kan blive, formaner mig til at kalde den frem. I Krigstid, naar en By beleires, heise de et hvidt Flag over Hospitalerne, og Fjenden kaster ikke sine Ildkugler, hvor det er heiset. Mange heise det sørgelig hvide Flag, og opgive deres Selvforvar, og man synes, det er Synd at gjøre dem noget; hellere vil jeg bygge mig en bombefast Hvalving, og da lade Bomberne falde over den; det er min Billie, som skal bygge den, derinde skal være min Fæstning, der vil jeg forsvare mig og være sikker mod det, der ellers vilde tilintetgjøre mig.

Det er min Billie, der maa skaffe mig Ro; den maa kunne befale, at al Uro skal forsvinde. Dnsket derom skal ikke længere blot være Dnske, men blive

til Beslutning; hvad er og et Dnske, naar det ikke forvandles dertil? Hvad er Haabet Andet, end et skjønt Blændværk, naar Villien ikke giver det Kraft? Hvad er Længsel for en blødagtig Ting, naar Villien ikke reiser sig op af den, bestandig fornyet? Der er Intet, aldeles Intet, hvorover jeg har fuld Magt, uden alene min Villie; jeg staaer begrændset i den udvortes Verden, som i den indre paa utallige Maader; skulde jeg da fordærve eller bortødsle, hvad der alene er min fulde, min hellige Eiendom? Nu, hvad Dieblif jeg vil, kan jeg fremkalde den og gjøre den stærk; jeg kan strax iføre den sin fulde Stridskraft. Saa sætter jeg den da op mod Verden, mod den Verden, der listig søgte at faae dens Kraft fra mig, før jeg endnu ret vidste, hvad jeg besad, det Gneste, hvorfor jeg kan staae til Regnskab. Saa sætter jeg den op mod Verdens Villie, eller alle de Villier, som findes i den; de skulde Intet formaae over den, hvor den selv ikke vil. Mange Villier, mange Sind, hvad Fryd er der derved? Mange Villier og ingen Villie, hvad Forskjel er der egentlig? Men jeg seer ingen Grund til, at min Villie ikke skulde kunne være ligesaa stærk, som enhver anden, selv den stærkeste, saa Nogen stolt skulde kunne sige: see her en Styrke, som Du ikke kan eie. Saa gjør jeg da min Villie uafhængig af den ganske Verden; men da bebreider jeg

mig ogsaa selv; thi jeg seer vel, at Skylden til, at min Billie var blevet fangen, saa jeg blev mangfoldig adspredt og mangfoldig foruroliget, var min egen, uden dette skulde tjene til min Undskyldning, at Berden og Berdens Billier vare listigere, end jeg. Men jeg dvæler ikke ved Bebreidelsen længere, end til jeg er blevet stærkere ved den; thi enhver Bebreidelse, naar den ikke er et usandt Ord, talst kun for at give sine egne kvalme Tanker Lust, maa indeholde en Braad, der kan tilskynde Billien til at blive stærk.

Jeg fornemmer min Billie, som en levende Magt i mig; jeg føler den, som jeg kan føle Sorg eller Glæde; men er Billien sand, skal jeg vedblive kraftigt at fornemme den, da maa den have sin Gjenstand; Handling knytter sig umiddelbart til den; er den tilstæde, da er der ikke Spørgsmaal, om Handlingen skal komme eller ikke; thi den kommer. Og min Billie skal bestjærme mig, skal holde Berdens Forvirring fjern fra mig. Maa dette falde den vanskeligt, saa længe det Liv ikke er vaagnet i mig, som tilfredsstillen mig, da vil jeg begeistres over Billiens egen Magt, være glad ved at fornemme dens Styrke modig reise sig, begeistres over den Magt, som affondrer mig, som fast omflutter og derved beroliger mig. Denne Magt er min egen, dog hengiver jeg mig til den; som man kan lægge et Barn i en Mands Arme, saaledes lægger

jeg mig selv i dens stærke Favn; den skal bære mig frem og beskjærme mig.

Kunde jeg befale over Nogen, der havde stærke Kræfter, skulde jeg da sætte ham til et ringe Arbeide, som han selv blev kjed af, fordi det ikke svarede til hans Kræfter? Jeg vilde udfinde det Vanskeligste, der skulde udføres, som han kunde udholde og fuldt bringe; han vilde selv befinde sig langt bedre derved. Saa sætter jeg min Billie, der af Naturen maa have saa stærke Kræfter, som nogen i Verden, til det vanskeligste Arbeide, jeg nu kan finde, det at værne om mig selv, omslutte mig og berolige mig.

Din

Cornelius.

D. 6te Juli.

Aldrig som nu har jeg fornummet Billiens Kraft; Følelsen deraf er som en ny Følelse gaaet mig gjennem Sjælen; det er maaskee tillige, fordi jeg lever alene, fordi jeg i Afstand betragter Verden; men Frygten for at den skulde overvælde mig, forsvinder. Jeg kan gaae frem, uovervundet af den, kan rolig see den lægge sine Billier paa kryds og tværs for mig, og behøver ikke at vige. Jeg kan opsætte en bestemt Contract; vil den ikke som jeg, saa vil jeg ikke som den, men er sikker paa, at mit inderste Væsen ikke skal spæn-

des i fremmed Magt, og aande suffende derunder med Fare for at forgaae. Dog fjerner jeg mig ikke fra Verden, men kommer den nærmere; thi naar Villien reiser sig i mig og dens Magt fylder mig, og jeg da giver Agt paa den, da har den en dobbelt Tilskyndelse; den bøier sig ind mod mig selv, for at udfrie mig, men den vender sig ogsaa mod Verden, ikke blot for at værne mig mod den, ikke blot for at føre mig til Strid, men tillige for at jeg i den kan finde, hvad jeg venskabelig kan slutte mig til, hvad der har Bestandighed i sig og Orden og Sandhed.

Skal jeg da atter søge Verden, skal jeg følge den umiddelbare Tilskyndelse, og ikke frygte dens Misvisning? Vilde jeg fornægte den, da maatte jeg fornægte, hvad mit inderste Væsen forkynder. Den endelige Verdens Mangfoldighed, forgjæves Forsøg paa at realisere det Guldkomne, ilde anstillede Experimenter, verlende Skikkelser, der kom og svandt uden indre Sandhed, og man maatte forundret see efter dem, alt dette affjærer min Villie fra mig, og frigjør mig. Jeg vil trænge Endelighedens Verden forbi, og søge de sande Magter, som ville overvinde den. Selv var mit indre Liv som et forgjæves Forsøg, hvad der forsøgte sig i mig, hvad der med Sandhed forsøger sig i Verden, vil jeg kalde frem, forventende,

at jeg skal kunne gjøre Adskillelsen skarp, hvor den bør
see, kunne see, hvad der alene hører Endeligheden til.

Dog fri vil jeg være; ja min Sjæl, vær fri! Din
Frihed er i Din egen Magt; opløst Dig, bortkast
Alt, hvad der vil tvinge Dig! Nævn det ved Navn,
som Du kæmper imod, og see! Din Kraft er, naar
Du saaledes vil, stærkere end det, der er mod Din
Frihed. Vær fri fra alle Jordens Magter, og vær
glad i Din Frihed, søg den bedste, den lykkeligste Glæde
deri! Du er ikke i Fangeburet længere, end Du selv
vil, bryd det, flyv ud! Du er ikke som Dyret, bundet
til den Plet af Jord, hvor det skal søge sin Næring;
Du er ikke som Billedet en Kunstner danner,
og sætter hen og kaster et Slør over; selv formaaer
det ikke at afstaae det, og ikke at forandre en Mine.
Du er ikke som Pigens Sjæl, der er fanget af Elskov
og har sine Tankers Beie, hvor Mandens Die seer
hen, og ingen Tyrann skal regiere over Dig, om han
saa tvinger Aander ved sin Aands Magt; Du er fri,
naar Du selv vil være det, Du kan forglemme den
ganske Verden og være fri for den.

Cornelius.

D. 7de Juli.

Jeg vil opsoege de høie Magter, som røre og
bevæge sig i Verden; jeg vil opsoege deres dybe Tan-

fegange, gjennem hvilke de gaae frem til bestandig fuldere Lys; jeg vil søge de høie Magter, som idelig arbeide paa at betvinge det jordiske, endelige, urolige næsten ustyrlige Stof, at de kunne danne det, beaande det, gjøre det til deres Afbillede. Jeg vil gaae paa Spor efter dem; alt forhen syntes mig, jeg var kommet dem nær, var det dog ikke, eller de drog sig hurtigt bort fra mig igjen. Det er ikke en enkelt Dags eller Nats Arbeide, jeg vil gaae til, og ikke til et enkelt Aars; men i mange Aar, gjennem hele mit Liv vil jeg søge dem; og havde jeg ikke fundet dem, naar det var forbi, da vilde jeg vende tilbage og komme igjen for at finde dem. Men fandt jeg dem, da vil jeg blive tro mod dem, inderlig give Agt paa deres Tale, leve af deres Brød, blive i deres Tjeneste. Derfor behøver jeg dog ikke at forlade dette Sted; det er ingen udvortes Skikkelse jeg søger, det er ikke Byen eller den oplyste Sal, hvor vi samledes, det er og Intet, som min Haand kan gribe; det Meste jeg kunde bære i den, var dog kun et Støvgran, jeg nu ikke agter paa. Jeg behøver ikke at vandre bort herfra; hvad jeg søger, maa være her tilstæde, her eller ingensteds paa Kloden, ingensteds i Verden, eller ogsaa er jeg selv ikke til. Vil jeg see hen til den endelige Verden, da luffer jeg Porten op og gaaer ind i mine Grindringers Huus og seer efter, hvad jeg har oplevet og er-

faret; der er Minder i Mængde, Gjengangere fra den endelige Verden i Mangfoldighed. Ofte vil jeg gaae derind og see efter; men da vil jeg ikke blot gjensee, hvad mit Die saae i Verden, men jeg vil erindre, hvad der oprindeligt bevægede sig i mig, og hver let Berøring med de usynlige Magter, jeg har fornummet.

D. 8de Juli.

Du mægtige Verdens Aand, hvis Bingers Slag bevæge Vandene dybt, hvis Bingers Lyd ofte bruse stærkt over dem; jeg tilbeder Dig ikke, men jeg ærer Dig, og jeg paafalder Dig, at Du skal komme mig nærmere! Du mægtige Verdens Aand! som en ringe Skabning erkjender jeg mig selv at være mod Dig, dog frygter jeg Dig ikke, dog vover jeg at sætte min Villie mod Dig, om Du vil vise Dig fjendtlig mod mig, og jeg byder Dig at give Dig tydeligere tilkjende. Hensfarende igjennem Tiderne regjerede Du Verden, og den synes at have fulgt Dit Bink, og at være gaaet, hvorhen Du bød den at gaae. Stundom synes Du at have bygget Dine Sale paa de faste Klipper, stundom synes de at have været letbevægelige, som førtes de om paa Havet. Du gif frem blandt Fjokkene, bevægede Dig i Brede, afrystede dem fra Dig, som jeg ryster Støvet af mine Fodder, og Fjokkene sank i Forsærdelse, eller Du drog dem til Dit Bryst for at

varme og nære dem. Du rørte Dig, saa Verden bævede stærkere, end Bjerget, naar Ilden vil til at bryde ud af dets Indre. Du fremkaldte Mørket over Folkene, og slog dem med Blindhed, og Skyggerne Du fremkaldte, var ikke som en enkelt Natts Mørke; det var Dig for lidet; men mange Natters Mørke søiede Du sammen, at det som en lang Nat skulde indhylle dem; da vilde Du atter lade Lyset frembryde, og mildt og indtagende lod Du det komme. Du blandede Driften for Folkene, at den skulde blive dem en bitter Drif, eller berusende, eller en Bederfvægelses Sødhed. Du besøgte de Vise iblandt dem, at deres Blik over Verden skulde blive skarpt og klart, at de skulde forstaae Din mægtige Gang og Bedrivt og Regjering, og hvad Du havde vilst den Gne, førte Du, naar han sank bort, til den Næste, at han klarere skulde see og forstaae. Du førte de lysende Strømme frem i Tiden, da forandrede Du atter Dit Sind, og gjorde Strømmen dunkel, uigjennemskuelig, brusende forvirret, og lod deres Dje være dumt. Du gav Dig tilkjende som det flammende Lyn, hastig antændende, eller paa lagde dem svære Arbejder, før de forstod een af Dine Tanker. Du vandrede Verden rundt til de meest skjulte Afstroe, og hvor Folkenes Skueplads blev meest bekendt. Din Aande berørte dem i deres Ungdom, Du bevægede dem i deres Manddom, og derefter dra-

gende Dig bort fra dem, lod Du dem synke afmægtige i Støvet. Du forsmædede Ingen, kjendte Alle, berørte Barnets Hjerte, lærte Nonnen at kjende Verden og lønlig see ud i den, skøndt Sløret og Klostermuren skilte hende fra den, før Ungdommens Følelse var gaaet igjennem hendes Bryst. Du kom endnu til den, der havde vandret vidt om og var blevet mæt af Dage, og satte hans Sind i Bevægelse. Du førte til Kamp og opvakte Fryde-
raab; Du bortstødte forbittret, hvem Du vrededes paa, eller indhyllede, hvem Du udvalgte, i Lyffens Glands.

Mægtige Verdens Mand! dog skjælver jeg ikke for Dig, og vil ikke vakle; jeg opfordrer, byder Dig at give Dig tilkjende, at jeg maa lære at forstaae og fornemme, hvad det var, hvorved Du bevægede Verden. Kom, jeg er rede til at følge Dig, ikke enkelte Dage, men mange Aar; viis mig Dine Gange, hvorvidt Du kom, og lad mig see, hvorhen Du vil føre! Jeg vil følge Dig, selv speidende, lyttende; dog jeg bevarer min Villie mod Dig, og om Du greb mig for at styrte mig fra Dig, jeg vil dog vide mig fri. Kom til mig, eller er Du selv et Phantom, kun dannet som et Bedrag i Menneffenes Tanker? Eller er Du svøbt ind i Forfrænkighedens Raabe, selv fordunklet, selv arbejdende og kæmpende

for at vinde Klarhed, selv fangen og bundet; var det derfor, Du bevægede Folkene paa Jorden saa dunkelt, saa voldsomt, for at Du selv gjennem Kamp kunde arbeide Dig frem? Men formaaer Du det, da giv Dig tilkjende, at jeg kan see Dig, klar, som Tanken kan være det, tydelig som Menneſkets Skikkelse, at jeg kan forſtaa, hvad Du er, og hvad der bevæger Verden!

Cornelius.

D. 8de Juli.

Jeg kommer i Modſigelse med mig selv; idet jeg kalder paa Livets Magter, idet jeg veed Noget at ſige om dem, da have de alt givet ſig tilkjende for mig. De ere ei heller ſynlige, men aandelige; de viſe mig atter ind i mig selv, ſom kan jeg alene der gjøre Beſkjendſkab med det Aandelige; og de fordrer derfor af mig, at jeg ſkal være vaagen. Men ſkal jeg være vaagen, før de ville give ſig klart tilkjende for mig, og kan jeg kun vaagne, idet de give ſig tilkjende, hvorledes forſtaaer jeg det? ſaa ſtaaer jeg jo ſtille!

Dog, naar de viſe mig ind i mig selv, og kun kunne blive aabenbare for mig, efterhaanden ſom jeg vaagner, ſaa er der dog et Bærelſforhold mellem mig og Verden, uendeligt, ſom Livet i mig og i Verden kan gaae frem. Og er jeg viiſt ind i mig selv for

at vaagne, saa er det altsaa ikke for kun at bie og vente, men jeg maa være henviist til en bestemt indre Gjerning. Verden arbejder bestandig; den venter ikke paa mig, jeg kan blive paa den samme Plet, medens den gaaer 1000 Mile frem; saa vil jeg som den arbejde i mig selv; og den Gjerning jeg vil gaae til, er at jeg hører, lytter i mig selv til hvad der bevæger sig i Verden; saa maa den dog tjene mig. Hvor besynderligt! i mig selv lytter jeg ud i Verden, som er udenfor mig, et Andet end jeg selv, og dog idet jeg lytter til den, da gjenfinder jeg den i mig, ikke 2 forskellige Verdener, men een og den samme.

Hvorhen i den store Verden skal jeg vende mig for at møde hine Magter, jeg søger, hvor røre de sig frit? Vil jeg gaae op paa det høieste Bjerg, — jeg seer Naturens Rige; men ikke i Bjerget eller paa Sletten eller i Havet finder jeg dem; Bjerget som Bølgen er stum, og forstod jeg end, hvorledes Bladet farves og aander, og hvorledes Bjergene slaae deres Rødder i Jorden, hine Magter finder jeg dog ikke. Kun hvor et aandeligt Liv bevæger sig, kunne de være at finde; kun Menneskene ere satte høit nok til at komme i Berøring med dem; dem have de valgt til Op-
holdssted, i dem og med dem arbejde de. Skal jeg gaae tilbage til Fortiden? dens Mindesmærker ere kun som stumme Tegn, saafremt Tiden ikke

nu eier, hvad de betegne; men hine Magter sammenknytte alle Tider med hverandre, de første med dem, som nu ere, de tidligste med de sildigste; paa ethvert Punct i Tiden maa jeg kunne finde dem virksomme. Skal jeg vende mig til enkelte Mennesker, eller til hine Magter, som virke i dem Alle? Jeg kan ikke stille dem fra hinanden, endnu mindre, end jeg kan stille Fortiden fra Nutiden. Jeg vil see hen til, hvorledes de berøre dem, tilsmile dem, lønligt besøge dem, arbejde med og mod dem, kæmpe og frige med dem paa Liv og Død, for at jeg, idet jeg bliver mig den indbyrdes Fred og Kamp bevidst, kan selv vaagne, selv arbejde med dem eller mod dem, selv seire.

Jeg vil speide ind i Menneskets Døe for at see, hvilken Stemning der er i hans Sjæl, jeg vil lægge mit Øre til hans Bryst for at lytte efter de Tanker, som røre sig derinde. Jeg vil speide og lytte efter det Liv, som bevæger sig hos ham. Dog tillukker jeg mine Sandser for at lytte i mit Inderste. Jeg fremkalder min Følelse, jeg forener alle Sandseres Kraft i den. Sympathetisk sætter jeg mig i Forhold til Andre for at fornemme, hvad der bevæger sig hos dem og fornemme det Samme i mig selv. Stille banker jeg paa, og beder, at de ville oplade sig for mig, beder med al den Inderlighed, Længslen kan lægge ind i mig; ville de ikke lufte op for mig, da kommer jeg

igjen og vedbliver at bede; ad usynlige Veie lister jeg mig ind i dem, eller om de ville holde sig aldeles lukkede, da vil jeg bruge Bولد og tvinge dem; jeg har Magten dertil i min sympathetiske Følelse. Som en oprindelig Følelse strømmer den frem igjennem Alle, og forener dem i deres inderste Bæsen. Ingen kan sige, han har hiin Følelse for sig alene, ukjendt for alle Andre. Formedelsst den er han nødt til at aabne sig for dem, som han ved den kan selv trænge ind i Alle. Naturen har udgydt den igjennem Alle, som en Fornemmelse udbredt igjennem alle Lemmer; som 100 Roser paa det samme Træ faae alle den samme Farve og Duft, og ingen af dem kan sige, at den alene har Rosens Duft, saaledes er den fælleds for Alle. Men desuagtet er den Enhvers særegne Eiendom. Jeg har den for mig, som Enhver har den for sig, og Enhver har den med Frihed, kan tvinge den tilbage eller lade den kraftigt bevæge sig. Enhver har den, som en Blomst i sit Bed, ikke sjælden, men ukjendt, useet nogeninde før i Verden, og den samme voxer aldrig igjen. Denne Følelse gjør jeg levende i mig, ved den sætter jeg mig i Forhold til Andre; Ingen, naar jeg har hørt Noget om ham, ingen Levende eller Død kan tilluffet drage sig tilbage fra mig. Vil Du ikke sympathisere med mig, saa faaer det være det

Samme, det kommer mig forsaavidt ikke ved, men Du kan ikke unddrage Dig fra mig.

Var der Nogen klart vaagen, da synes mig, jeg saaledes selv maatte ved ham kunne blive vaagen; jeg maatte jo fornemme i mig det Samme, som han i sig, fornemme det vaagne Liv, som var i Bevægelse hos ham. Men naar jeg forestiller mig Menneffene, da gaar de mig forbi i utallige Rækker, Enhver i sine Tanker; de see ikke til mig, hastig drage de afsted, og ere snart komne mig af Syne. Dog maa jeg vel selv være Skyld i deres Hurtighed; jeg kan jo standse, hvem jeg vil og tiltale ham.

Jeg vil ikke danne min Sjæl til et Gjenbillede af en Andens. Jeg vil føle mig fri og uafhængig, uafhængig selv af dem, hos hvem jeg fandt det rigeste Liv. Det Enkelte i Striden kan gjentage sig paa mange Maader; jeg vil see efter, hvad det i Særdeleshed kommer an paa, hvad der nødvendigt maa gjentage sig hos Enhver. Men træffer jeg Nogen, som vandt sig selv ud fra Verden og tvang den til at give sig af dens indre Skatte, som var stærk i Striden, naar den gjentog sig, fordi han alt forhen havde seiret, og hvilede rolig i Seiren, fordi han havde stridt kraftigt, det Liv, som blev stærkt i ham, o at jeg havde det! Og den, der staaer endnu ved Begyndelsen, allerlangst tilbage i den Udgang,

hvorfra endnu Intet har begyndt at udvikle sig, naar han øiner den, der staaer længst fremme, som har gjennemgaaet Meget og hver Dag forhøiet sin Rigdom, og hver Dag faaet et fuldere, skjønnere, mere vaagent Liv, saasnart han øiner ham, maa han kunde sympathisere med ham; thi Livet han vandt, ligger alt slumrende i en ubevidst Følelse fra Begyndelsen. Og er Nogen gaaet frem, men ikke saa at han vandt hiint Liv, men saa at han forvirrede sig det, da maa han, hvad Dieblig han kraftig vil det, kunne vende tilbage til Begyndelsen. Seer jeg da Nogen vaagen, i Kampen eller Seiren, tilsammen med Mange eller Ene blandt Mange, da vil jeg slutte mig til ham, ligegyldigt hvad Navn han har; der er jo Mangen klart vaagen, hvis Roes forsvinder saa hurtigt, som Bladet flyver bort fra Krandsen, der lægges paa hans Grav.

Cornelius.

D. 10de Juli.

Da Baldur var dræbt, kom der Sorg ikke blot blandt de gode Guder, men den hele Verden maatte sørge; der kom Graad i alle Menneffers Dine, og Bækken græd, Skoven græd, Stenen selv græd, kun en gammel Her i en rædselsfuld Klost vilde det ikke. Naar et enkelt Menneffe kommer med Klage, ja da kan den vel være gyldig nok, som den ogsaa kan være

ugyldig; men naar al Verden græder, da maa Sorgen vel være grundet. Naar de gik paa Bjerget, over Marken, gjennem Skoven hen til deres Alter, da bar Enhver Sorgen med sig, og naar de kom til Alteret, da mindedes de kun deres Sorg, og indviede den atter. Naar de vare hjemme, Tanterne gik vel som sædvanlig mange Veie, men afbrødes ideligen, idet de mindedes, Baldur var død; naar de mødtes udenfor Huset og samtalte med hverandre, afbrød de Samtalen og raabte Baldur er død; naar de kom i deres Skib, og Skibet foer frem, lod de Hænderne synke fra Roret og raabte, Baldur er død. De dvælede ved det ene Ulykkelige, som ikke kunde forandres, som bestandig vilde være Grund for dem til Sorg. Der var een Sorgens Følelse, den samme Lue brændte i dem Alle, og fortærede al anden Befymring, som al Glæde. Og denne Følelse forenede dem Alle; Enhver havde selv, hvad de Andre husede i deres Sind, fornam, hvad der bevægede sig hos de Andre. Ingen sørgede for sig alene, men Alle med hverandre, og inderlig vare de komne hverandre nær, som var der kun eet menneskeligt Væsen. Hvo har hørt hiin Fortælling, uden han har følt Sorgens Magt, uden at i det Mindste et Pust fra den kom over ham! Den, der var Menneskene kjær fremfor Alle, var død; hvad der var dem glædeligst, var taget fra dem. Kunde de da ikke kalde

ham tilbage fra Hels Skygger? Det lykkedes ikke, og Sorgen maatte blive forøget. Kunde de da ikke undvære ham? Saa maatte de undvære det Bedste i dem selv, uden hvilket deres Liv paa Jorden maatte blive som en Skygge, eller som den onde Løses; thi med Baldur forlod hans Aand og Kraft deres Hjerter. Men da de ikke kunde undvære ham og ikke kunde kalde ham tilbage, vare de ulykkelige, og Følelsen af deres Ulykke var deres Sorg. Kunde de da ikke bie, til han igjen opstod i Ragnarok? Hvor kunde de bie og vente paa, hvad der bestandig skulde være nærværende, bie gennem mange Slægters Tid? Men derom havde de ikke engang nogen Tanke; de dvælede kun ved det, der var skeet.

D. 10de Juli.

Jeg flutter mig til dem og deler deres Sorg; men naar jeg er gaaet om blandt dem, da vaagner Sorgen uvilkaarlig i mig; det er ingen fremmed Sorg jeg fornemmer i mig, men min egen; den vil gaae sine egne Veie. Ofte før var den mig nær, men jeg vilde ikke tillade den at bryde frem; den har vinket og loffet, men jeg har luffet mine Vinge for dens Vink. Jeg lod Egnens Ro berolige mig, og opfordrede min Billie til at være stærk. Nu lader jeg Sorgen gaae ind i min Sjæl; hastig kommer den og hviler derinde, reiser sig i mig og lægger sin Følelse

ind mellem alle mine Tanker. Jeg seer hen til det, jeg oplevede i mig og om mig; mangen Gang maa jeg standse; Sorgen holder mig tilbage. Dog er det intet Enkelt af hvad jeg oplevede, som er Skyld i den; jeg seer tilbage til det Altsammen, hele mit Liv og sørger. Jeg søgte og fandt ikke, hvad der kunde tilfredsstille; jeg lyttede, men hørte ikke min Trøst; den jeg fandt, var snart forsvundet; thi den var falsk. Saa kom Skjæbner, der slog mig ned; jeg syntes, jeg selv havde kaldt dem over mig, dog vare de ikke under min Magt; en ubetydelig Hændelse, og Alt var blevet forandret. Jeg seer ikke Grændsen mellem min Gierning og en høiere Magts Styrelse; er det fordi jeg ikke satte den selv? Jeg fandt mig indviklet i hundrede Snarer, jeg længtes efter min Frihed, jeg vilde sonde derribe alle Snarer, men formaade det ikke; da var jeg atter stille som den sørgmodige, indesluttede Fugl. Dog, jeg er for stolt til ikke at ville bebrejde mig selv, og see Forvirringens første Grund. Loven over mig fornam jeg i mig; men jeg brød den utallige Gange; jeg smilte ad dens Strengthed, jeg agtede dens Trudsel ringe; jeg løste mig fra dens Ord og dens Ord fra deres Myndighed. Min Sorg bliver angest og smertefuld, mit Hjerte skjælver ved den. Jeg kan dysse den i Dvale, kan skjule og tilfløje den for mig, hvad hjælper det, naar den bestandig er tilstæde?

Skulde jeg stille mig ved den, da synes mig, jeg maatte stille mig ved Mindet om hele mit Liv, at jeg nu maatte begynde det; dog om jeg nu begyndte det, hvad sikkrede mig for at jeg ikke oplevede det Samme? Skulde Sorgen paa Ny fødes i mig og vore, indtil den er kommet saavidt, som den nu er? Hvad beskytter mig? Den ganske Verden er jo bundet og lænket som jeg, Enhver, der lever i den, maa sørge, som jeg sørger; han maatte ellers forvandle Verden og sig selv. Forfrænkighedens Tvang og Mørke og Rød er lagt om Verden og dens Klage og Bæer er lagt i den.

D. 11te Juli.

Stundom synes Sorgen ikke at erindre, hvad der fødte den, men stille at hvile i Sjælen; der er dog ingen Ro i den, og den giver ingen Hvile. Bliver Sindet roligt, da er den ved at forsvinde. Men stille kan den være, stille, lydløs, taus, om den end hvert Dieblisk kan begjære at bryde ud i høie Klager; stille som en Skyggefare kan den drage om i Sjælen, stille føre Tanterne om i Verden, dog uden Rast eller Ro. Sorgen er saa dyb og riig i sig, som Sjælen er dyb, hvori den boer, og som Sjælen formaaer at fatte Sorgens Grund, som er i Verden. Sørger Nogen over denne eller hiin endelige Ulykke, da er Sorgen forbigaaende, som dens Gjenstand; hvis han ikke i den

lille Sorg kommer til at opdage Verdens store Sorg; da vorer hans egen, som skulde han fatte i sig alene al Verdens Sorg. Men kommer Nogen til at fatte Verdens store Sorg, at Aanden tvunget i Forkrænlighed vil reise sig og formaaer det ikke, vil løfte sig i Klarhed, men falder afmægtig tilbage, vil være herskende og seirende, men har Strid og Nederlag, fatter han denne ene store Sorg, den er ikke inddrængende, den har vækkende Kraft i sig; den taler til hans inderste Væsen, den raaber dybt ned i ham, at han skal reise sig og forsøge sine Kræfter, om han dog kunde seire; den vil lære ham at paakalde alle Magter i Himlen og paa Jorden, at de skulle komme ham til Hjælp.

Naar jeg tænker paa Glæden, jeg saa, af hvor overfladisk en Leeg, et glimrende Slør over Sorgens Mørke; nu jeg har taget Sløret bort, seer jeg kun Sorgen. Hvor uendelig dyb er Menneskets Sjæl, man udgrunder den jo ikke i sin Livstid; jeg ængstes derved; skal Sorgen være ligesaa dyb? Saavidt jeg kan fatte mig selv, saavidt følger Sorgen; saavidt jeg jeg kan fatte Verden, følger Sorgen. Jeg forstaaer ikke længere, at de kunne hengive sig til den glade Dands; jeg synes, de maae holde inde, og udbryde i Sorg. Naar vi vaagne, vaagne vi da ifkun for den?

Tænker jeg den bort fra mig, da er der ikke Sandhed i mig.

Stundom synes mig, jeg hører et Suk gaae igjennem den udbortes Natur, som havde den en løslig Sorg. Fandt jeg den ikke tidt i Strid og Dyrer, vilde jeg troe, at det kun var en Gjenlyd af det Suk, som er i mig. Men naar jeg sukker i mig selv, da forglemmer jeg baade Naturens Stilhed og Strid, og mit Suk er over den aandelige Verden, at den er tvunget i Forfrænkelse. Dog fornemmer jeg min aandelige Natur saa høit opløstet over al den udbortes Verden, at jeg synes, det er umuligt, den kan have Magt til at overvinde mig; jeg synes, den er til for at minde mig om mig selv og min Overmagt, for at opfordre mig til at bruge mine Kræfter og overvinde den; saa uendelig tidt opfordrer den mig dertil, som den Række af Enkeltheder, hvoraf den bestaaer, er uendelig. Derfor beroliges jeg ved den og foruroliges dog dybt.

Cornelius.

D. 13de Juli.

Nei, Sorgen hører ikke med til mit Væsens Natur, stemmer ikke overeens dermed; derfor undes jeg ingen Hvile i den. Da det Liv fremkom, som er i Strid med min Natur, da kom Sorgen, hvor Glæden

havde været. Glæden, som en Natur-Følelse, som den oprindelig blev givet vort Væsen, at den skulde udfolde sig gjennem Livet, kan vel aldrig komme igjen; kan den da ikke komme som en Seirens Følelse, idet jeg bøier og betvinger i mig, hvad der nu strider mod mig, og forvandler, hvad der udviklede sig i mig? Verdens Kamp er ikke under min Befaling, den Sorg, der er i Verden kan jeg ikke forjage; kan jeg da ikke høre Striden i mit eget Indre, kan jeg ikke beseire min egen Sorg, kan jeg ikke lade Glæden leve igjennem Sorgen i mig? Det Liv, som oprindeligt aandede i mig, fik ikke Tilladelse til at udvikle sig frit efter sin egen Lov; kan jeg da ikke gjenfinde den oprindelige Lov, og tilbagevinde min Frihed? Sorgen maa jo kjende den; ellers kunde den jo ikke minde mig om, at hvad der levede i mig, ikke skulde leve, ellers var der jo ingen Sorg. Saa lader jeg da Sorgen være i mig, for at jeg gjennem den kan lytte til Loven og lære Lydighed.

Forblindet som jeg har været, at jeg ikke har villet følge Loven! Vinden blæser snart fra Nord, snart fra Syd, og Skyen driver for den, som dens Lune dreier sig; jeg var som Skyen, og Verden har mange Luner og mange modstridende Tilskyndelser. Jeg spurgte ikke om Loven, bekymrede mig ikke om

den; da forvirredest Alt, Livet indslumrede, Følelsen slukkedes. Sorgen fører mig tilbage til Loven.

D. 14de Juli.

Hellige Lov! er Du da den høie Magt, jeg søgte, frygtende for, at jeg aldrig skulde finde, hvad jeg søgte; var det Dig, som lønligt, med en Magt, som jeg ikke kunde undsøge, kaldte mig, kaldte mig hen til disse eensomme Steder, for at Du kunde aabenbare Dig for mig i al Din Alvor, for at Du kunde stille mig for Dit Afsyn, og Din Røst i Gensomheden skulde lyde saameget mægtigere, var det Dig, der fremkaldte Sorgen i mig, for at jeg skulde blive beredt for Dig og villig til at følge Dig? Høie, hellige Lov, saa kom da nu til mig i Din Klarhed, at jeg maa forstaae Dig fuldt, og forstaae, hvorvidt jeg var i Strid med Dig; viis Dig da ikke fra det Hjerte, tal da ikke lønligt, jeg forfærdes ved Din hemmelige Hvidsten; men lad Dit Ord lyde stærkt i min Sjæl. Jeg længes efter at fries fra Smerten, efter at hvile i Tillid til Dig. Jeg veed det jo, Du er ustyldig, som Himlens gode Engel, som den første Følelse, der var i Menneskets Sjæl; jeg veed det jo, Du er god og trofast; som en Fader kommer ind i Kammeret blandt sine Børn og uddeler sine Befalinger til dem, saaledes kommer Du blandt os. Tal da klart til mig, hersk over mig, see! jeg er villig til at følge Dig.

Hellige Lov! faaer Du Magt over mig, skulde jeg da ikke blive glad? Du har Ret til at herske, er aldrig i Strid med Dig selv, men hvor Du kommer, vil Du have Striden. I Dig er der altid Harmonie, og Harmonie vil Du fremkalde, hvor Du byder. Naar Du aabenbarer Dig for os, da see vi Skjøn-
heden; ja denne er Dit rette Navn og Bæsen; og hvor Du hersker, vil Du danne i Lighed med Dig. I den udvortes Natur, hersker Du mægtig, handler selv i den, spørger ikke den om dens Villie, og Skjøn-
hed bryder frem overalt; men kommer en fjendtlig Magt og hindrer Dig, da formaaer den kun at vanzire og fordærve. Men fordi Du veed, at der hos Menneſkene kan frembryde en Skjøn-
hed, større end den synlige, da aabenbarer Du Dig for dem, som en Magt, de skulde beile til, ſkjøndt Du selv elsker dem; Du twinger dem ikke, Du vil, de villige skulde komme; og følge de Dig, da er Din Skjøn-
hed mild og varm mod dem; dog drager Du Dig ligesom ydmyg tilbage, at de skulde føle sig selv ophøiede, og have Glæde, som var den Skjøn-
hed, der fremkommer hos dem, deres eget Værk, ſkjøndt den ikke er det. Men ville de ikke adlyde Dig, da ville de holde dig ſkult, ikke fordi Din Skjøn-
hed forsvinder, men fordi den bliver dem fold, fordi de ikke kunne udholde Din Høi-
hed, fordi de ved at see Dig kun blive sig deres egen Elendighed

bevidste. Høie, hellige Magt, som kæmper med Verden, at Du kan danne den i Din Lighed, og bringe den Dine herlige Gaver; Du som overalt er min Sjæl nær, som overalt omringer mig! jeg vil bøie mig for Dig, holde mit Die og mit Hjerte aabent for Dig, at jeg ikke skal fare urolig om, men forjage Sjælens Uro og slukke dens Smerte. Jeg vil offre til Dig, vil gaae afsted fra den Verden, som er i Strid med Dig, og offre til Dig min Lidenstabs Attraa efter at tage Deel i Striden med Dig.

Cornelius.

Hvor skal jeg høre Lovens Bud, hvor skal jeg lære den at kjende? Den, der hersker i den udvortes Natur, bringer ikke Sjælen til Hvile; den staaer heller ikke, som en Afgud i Skoven og giver sin Befaling tilkjende ved at lade Bladene zittre i den hellige Lund eller ved Lovets hvirvlende Kredse. I Menneskets Andre er dens rette Hjem, er dens Rige. Derfor vil jeg lytte i mig selv efter Loven, og er den utydelig i mig, da vil jeg lytte efter den i Andre, for at den klarere kan tale i mig selv, og jeg lettere kan komme til at høre den. Jeg vil see, naar de bøie sig i Lydighed for den, for at jeg kan lære Lydighed af dem; og naar Lydigheden har gjort dem glade, da vil jeg

misunde dem Glæden, for at jeg selv kan lære at vinde den.

Cornelius.

D. 16de Juli.

Abbeden kom til ham fra Keiseren med Opfordring til at reise til Hedningene, og han fulgte strax Binket. Abbeden bragte ham ingen Befaling, og det var ikke den sædvanlige Munke-Lydighed han fordrede; men hans Sjæl hørte dog strax Befalingen og han fulgte den. Da de Andre undrede sig og talte allehaande ilde mod ham, fordi han vilde reise til de nordiske Barbarer, gif han taus bort fra dem, ikke for at beseire sig selv og bringe sig til Lydighed, men for at unddrage sig de overflødige Ord og glæde sig i Lydighed. Da han kom til Hedningene, da Farer og Trængsler omleirede ham, saae Ingen ham tage i Betænkning at følge Buddet; men som det vedblev at lyde for ham, vedblev han at følge det, og da det kaldte ham over Havet til det endnu fjernere Land, fulgte han villig, og da de brændte Byen, hvor han tænkte, han kunde udrette Befalingen, gif han ud i Landet deromkring, speidende efter Leilighed til atter at udrette den. Det ene Bud indeholdt for ham 1000 og 100,000 Befalinger, og han hørte dem og brugte Dag og Nat for at udføre hvert enkelt. Aldrig var han som en Slave, hvis Herre Frygten er,

han kjendte ikke Trældoms Lænker; men han elskede Befalingen, frit og villigt fulgte han den, den var hans eneste Villie. Men ofte gik han til „Sorgens Ben“; der hørte han atter og atter den høie Røst, som han adlød, og som glad, oplivende, mægtig styrkende kom til ham, omsvævede ham som en stærk Aand, opløftende, bærende hans Sjæl. Naar han gik derfra, da var der Ro i hans Sind, Glæde i hans Afsyn, og hans Gang var fast; thi hans Bei, han gik, hvert Skridt han tog, var efter hvad Røsten havde sagt ham, var i Lydighed. Har Tiden, det Eneste, der har Ret til at canonisere, har de 1000 Aar, der gik efter hans Død, canoniseret ham, han var det værdt. Du, der var mild mod Alle, fordi Du ved Streng-
hed mod Dig selv var blevet mild i Dit inderste Væsen, lad mig følge Dig hen til Din „Sorgens Ben“, lad mig sætte mig ved Dine Fodder, og høre de Ord, som Du havde opskrevet, for at minde Dig om Din første Lydighed, giv mig Lov til at høre Dig gjentage dem, for at jeg samfælende med Dig, kan erfare Din Lydighed; lad mig see Dit Afsyn, hvor kummerfuldt det er, naar Du seer ud over Verden, Du var kommet til; lad mig see Fredens Aand fare over det, og Glæden seire deri, idet Lydighedens Følelse inderligere og inderligere gennemstrømmede Dig! Lad mig see Dig mægtig beherskende den Verden, Du glemte i

Din egen Barm, see Dig opløste Dine Dine over Verden omkring Dig, herskende over den, fordi Du var i Pagt med den Lov, som har Magt og Myndighed over Alt! Lad mig hvile min Sjæl, som gif sig træt, da den fulgte sin Egenvillie, fulgte det Blandværk, som sunklede for dens Dine, og af sig selv fandt Sorgen, lad mig hvile min Sjæl hos Dig, i Dit Væsens Nærhed! O, at Du kunde sige mig det Bud, som just gjelder mig, alle mine Tanker skulle kappes om at fange Dine Ord; men i alt Fald vil jeg hos Dig lære at forstaae det Bud, som ikke gjaldt Dig mere, end mig, og ikke Dig mere, end al Verden. Da vil jeg følge Dig ud, naar Du gif og flettede Høstergarn, og Lydighedens Glæde brød ud i Lovsang under Dit Arbejde, og jeg vil see, hvorledes den gjorde Dig ydmyg blandt de Smaa, og modig og tapper blandt de Store, og bestandig fornyede Din Fred.

D. 16de Juli.

Du viser mig bort fra Dig, forstaaer jeg Dig da ikke? I min Beundring kommer dog det Høie, som boer i Dig, mig nær; Følelsen af det reiser sig i mig; dybt fornemmer jeg min Svaghed, og opløstes dog ved Din Høihed. Dog, jeg forstaaer Dig; Beundring er ikke Lydighed; saa viser Du mig ind i mig selv, at jeg selv skal blive lydig; saa skal jeg selv høre

Befalingen, villig følge Lovens Røst, glad lade den danne mit eget Væsen. Hvad gavner mig ogsaa Andres Rigdom, naar jeg selv er fattig, hvad gavner mig Andres Styrke, naar jeg ikke selv bliver stærk? Men hvad Dieblif jeg vil, kan jeg hengive mig i Lydighed og har Intet at vente paa.

Cornelius.

D. 17de Juli.

Naar jeg lytter ind i mit Væsens Inderste, det er som drog jeg til et fjernt Capel, i en stille, eensom Egn; der er dæmrende inde i det, der er Løndøre, hvor de føre hen, veed jeg ikke; men derinde finder jeg Loven, den er som i en Følelses Omsvæven nærværende i mig. Hvad den siger mig tydeligt, er hvad jeg har hørt hundrede Gange, hvad man kan høre paa Alles Læber, men dog giver den tillige tilfjende, at den har en Hemmelighed; naar Diebliffet kommer, vil den sige mig den. Men naar jeg saa nærmere tænker over Loven, glemmer jeg mig selv; jeg synes, den er en Magt udenfor mig, der slutter al Verden i sin Favn; bøvkelig lægger den sig om enhver Skikkelse, fletter sig hen gjennem den hele Verden, danner en eneste stor Verdens Orden, hvori Alt er indbefattet. Men Lovens Magt er paa ethvert Punkt tilstæde, overalt nærværende i sin Orden. Jeg synes, den er udenfor mig, dog føler jeg den mægtig over mig og

i mig, føler mig grebet af den; og atter synes jeg mig snart at være som en Pillegrim, der forventningsfuld er gaaet ud fra hiint indre Capel, søgende at komme hen til dens Throne, hvorfra den udsender sine Befalinger, i hvis Nærhed det at høre og at lyde er Gæt, hvor Alt er lyst og i Klarhed; eller jeg synes, jeg ligger afmægtig paa Veien, ventende, at dens Sendebud vil komme og bære mig hen til den; eller jeg er i fuld Rustning, kæmpende og frigende mig frem, for omsider feirende at kaste mig ned for den.

b. 18de Juli.

Lydighed gjør modig, og Lydighedens Følelse gaaer igjennem mig; daglig vil jeg adspørge Loven, og da gaae ud til dens Gjerning. Angriber den udvortes Verden mig, hvad skal det bekymre mig, med sit skarpeste Vaaben skal den dog ikke kunne naae ind i mit indre Væsen, der støtter sig til og forener sig med Loven, og maa seire, saavist Loven seirer. Lad Verden da reise sine Magter mod mig, jeg gaaer ind i mit Fristed, faaer Lovens Fuldmagt, tager Skjoldet og Sværdet, som er ubetvingeligt. Som de i gamle Dage toge den fortryllede Spindelværvs Skjorte paa og vare usaarlige, saaledes ifører jeg mig Lydighedens fortryllende Dragt og er sikker.

Saa Friheden var det, jeg ikke kunde taale. Hvad jeg end fandt eller ikke fandt, vilde jeg nyde min Frihed, glæde mig over at være uafhængig af enhver Magt. Friheden kunde jeg ikke taale, og dog har jeg lært at elske den, saa jeg aldrig vil bortgive den, elske den inderligere, end nogensinde før. Var der nogen Magt, var det Loven selv, som vilde berøve mig den, som vilde overføre mig til et Land, hvor Alt var i harmonisk Udvikling, men efter Nødvendighed og Tvang, var det muligt, da var det umuligt, at jeg kunde komme til Ro; thi jeg havde mistet det største Gode, det frit at hengive mig og deri at nyde den stolteste Glæde.

Fri maa jeg være, fri i mit inderste Væsen, naar jeg skal være glad. Hvor Friheden findes, der kommer ogsaa Glæden og i Glæden viser Loven sig skønnest. Hvor Friheden er usforstyrret af lunefulde Befalinger udenfra og lunefulde Tilskyndelser indenfra, viser Loven sig klarest og kraftigst; men den skjuler da sin Nødvendighed og Strenghed, er den usynlige Magt, som lægger sig ind i Sjælen og giver den Holdning og Fred. Tvungen Lydighed er kjedsommelig Prosa, fri og glad Lydighed er Poesie, og idet jeg gør mig villig til at hengive mig i Lydighed, kommer der en Anelse i mig om, hvorledes der kan være Poesie i vort Liv.

Men mit indre Væsen er ikke frit, og kan ikke vilse sig ud af sine Baand; hvad der skulde være levende i mig, er det ikke, og Loven kan ikke skabe Livet, kan kun befale, at det skal være nærværende. Jeg kan endog ikke ret høre, hvad det er Loven taler om; jeg synes, den mumler uforstaaelig for mig, taler kun høit, naar den vil forbyde og forhindre og bebreide, naar den siger mig, at jeg ikke er og ikke eier, hvad jeg skulde være og skulde eie. Hvad jeg søger, hvad jeg forlanger og utaalmodig længes efter, naar skal jeg finde det, naar skal mit Haab opfyldes? Eller er Loven selv bundet og forvirret, hvornaar bliver den færdig med sit Arbeide, skal det endnu vare i 1000 Aar, hvad er da mit Haab?

D. 18de Juli.

I Sorgen vendte jeg mig til Loven; jeg tænkte i den at have fundet en Magt, som kunde udfrie mig fra Sorgen, og gjøre mig stærk og rolig; jeg kan endnu ikke opgive Haabet om, at jeg engang bedre skal kunne forstaae den; nu er den hemmelighedsfuld mod mig; den synes mig at skjule, hvad jeg snarest skulde høre, at have Befalinger, den ikke tør betroe mit Ord. Den fører mig tilbage til Sorgen; kun den Forskjel er der nu, at jeg klarere seer begrundet, at der maa være Sorg, fordi Loven ikke blev fulgt, men blev et afmægtigt Ord. Jeg forstaaer ikke Livet, kan ikke fatte

dets Mening; det er mig en mørk Gaade. Mange, synes mig, forsøgte at løse den, men formaaede det ikke. De jagede efter et Skyggebillede, men naar de havde grebet det, var det atter forsvundet, fordi det var et Skyggebillede; eller en fix Idee havde grebet dem; de brugte nu alle Kræfter for at gennemføre den; men fordi det var en fix Idee, var den snart opløst og blevet til Intet. Forkrænkelsen omringede og forfulgte dem, indtil den havde opslugt dem; og medens den forfulgte dem, jog de selv afsted efter hvad de tænkte, skulde glæde dem, en flyvende, vilde Jagt! der var Lidenskab og Krig, de kom hurtig fra Ro til Sorg, fra Sorg til Ligegyldighed, fra Ligegyldighed til Jubel, men ingensteds var der sand Ro eller Hvile. Al, hvor var det sødt, at være et Barn og at vugges i Slummer, medens en kjærlig Moder sad og sang ved Buggen! Men Buggen blev til den heftigt bevægede Verden, og i Verden er den flyvende, vilde Jagt, i natlig Forvirring, i Ild, i Storm, den flyver op, man veed ikke, hvorfra den kommer, den farer frem, farer ned igjen i det Skjulte, fortsættes dog bestandig; Loven stod paa sit høie Bjerg, med Betsignelsens Skjønhed og Glæde beredt, den raabte ud over Verden, men blev ikke hørt, den skikkede sine Befalinger ud, de kom tilbage med Brede; da lukkede den Betsignelsens Bæld, og

Forkrænkeliighedens Magt greb Alt. Eller er alt dette kun i min Indbildning, og Indbildningens Land den uhyre Ørk, hvorigjennem den vilde Jagt gaaer, uden Rast eller Ro? Hvo der laae i Buggen og gyngede, og Moderen sad og sang!

D. 20de Juli.

Dog er jeg Loven taknemmelig; thi den har fremkaldt og styrket mit Haab til en høiere Verden. Er den indesluttet mod mig, da maa Skylden vel være min egen. Men selv hører den til en høiere Verden, fuldkommnere end Forkrænkeliigheden, o: Forsængeligheden og Forgængeligheden. Den taler ud af denne høiere Verden, hvad enten den kommer med Brede, eller som den mægtige Kraft, der vil danne og ordne; dens Befaling er kun en særskilt Form, hvorunder hiin Verden giver sig tilkjende; dens inderste Bæsen maa være Et med hiin Verdens. Men hvad der er i bestandig, i udødelig Overeensstemmelse med sig selv, og har Myndighed til altid at gjøre sig gjældende, er Sandhed, og hiin Verden maa være Sandhedens, maa være Sandhedens Rige i udødelig Skjønhed; thi hvor der er Sandhed, maa der ogsaa være Skjønhed, som omvendt. Skjønheden er en reen og klar Udtalelse, Aabenbarelse af Sandheden, en Udtalelse af den indre Harmoni, uden hvilken Sandheden ikke kan være; en Sandhed, hvori der er Mørke og Mør-

den, er Intet, og en Sandhed, der er asmægtig i sig selv, er Intet; men idet jeg tænker mig Sandheden at være, maa jeg ogsaa tænke mig, at Skjønheden er; hvad der er uskjønt, er ikke sandt, og bevidner det selv. Men hiint Rige kan være i sine lyse Himle, adskilt fra mig længere, end 1000 Mile og 1000 Dage, i en Afstand, for hvilken Rum og Tid ikke har noget Maal, og Forfrænkeliighedens Mørke og Forvirring kan være om mig, og holde mig fjernt borte i Sorg og urolige Drømme.

D. 20de Juli.

Vilde Sandhedens Rige komme mig nær, o hvilket Lys, hvilken Glæde! og var det eengang kommet og vel modtaget, da vilde det vel komme oftere, og give sig klarere tilkjende. Jeg kunde ei heller nøies med, om det kun vilde være som en fremmed Gæst, der en Aftenstund besøgte mig, og inden Midnat tog Afsted igjen. Kom det til mig, med Fryd vilde jeg gaae frem selv gennem den eensomme Ørk, rolig hvor heftig end Skæbnen omtumlede mig, stærk under al Forfrænkeliighedens Krig; thi jeg kjendte og elskede den Magt, som uafhængig i sig selv forjager al Forfængelighed og gaaer seirende gennem Forgængelighedens Rige. Men efterdi jeg længes efter det, og ingen Fred har, før jeg finder det, da maa mit indre Bæsen oprindelig være udgaaet derfra; var dette ikke Til-

fældet, da kunde jeg ei heller fatte det, om det end stod i sit klareste Lys for mig; og hvorledes kunde jeg længes efter hvad jeg ikke vilde kunne forstaae, og hvorledes kunde vel det glæde og styrke mig, som var mig ufatteligt? Har Sjælen ikke oprindelig faaet sin Livskraft fra Sandhedens Rige, er den ikke tændt ved dets Lys, da var den Intet, kunde ikke engang være bleven til; thi da maatte den være grundet i en Modsigelse, hvis stridige Elementer havde tilintetgjort selv dens Muelighed. Men er al Livskraft derfra, da vil det sikkert aldrig aldeles forskyde os, lade os fare ud i Natten og forgaae, men vedblive at vente, om det ikke atter skulde kunne komme os nærmere. Naar vil det da komme til mig? Naar mit indre Væsen er vaagnet til at modtage det. Naar vaagner det? naar hiint Rige kommer det nær. Da er jeg jo i den samme Modsigelse, hvori jeg før var. Saa vil jeg speide efter enhver Skikkelse, som kommer mig imøde, om den ikke skulde være et Sendebud derfra, lytte til enhver Bevægelse i mig, om den ikke skulde have en Grindring, der kunde lede mig paa Spor. Som man i gamle Dage, da de kjendte Guder vare blevne til Intet, paa kaldte de ubekjendte, saaledes vil jeg anraabe hiint Rige, og forvente, at mit Forlangende skal trænge igjennem, og venligt modtages i det.

Saa er jeg i Forventning; hvert Dieblif bærer

Haabet mig hen til det Rige, jeg forventer; hvert Dieblit finder jeg mig dog adskilt fra det. Naar jeg da har arbeidet og er bleven træt af Arbeidet, da, for at jeg kan vederqvæge min Sjæl bader jeg den i Anelsens Dyb, i Forvisningens Glæde om at det maa være, maa findes saa vist, som Menneffets Sjæl er, og har Attraa i sig efter at komme det nær. Det kan dog ikke svæve i Lusten og henslyde i Intet, hver Gang vi udrække Hænderne efter det, og det kan dog ikke være et Fata Morgana af Lykke og forgængelig Glæde, og det er ingen Skabning, min egen Indbildning vil danne. Er det til, da maa det i Menneffene danne sig sit Hjem; de ere de Gnefte, som kunne give det Rum, de Gnefte, som kunne forstaae det, fatte Sandheden, glædes ved Skjønheden og give sig hen i deres Tjeneste. En Sandhed, som ikke blev forstaaet af Noget, en Skjønhed, som Ingen glædede sig ved, som var adskilt fra alle Levende, var Intet.

D. 21de Juli.

Er det ikke et forgjæves Arbeide at ville kalde det Fuldkomne ned til mig, er det ikke en urimelig Fordring i Forkrænkighedens Dunkelhed at ville see et Lys tændt, der ufordunklet kunde lyse bestandigen? Er min Søgen ikke en urimelig Sværmen efter et Ideal, som maaskee aldeles ikke er til, og i al Fald vel ikke kan naaes? Verden, som omringer mig og

min egen Sjæls Tilstand vil bestandig forhindre det. Saa er det jo bedre at bevare Sjælen frisk for Livets raske Gang, gribe Lykkens muntre Gave, glæde mig ved det Gode, som jeg sikkert kan have, men som vil gribes i sin beleilige Tid, før det forsvinder, og da lade de høie Magter være seirende og ophøiede i deres Himle, naar jeg blot kan seire i den lille, nødvendige Strid paa Jorden, nødvendig, saa at vi ikke kunne undslaae os for den. — Udle Halvmennesker! som ikke tør begjære det Høieste, ikke have Mod til at haabe paa det, ikke gjøre Villien stolt nok til ikke at ville nøies med det Halve, det idelig Forsvindende, men kun med det Fuldkomne, al Saligheds Fylde. Vilde jeg tilintetgjøre min Begjæring derefter, og saaledes gjøre mig selv nøisom, da maatte jeg udslukke, hvad der er dybest i mig, og opgive Troen paa, at Sjælen er skabt til Høihed og ikke til udele Raar i jordist Overflodighed. Her kan desuden ikke være Tale om noget Halvt, eller om at nøies med en Deel. Sandheden vil ikke lade sig udstyffe; men vi maae begjære den heel og fuldkommen, eller aldeles ikke. Til alle Tider, naar Menneskene bleve vakke, da vilde de ogsaa kæmpe for det Høieste, da forsmaaede de enhver anden Kamp og enhver anden Binding for at vinde det; og jo dybere Aelsen var og jo inderligere Følelsen, desto skjønnere og fyrrigere blev

ogfaa Kampen. I de første christne Tider synes Mange at have være inderlig vakte til Kampen; ingen Tid var Hølelsen dybere, end da; den maatte ogsaa først vindes, var den vundet, da fulgte det Øvrige let. Men jo dybere den var, og jo større Modsætningen var mod den Tilstand, hvorfra de bleve vakte, desto skjønnere var Kampen, med desto glattere Haab smykkede de sig, idet de gik til den, desto herligere syntes det Guldkomne at lyse dem imøde. De vilde opbygge dets Rige i deres eget Bryst, de vilde overvinde og omdanne den hele Verden; ubekymrede og modige gik de til Fare og Fangenskab, til Smerte og Død, ja opsogte endog stundom selv Døden, for at de kunde erfare, hvor sand deres Kjærlighed var til hiint Rige. Den Ild, der brændte hos den Enkelte, antændte han hos de Andre, og de fornam sig inderligt knyttede til hverandre, een fast Skare, kæmpende for den samme Herlighed, besjælede af den samme Aand. Men aldrig synes noget Ideal at have glødet i herligere Farver for Menneffene, end dengang; aldrig synes den herligt blomstrende Krands, som bag Forfrænkighedens Forhang var henlagt i Himlene, skjønnere at have lyst gjennem al Dunkelhed, og vinket dem stærkere. Vandt de da ikke, hvad de kæmpede for? Dog hvad de end vandt eller ikke vandt, deri vil jeg ligne dem, at de ikke vilde være noisomme, jeg vil søge

det Høieste, jeg vil derfor vove Alt, vinde Alt eller tabe Alt.

D. 21de Juli.

Verden kæmper, arbejder, pusler og syssler rundt omkring; jeg hører den ikke; jeg byder den stille, tause Gensomhed om mig; jeg udvider mit Kammer og Løstet skal løfte sig høit op, og den eensomme Dunkelhed lægge sig om mig; jeg har den kjær, usigelig kjær; jeg længes efter den, gaaer ind i den, stille og tyst, at ikke mit eget Godtrin skal forstyrre den; og da, da lytter jeg med mit Dre, mit Hjerte, min Forstand, min ganste Sjæl, at de venlige, stærke Aander skulde komme mig nær. Dog medens jeg lytter, bliver jeg angstelig tilmode; hvad skjuler sig, hvad slumrer i min Gensomhed, hvilke Magter, hvilke Skikkelser ville bryde frem for mig? Jo længere jeg bier og venter og lytter, desto lettere skynde bange Følelsers Aandedrag sig omkring i mit Sind; jeg kommer i en Tilstand, som kunde natlige Syner aabenbare sig og angste mig; og det vaagner, det vaagner! er det uden for mig eller inden i mig? Jeg veed det neppe. Vaagner, reiser Eder, kommer ud af det dunkle Skjul, aflægger Forfrænkeliighedens Slør, som omhulle Eder, bevæger Eder i Eders Indre, kommer, kommer frem, lyse, lette, milde, uendelig blødt bevægelige, I Tankens stærke Aander! Jeg speider, speider med al den sym-

pathetiske Følelses Inderlighed efter Eder; jeg beder, befaler Eder, vaagner i Eders vidunderlige Lys, i den dunkle Gensomhed; kommer, berører mig, min Mund, min Sjæl, af den lette Berøring fødes Ordet, hvori jeg forstaaer Eder! Og de skulle give Sjælen Kraft til at vandre over Bjerger og Afgrunde, de skulle give den Kraft til at flyve over Sorgens Klippers Mangfoldighed, og føre mig ind i en sand Verden, sand, saavist Tankens Aander har Sandhed.

D. 23de Juli.

Sandheden maa være i og for sig selv, uafhængig af Verden; ellers maatte den være hindret i Forfrænkelse, og hvem skulde udløse den? mon de, der selv altid ere hildede i Forfrænkelse? Sandheden kan ikke blive til; jeg kan ikke tænke mig den vordende i sig selv, kan kun tænke mig den vordende i mig. Skulde den blive til, da kunde det kun skee under Erkjendelsens Arbeide; den selv og dens Erkjendelse maatte altid staae lige høit; den maatte vedblive at vorde, saalænge den mennekelige Aand kan vedblive at arbeide; thi saalænge maa den kunne arbejde sig til en fuldkomnere Erkjendelse; naar blev Sandheden da fuldbaaret? Der var desuden Fare for, at Menneffene engang bestemte sig til ikke længere at ville arbeide for den; thi deres Arbeide maa dog beroe paa deres Beslutning. Eller har de en uimod-

staaelig Drivt i sig til at søge den fuldkomnere, da synes dette at vidne om, at Sandheden eksisterer uafhængig af dem, selv vinker og drager dem. Naar de ere komne til dybere Erkjendelse af den, indsaae de ogsaa strax, at hvad de nu havde erkjendt, var forhen og er evig lige sandt; saa de snarere maatte undre sig over, at de nu først vare komne til Bevidsthed derom; de indsaae, at de ikke skulde klage over Sandheden, som havde den i sig havt en uovervindelig Hindring for dens Erkjendelse; hvad skulde det ogsaa være uden Inconsequentier? men da havde de jo slet ikke havt med Sandheden at gjøre. Var den ikke blevet erkjendt, da var det, fordi deres Die ikke havde været opladt for den, fordi de selv ikke havde havt Kraft til at gennemskue den.

Det er mit inderste Væsen imod at mene, Sandheden skulde være afhængig af Menneskene og deres Erkjendelse, skulde trygle dem om sin Tilværelse, om sin Klarhed, om sig selv. Det er en Fjernærmelse mod den at troe det, og den hævner sig paa dem, der mene det, ved altid at forurolige dem, aldrig tilfredsstillende nok at blive kjendt. Hvorledes kunde de komme til No, før de have fundet dens Fylde, og ikke kunde komme til klarere Erkjendelse? og det kunde i al Fald ikke stee, før Enden er kommet paa Alting. Meente Noget, at nu havde han naaet Erkjendelsens høieste

Spidse, da blev han haardest straffet; thi han var gaaet til Anfers paa en fix Idee, og Forstanden var gaaet fra ham. Eller er der en harmonia praestabilita, ifølge hvilken Menneffene og Sandheden fødes og opfødes tilsammen, correspondere altid med hinanden, ere saaledes forenede indbyrdes, at den Ene døer med den Anden, hvorfra var da denne Forudbestemmelse? Den maatte jo kjende os og Sandheden forud, da den havde taget Beslutning om dens Tilbliven og Udvikling i os. Hvorfra er ogsaa Muligheden, som er nedlagt i Menneffene til at erkjende Sandheden, hvorfra er al Livskraft til at arbejde for den, uden fra den selv, hvorfra Alt, hvad der har Sandhed, er kommet!

D. 24de Juli.

Hvorledes skal jeg naae den Sandhed i hvilken jeg kan hvile? kan jeg gaae anden Vej, end Erkjendelses? Der er i vort Indre en umiddelbar Følelse af Sandheden, en Fornuftens Fornemmelse, en Aenelse frem og tilbage i Verden om at en uendelig Plan gennem den herligt realiseres; men denne uendelige Plan kan ikke realiseres, uden at Aanden er i Arbejde; tidt arbejde vi forgjæves, gjøre forgjæves Forsøg, fordi Tiderne ere ubeleilige, og vi uforstandige eller fordærvede; ved hvert forgjæves Forsøg bliver man ulykkelig; men gennem de forgjæves, saavel som de heldige

skal Følelsen blive luttret og ophøiet til Erkjendelse. Anelsen af Sandheden fremkalder Haabet; et umiddelbart Syn for enkelte af dens Glimt er Prophetie; men først Tænkningen kan have den aabenbar; at hengive sig til den, saa Du optager den i Dig, Du dens, den Din, er Viisdom. Sandheden og Tænkningen ere til for hinanden; vilde jeg stille dem ad, da styrtede Sandheden ned fra sin Høihed; da svandt den ind til et Skyggerige, og Erkjendelsen svandt ind til den dunkle Anelse; de maatte længes efter hinanden, indtil de igjen vare komne sammen, eller de maatte begge tilintetgjøres. Ideer, der vandre Verden rundt, sig selv ubevidste og adskilte fra Tænkningen, hvad er det for Uting, Troldfolk, man aldrig kan blive flog paa? Sandheden er Tænkningens Væsen og Fylde, og den har ingen Fylde, er Intet, uden Sandheden, og dog er Tænkningen Sandhedens Moder, men Tænkningen tilhører Aanden alene.

D. 24de Juli.

Men er Sandheden ikke, uden forsaavidt den tænkes og erkjendes, hvo tænker den da? Menneſket; men hvo tænker den høieste Sandhed, hvem er den fuldkommen aabenbar, saa den er Gæt med hans Væsen og dette altsaa er fuldkomment, og er i den høieste Skjønhed, fordi det har den høieste Sandhed, og har Myndighed til at befale, saa at man ikke kan mod-

fige; hvo har udkastet Planen og indaandet os Fornust-
ten; hvo tænker Sandheden fuldkomment? Skal jeg
nævne det Navn, som jeg saalænge har trængt tilbage,
som jeg derfor nu skjælver ved at nævne; den, hvem jeg
i mine Tanker saalænge vilde undgaae, saalænge ikke
vilde troe? Hvad de talte om ham, syntes mig usandt
og forvirret, de syntes ikke at vide, om han er Men-
neskets Tanke, eller selv tænkende, eller en skøn Fore-
stilling, som en from Følelse trængte til; eller om de vidste
det, da syntes de at være, som ønskede de at glemme,
hvad de vidste. Jeg har Afsty for det falske Liv,
hvori de kun et flygtigt Dieblif vilde bøie sig for ham;
han maa være Alt eller Intet.

D. 25de Juli.

Glad Dig, min Sjæl! hav Tro og Tillid til
Sandheden; den kan jo ikke være lige glad, om No-
gen falder ud af dens Rige og forbliver adskilt fra
den, eller lever deri. Den kan ikke være ligegyldig
mod mig, men vil drage Omsorg for mig; den har
givet Vidnesbyrd om sig, idet den udgjød en Sand-
heds Fornemmelse i mig, og vedligeholdte en Længsel
efter at kjende den tilfulde. Var Sandheden ligegyl-
dig, da var den livløs. I Verden er der Modsig-
gelse, Hemmelighed, Forfrænfelighed; men Sandheden
er ikke et Rige, der svæver i fjerne Regioner, og har
sit Lys og sin Magt vendt kun indad, alene for sig

selv, uden at komme i Berøring med Verden. Jeg
 kunde ikke engang blive mig nogen Modsigelse bevidst,
 dersom jeg ikke kunde henføre, hvad der er i Modsigelse
 med sig selv til det, der ingen Modsigelse har i
 sig. Verden maa bringes til at svare til sin Idee,
 saafremt den ikke selv er en stor Modsigelse, og vi
 Daarer, som ville bekymre os om Sandheden eller om
 Modsigelsen. Men dens Idee, hører Sandheden til,
 og at dens Idee bliver realiseret, er Sandhedens
 Aabenbarelse. Men den kan jo ikke være ligegyldig
 mod sin egen Idee. Er Verdens Idee i Sandheden,
 da maa ogsaa Alt, hvad der er væsentligt for dens
 Idee, være i Sandheden; men væsentligt for dens
 Idee er, at den bliver realiseret. Sandheden er ikke
 et Udsagn eller en Læresætning, jeg kan opskrive
 paa et Stykke Papir; Udsagnet er kun dens Beteg-
 nelse, og kan vidne om min Indsigt. Men den er
 værende og virkende, en Magt, som vil gennemføre
 sig, og derfor opløse Modsigelsen, aabenbare Hemme-
 ligheden og besejre og forklare Forfrænkelsen.
 Saavist som Sandheden og Tænkningen ere forenede,
 maa der ogsaa være en Villie forbundet med den;
 derfor giver den sig tilkjende som en Lov, og bringer
 kun dem til Hvile, som ville følge dens Befalinger.
 Det kan ikke være en Drift, som leder den frem i
 Consequentser; da faldt den ned fra sin Høihed, og

blev sig selv underordnet. Men denne Villie kan kun vilde Sandhed, kun virke og arbejde for den. Hvad den da aabenbarer og giver, fremkalder og udarbejder, er det Gode; thi den vil derved bringe os til Hvile. Saa vil den være god mod os, komme os til Hjælp, have kjærlig Omsorg for os. Men er der en Villie forenet med Sandheden, der vil det Gode, da maa der være den, som vil; hvo er det? Bliver jeg atter ført hen til den, hvis Navn jeg ikke vover at udtale! Jeg bliver dobbelt urolig, hver Gang Tanken om ham kommer mig nærmere, mit Sind vægrer sig mod ham. Dog, er han den Eneste, som kender Sandheden, og som vil det Gode, hvorfor frygter jeg da?

D. 29de Juli.

Hvad jeg har indseet, har endnu ikke Fylde eller Liv for mig; Sandhedens Rige gaaer mig stolt forbi, er kold mod mig. Jeg gaaer om tvungen og bundet, som var Sjælen udtørret. Sandheden maa ligge til Grund for Tilværelsen og gennem den frelse sin Skabning. Den har nedlagt Muligheden i os til at fatte og elske den; men denne Mulighed kan den ikke igjen udslette; den har derved givet sin Villie tilkjennde, og vil ikke Gæ i Dag og i Morgen et Andet, vil ikke tilintetgjøre, hvad den selv har forskyldt. Men denne Mulighed til at forstaae den, indeholder Visshed om at den er, og fremkalder Længsel efter at

fatte den; derved har den sat os i et uopløseligt Forhold til sig; og denne Mulighed hører med til vor menneskelige Natur; vil den tage den bort fra os igjen, da borttog den, hvad der er væsentligt for vor Natur; men den har ingen ustadig, vægelsindet Villie. Den byder og befaler og overbeviser os ved sin Befaling om, at den er, og at vi ere knyttede til den. Gjennem Sorg og Glæde, gennem Kamp og Fred stiger Vissheden om den bestandig. I den enkelte Sorg eller Glæde tænke vi maaskee ikke paa Sandheden, tænke kun paa vor Sorg og Glæde og hvad der fremkaldte den; dog fængsler Vissheden om den os derigjennem stærkere og stærkere og lægger sig dybere ind i vor Sjæl. For hvert enkelt Ord, hver enkelt Tanke, der fra den kommer til os, spaaer den i os om sig selv, spaaer om, at hvad jeg ønsker skal opfyldes, at jeg skal leve et udødeligt Liv med den. Hvad den tilkjendegiver for mig, vil jeg nedlægge i mit Sind, som man lægger Frøet ned i Jordens Skjød. Den vil ikke drive Spot med os, fremkalde Haabet om, at vi ved den skulle blive rige, og da atter slukke Haabet, og drage sig tilbage i et evigt Skjul; den vil ikke, at vi skulle forbande den, men den vil være vor dybeste Betsignelse. Den har nedlagt Muligheden i os til at fatte og elske den, fordi den vil danne os til at være dens Organer, i hvilke den kan leve og udvikle sig,

ikke for at den kan blive udviklet i sig selv, men for at den kan blive udviklet i Verden. Den har udvalgt os til at være dens Tjenere, dens Benner, og har derved sat os i et uopløseligt Forhold til sig, og vi kunne ligesaa lidt forgaae, som den selv forgaaer. Efterhaanden som dens Fylde kommer i et Menneske, føler han sig overbevist om, at han er udødelig; efterhaanden som han lærer at elske den, faaer han Mod til at sige, at han vil være udødelig; Kjærligheden til den indgiver ham dette Mod, denne Villie. Den Hensigt, hvori han er blevet, et Menneskes Idee kan ikke realiseres uden i Sandheden; i den føler han sin Natur og sit Væsen beroliget, og han maa fornemme, at han selv er udødelig, som Sandheden, der lever i ham. Han kan ikke adskille sit Væsen, sig selv fra det sande, aandelige Liv, som er i ham; disse 2de ere Eet. Men naar Døden kommer, er Livet ikke fuldbaaret; det er snarere endnu i sin Begyndelse, og maa fortsættes; men naar det er fuldbaaret, naar Sandheden lever i Fylde og Skjønhed i Mennesket, da maa det vedblive at leve med den; eller skulde den tilintetgjøre sin skønneste Skabning, hvorover den selv glædes, tilintetgjøre den, der usigeligt glæder sig ved den, og kjender den i dens Godhed, efterdi den fremkaldte det høieste Liv i ham? Naar den har i Sinde at blive aabenbar, skulde den da tilintetgjøre den, i hvem den

blev det, sin Tilbeder, den, i hvem dens Hensigt at vorde aabenbar, alene kan fuldføres? Faderen dræber jo ikke sit Barn, og allermindst, naar han har arbeidet med det og for det, og faaet det dannet efter sin Villie. Enhver har Sandheden sat i et uendeligt Forhold til sig; den samme Hensigt har den med Enhver, og har tilkjendegivet den, idet den gav ham den menneskelige Natur. Vil Nogen stride mod Sandheden, ja kunde han overvinde den, da henveiredes han selv i det samme Dieblif, han havde seiret; men efterdi han ikke formaaer det, men er i Strid med den, da er han ulykkelig, ved at dø hvert Dieblif, og kan det dog aldrig; men jo dybere Nogen fatter Sandheden, desto gladere og rigere bliver hans Liv.

D. 30de Juli.

Man kan ikke forstaae, hvad Tiden er, uden man seer hen til hvad der skeer i Verden. Tiden har intet affondret Hjem, eksisterer ikke for sig selv, uafhængig af Verden; den fødes og gaaer frem, idet der er idelig Fødsel og Død, Bevægelse og Udvikling i Verden. Tidens Flod strømmer bestandig fort, det er, der er bestandig Bevægelse og Udvikling i Verden. Tidens Gang er regelmæssig, som Himmellegermernes Gang, efter hvilken den maales; den er saare ustadig og foranderlig, eftersom det er ustadigt og foranderligt, som er i Bevægelse paa Jorden; vi ere ikke blot

bundne af den; vi binde selv dens Baand. Men saaledes kan jeg ei heller forstaae, hvad Udødeligheden er, uden jeg seer hen til en indre Gjærning, der bestandig fortsættes. Udødeligheden bestaaer ikke i bestandig at drage Aande; den fødes og er ifkun, idet der er en indre Gjærning, der skeer i os og bestandig fortsættes; men denne indre Gjærning beroer derpaa, at vi ere i et uendeligt Forhold til Sandheden, den er Sandhedens uendelige Aabenbarelse for vor Aand. Vi kunne ikke blive os bevidste, at vi ere udødelige, uden idet Sandhedens Liv, det høieste Liv gaaer frem i os. Hvis Nogen ikke kjender dette Liv, da veed han ei heller Noget om sin Udødelighed; der er i ham kun en Aense om den, fordi han dog er udødelig, og denne Aense bliver dunklere, eftersom han fjerner Sandheden fra sig. Men om Nogen hader Sandheden, eller er ligegyldig mod den, hvad vel er det Bærste paa Jorden, han kan dog ikke døe; men han lever ei heller; har staaet mellem Døden og Udødeligheden. Sandheden kalder ham, efterdi han er dannet for den, den venter bestandig paa ham; men han kommer ikke, og kan dog ikke løsrive sig fra den; thi han kan og vil ikke udslukke sit eget Væsen, vil just i Kampen mod den fastholde sig selv. Men skal Sandheden aabenbares, da maa den aabenbares i vor Aand, den maa tænkes og elskes, og derfor er

Udødelighedens Liv med Bevidsthed; og efterdi den, skjøndt altid den samme, dog er uendelig riig paa Skikkelser, i hvilke den opgaaer for os, som den var riig, idet den dannede uendelig forskjellige Skikkelser af den mennefskelige Natur, skjøndt den altid er den samme, da bevares vor Eiendommelighed i Udødeligheden; og efterdi Sandheden aabenbarer sig, og dens Aabenbarelse er det Eneste, hvori vi kunne finde Hvile, det Eneste, der kan give Glæde, det Eneste, hvorved vor Aand kan være i Harmonie med sig selv og med Andre, da glæder jeg mig ved at være udødelig, og Ingen skal tage min Glæde fra mig. Lever jeg da end i Tidens Ustædighed, og tvinges jeg end under Verdens Forfrænkelse, da vil jeg dog bevare Glæden, thi jeg er udødelig. Er der end Noget, der nu holdes skjult, og som jeg længe efter at erfare og at gennemleve, jeg har Tillid til Sandheden, og er glad i min Tillid; dens Rige kommer, dens Skønhed skal afflores for mig, mit Haab reiser sig modigt, sikkert paa at det skal opfyldes; mit Haab, min Forvisning, min Udødelighed skal bevare Glæden i mig.

D. 30te Juli.

Enhver skal blive sig bevidst som en udødelig Aand, ellers er han ikke vaagen. Stundom er der om Natten i Drømme faldet mig Noget ind, jeg vilde huske paa; men det var forsvundet, før jeg om Morgen-

nen kunde fæste det i min Sjæl, om jeg ogsaa vaagne-
 nede et Dieblif og gjentog det for mig; stundom har
 jeg i Drømme været i stor Forlegenhed, fordi jeg
 skulde udføre Noget, ved hvilket jeg skulde fastholde en
 heel Kreds af Tanker; men Bevidstheden var omhyl-
 let af Sønnen, og jeg formaaede det ikke. Men naar
 jeg vilde hengive mig til det endelige Liv, vilde for-
 tabe mig i det Forgængelige, da levede jeg som i
 Drømme; om en lys Tanke ud af en god Stemning
 stundom kunde opløste sit Hoved, dukkede den dog hur-
 tig ned igjen; ingen Tankegang, ingen Tanker i uen-
 deligt Forhold kunde fastholdes; det steer kun, naar
 jeg bliver mig bevidst, at jeg er udødelig. Om alt
 Andet blev magtesløst for mig, Tanken om at jeg er
 udødelig, maatte have Livsfylde nok for mig.

D. 30te Juli.

Skal Du udvikles, da lær at kjende og forstaae
 Din egen Hemmelighed; al Udvikling bestaaer deri
 at det Hemmelighedsfulde aabenbares; saaledes gaaer
 det overalt, med Manden, der mandigt søger Wiis-
 dom og Betsuelse af Livet, og med Pigen, der drøm-
 mer om Kjærlighed. Hemmeligheden skal aabenbares;
 men det Hemmelige er dunkelt, og maa udvikle sig
 oftest under Kamp. Rosenknoppen skjuler sin Hemme-
 lighed i sig; den maa udvikles, før Blomstens Skjøn-

hed bliver aabenbar; men et Menneſſes ſtørſte Hemmelighed er hans Udødelighed.

D. 1ſte Auguſt.

Man ſiger ofte, hvoraf vide I, at vi ere udødelige, hvorledes kunne I godtgjøre det? Hvorledes vi kunne godtgjøre det! hvor beſynderligt et Spørgsmaal! Hvoraf vide vi da, at vi have en Aand, at Sandheden er til? Hvorfor ſpørger man ikke, hvoraf vi ſkulle kunne vide, at vi ikke ere udødelige, ere Beviſerne ſaa klare? De enkelte Beviſer for Udødeligheden, ſom man har ſkaffet tilveie, dem vil Forſtanden alle modſige; de ſyntes at være enkelte Sætninger, ſom man tog ud, og fra dem vilde man ſlutte ſig til det Hele. Det rette Beviis for Udødeligheden beſtaaer ikke i Raiſonnementer over dette eller hiint enkelte Udsagn; de kunne kun være Tilløb til det; men det beſtaaer i Sandhedens fulde Liv i os. Vil Du ſige, at dette vil blive det allervanſkeſtigſte Beviis at føre, og at kun Gaa ville kunne fatte det, kun de Gaa, der ſelv føre det, da har Enhver dog Betingeſen for at kunne føre det, og vi have et heelt jordiff Liv, vi kunne bruge til at gjøre os det klart; for hvert Dieblif Sandheden bliver os klarere, for hvert nyt Ord af dens Sprog vi lære at kjende, blive vi mere beroligede. Barnet bruger jo ogſaa Tid, før det kan lære at tale reent; men det lærer

det dog, frygter ikke i Væretiden for, at det ikke skulde lykkes, og frygter da ei heller for, at det skulde glemme det igjen, naar det engang har lært det.

Men ere vi udødelige, da ere vi det, før det bliver beviist; vor Tilværelse og vor Udødelighed ere Eet; vide vi, at vi ere til, kjende vi vor egen Tilværelse, da maae vi ogsaa vide, at vi ere udødelige; naar vi sige dette Sidste, da udtale vi kun vort Væsens Natur. Der var Tider, lange nok, i hvilke Menneskene ikke vidste det, som der end er Utallige, der ikke vide det; thi de kjende ikke sig selv. Tiderne og deres timelige Udvikling lærer dem det ikke; thi det Timelige kan ikke lære os det Evige. Men da Sandheden blev dem klarere, da maatte de undres over, at de ikke før vidste, at de vare udødelige. Udødeligheden er os medfødt, et oprindeligt Factum, men det er skjult i Forfrænkighedens mangfoldige Dunkelhed; vidste vi ikke, at vi ere udødelige, kunne vi ikke see gjennem hiin Dunkelhed, da bliver Udødeligheden dog i os, den tilskjendegiver sig, idet den bestandig tilskynder os til at blive os den bevidste. Da maatte vi gribe, hvad vi havde, det Endelige, for af det, om muligt, at lære, at vi ikke ere det underkastede; og naar jeg havde banket paa mange Gange og spurgt uendelig mange Steder, og gjennemgaaet alle endelige Betragtninger, og Dunkelheden dog vedblev, fordi den

Magt ikke var tilintetgjort, som havde forstyldt den, da maatte jeg dræbe mig selv, for dog at komme til Sikkerhed. Var min Aand dødelig, da var hele mit Væsen forandret, jeg kunde ikke gjenkjende mig selv, jeg tabte mig selv og vandt Intet til Gjengæld. Men Udødeligheden aander og lysner gennem al den Sandhed, jeg kjender; var min Aand dødelig, da kjendte jeg ingen Sandhed, kunde ikke lære den at kjende; al Sandhed forsvandt for mig, naar Udødeligheden forsvandt. Men da den evige Sandhed ved min Skabelse naturlig blev forbundet med mit Væsen, da blev jeg udødelig, og efterdi jeg vedbliver naturlig at være forbundet med den, vedbliver jeg at være udødelig; hvad enten jeg er Ven eller Fjende af Sandheden, som uadskillelige Fjender eller Venner maae vi vedblive at være forbundne. Derfor har Livet paa Jorden Betydning, denne nemlig, at jeg skal vaagne, vaagne op for Sandheden og vide mig udødelig; var jeg ikke udødelig, da var mit Liv meningsløst, mit saavelsom alle Andres. Men Udødelighedens Visshed vil jeg gemme dybt i mig, som jeg gemmer dette, at jeg har en Aand; hver Dag vil jeg sige mig det, og kan ikke trættes af at høre den Sandhed, jeg dybt elsker. Som var det et andet Væsen udenfor mig, som jeg elskede af al min Sjæls Kraft, vil jeg slutte den til mig, og Ingen skal rive mig fra min Sjæls Udvalgte; jeg

vil tage den med mig blandt Endelighedens mangfoldige Skikkelser, og den skal bringe Lys og Orden over dem; jeg vil have den hos mig i Tensomheden, og elske den stille, veemodigt, som kunde den fordunkles for mig i Kampen, fyrigt, thi den vil dog altid blive hos mig; gjennem brændende Kys vil jeg suges dens Liv dybere og dybere ind i mig; jeg vil synge om dens Skjønhed og Herlighed, jeg vil raabe om den ud i Verden. Den skal være min Sundhed; naar jeg er stærkest, skal den være min Styrke, naar jeg er glædest, skal den være min Glæde.

D. 2den August.

Folk ere blevne kjede af at høre, der skal være Lovsang i det tilkommende Liv; de sige, den evige Lovsang vil i Længden blive kjedsommelig; ja vist, dersom det var det Samme som at gaae paa Concert. Men hvad forudsætter Lovsangen? Sandhedens rige Erkjendelse, og at Sjælen er gennemtrængt af inderlig Tørlse, den forudsætter Kjærlighedens Begeistring. Man kunde ogsaa sige, at i det næste Liv skal man see meget Nyt, en uendelig Skabnings Rigdom; ja vist; men det skal ikke være et Skuespil, man skal see; det vilde ogsaa blive kjedsommeligt i Længden, om der end bestandig kom nye Dragter og nye Decorationer; men man skal for det Første see Alt i dets fuldkomne Udvikling, og denne er Sandhedens

Aabenbarelse, og der skal derefter aldeles intet Skuespil være; at ville see det, angiver, at den Nydelses-Syge, som driver Folk til kun at ville være Tilskuere og ikke selv tænkende og selv handlende, skulde vedblive; men man skal see sig selv indbefattet med i Udviklingen; man skal elske Sandheden og handle i Kraft af den, og først ved Tjenesten lære Lovsangen.

D. 2den August.

Det er sildig Aften; Nattens Skygger have lagt sig udenfor, de trænge herind til mig; mit Lys synes mig, kan neppe lyse for mig gjennem dem; jeg fornemmer Nattens Kulde; ikke en Stjerne lyser derude, der er uendeligt Mørke, og i Mørket synes mig Livets Gaader ere og bæres frem, de komme mig nærmere; jeg hører aldeles Intet uden Blæsten, som susser omkring; mit Øre lytter, der er ellers stumt; men det Enkelte jeg har oplevet, det hyller sig ind i sit gaadesfulde Slør, det vil lade mig fornemme, at det ad usynlige Veie staaer i Forbindelse med de høie Magter, og er udgaaet fra deres Taushed. Om Mørket nu svandt! ikke blot Nattens Mørke derude, men al det Mørke, som omringer min Sjæl; om det forsvandt, om de sank, alle Forfrænkelighedens Skygger, som omgive mig, som idelig ville omringe mig, hver Dag, hvert Dieblif, mig og Alle paa Jorden! Nei, det skal ikke lykkes Verden at tilintetgjøre mig,

det skal ikke lykkes; men stundom maa jeg bevæges af Sorg over, at jeg endnu dvæler i den forfrænkkelige Dragt, bevæges af Længsel efter U dødelighedens Liv, som jeg maatte bevæges af Glæde over hvert Øjeblik af U dødeligheden, som har giennemlyst min Sjæl. Jeg frygter ikke, vil ikke vide af Frygt for Livet eller dets raske Strid; frygter jeg Noget, da er det dets stumme Dødsighed, dets blodløse Tilstand, det at maatte opholde Livet, omgivet af blege Skygger; jeg frygter ikke dets raske Kamp, jeg glæder mig til den; før mig ind i den! ikke fordi jeg venter at formaae saa Meget; dog glæder jeg mig ikke blot til Seieren, men til Kampen selv. Der er Ungdoms Følelse i min Sjæl, utaalmelig blusser og sværmer den; Kraften vil ikke undslaae sig for at boe i mig; den vil forene sig med min Ungdoms Følelse; Tanken kan arbejde, Hjertet kan banke, min Phantasie kan sværme, Ilden kan brænde i mig, den modige Livslyst strømmer endnu i mig, lad den aldrig bortgaae, I Stærke! Dog længes jeg efter det Tilkommende! Usle Daarerer, som ikke kjende denne Længsel, denne dybe Livslyst; berusede fare I afsted, og Mørket stiger om Eder. Sorgen har jeg kjendt; ikke er det dog dette jeg længes efter, at henlægge mig i det lyse Land paa søde Roser, bruge Jordens Modgang til den mørke Baggrund, foran hvilken de lyse Skikkelser stille sig; jeg

vil ikke fra en paradisiſk Have veemodig græde over Jordens Sorg, jeg da ſkuer i det Hjerne. Jeg vil ikke være ſeig for Livet og blødagtig længeſ efter det Tilkommende; men min Sjæl længeſ efter, trænger dybt til et udødeligt Liv, hvor alt Mørke er forſvundet. Trænger til Udødelighed! Er jeg da ikke udødelig? Jo, men jeg trænger til hvert Dieblit kraftigen at overbevies om dens Magt, at den ſkal ſtrømme gennem mig, haſtig, ſom Strømmen ned i Dalen, ſtormende ſom Stormen gennem Skoven. Der er ingen Magt, ſom kan binde mig, uden Udødelighedens, Intet, der ſammenholder mit Liv, uden Udødelighedens Tanke; den er det Baand, ſom ſlynger ſig om Sjælen, og holder den til en faſt Eenhed, den er den indre levende Magt, ſom fra ſit forborgne Væld trænger ſig ind i alle Sjælens Nerver. Min Aand forlanger den trodsig, trodsig mod den hele Verden, om den vilde eller formaade at løſne det Baand, ſom holder den ſammen. Udødelighed er min inderſte Natur; dog beder og beſfalder jeg om at maatte være udødelig, dog foreholder jeg de høie Magter og faſter mig paa Knæ, ydmygt forlangende, at de ſkulle lade mig være udødelig. Om jeg nu ſaae Mørket forſvinde og Udødelighedens ſande Rige fremgaae! Jeg længeſ derefter, dog kjender jeg et tungt Suk, der ſukker over mig og over Verden; men mit Haab

overgaaer min Frygt, jeg forglemmer Frygten aldeles. Om Nogen nu kom og bankede paa min Dør, og kom ind og fortalte mig, der var ingen Uldødelighed, vilde overbevise mig derom ved et myndigt Ord, ved alle Forstandens stærke Taler, jeg vilde kæmpe med ham, jeg vilde ikke lade mig overbevise; men alle Tanker, alle Mussler skulde spændes lidenskabeligt i mig, for at styre ham fra mig; thi han vilde fravriste mig Alt; Verden er Intet mod hvad han vilde tage fra mig; men var det muligt, at jeg kunde see, der ingen Uldødelighed er, ja, jeg vilde føle mig fri, fri for den Magt, der indgyder mig den dybeste Frygt og den dybeste Kjærlighed; og om jeg ligesuldt følte mig bundet i Forfrænkeliighedens Lænker, dem vilde jeg søge at sønderrive, om jeg end kaldte Døden nærmere til mig; jeg vilde søge al vild Glæde og Lyst, sønderbryde Alt, hvad der er mig helligt, og jeg vilde derunder have Fortvivlelsen gjemt i mit Bryst. Al Verdens Rigdom og Magt, de jublende Glæder, Vrens Krands, Tusinders Lydighed, Alt er mig Intet uden Uldødelighed. Min Sjæl forlanger Uldødelighedens Liv i sin fulde Frihed, jeg længes efter at see det tilkommende Livs Skikkelser, efter at gjensee Menneskene der, frie for det jordiske Livs mange forvirrede, usle Tilføjninger; jeg længes efter det sande Liv, at det Liv, jeg i mine bedste Diebliske føler ulme i mig,

maa komme fuldt; jeg længes efter at finde Sandheden fuldkomment, og skue dens Skjønhed, efter at takke, at elske den, synke ned for den, opreises, udsendes af den, komme med de Mange for den igjen med Glæde. Jeg længes derefter denne Nat, vil vedblive at længes alle Dage, til Evigheden kommer, da vil jeg juble; og jeg vil arbejde for, at de Andre med mig skulle længes, skulle fornemme Udødelighedens Aandepust, og kunne faae dens Glæde.

D. 3die August.

Ja min Sjæl længes usigeligt efter Udødelighedens Rige, den tørster og brænder derefter Hvor langt somt rinde Tiderne! At de dog vilde ile, som Elven, der kaster sig ned fra de høie Klipper. Som den Unge længes efter Livets Tummel og Fryd, længes min Sjæl efter det evige Land; som den Gjerrige tørster efter Guldet, som Pigen spejder ved de dunkle Have efter sin Elskede, som Verden sukker efter Forsløsning, tørster og sukker min Sjæl efter de evige Steder. Tanken om dem kommer og forjager enhver anden Tanke; jeg sidder lange Timer og spejder efter dem, og kalder dem nærmere hen til mig og sværmer om dem og beroliges ikke, fordi jeg endnu er fjern; heftigt attraaende hige alle Tanker derefter. Hver en Harmonie, jeg hører, forvandler sig i mit Øre til Disharmonie, og for hver Disharmonie bliver min

Længsel, min Attraa efter det evige Land forvandlet til langt stærkere Attraa, men Disharmonierne blive ved at lyde, indtil de løses i Udødelighedens Fylde. Skal jeg da tvinge og dræbe min Længsel, er Livet da til paa Jorden kun for at tvinge Sjælen, kun for at lægge en Byrde paa mig, som jeg saa langsomt kan drage afsted, som dog skal bæres saa længe, før jeg befries fra den? Var der et Sted paa Jorden Indgang til hiint Land, jeg vilde ile derhen, trænge mig frem; jeg vilde ile gjennem de mørkeste Steder, gjennem Bjergenes Guler, for at komme didhen; o var der en Kamp, hvori jeg kunde styrte mig, og deri vinde hiint Liv, jeg vilde ile ind i den, at min utaalmodige Sjæl kunde naae sit Maal! Jeg vil ikke høre de langsomme Taler om, at der er en saadan Kamp; det er jo en Kamp, der neppe kan forforte Tiden; jeg veed jo, saa godt som de fleste Andre, hvad der siges om et udødeligt Liv paa Jorden; det er jo bundet paa tusinde Maader. Min Sjæl er utaalmodig og vil ikke høre paa den langsomme Klogt, der ikke giver mig No, paa den megen Forstand, der udretter saa lidet. Og denne Længsel er Lidelse, jeg fornemmer det, og denne Lidelse nærer jeg min Sjæl med, og denne Længsel er min Glæde; stolt opløfter min Sjæl sig i den over Verden, og ringeagter den usigeligt. Giktede de Udødeligheden, da tumlede de ikke saaledes om, da sad de

ikke søvnige og tilfredse i deres Søvnighed, og indgif
ikke evindelige Samfund med hvad der i Morgen er
forsvundet. Men om Nogen elskede Uldødeligheden,
som jeg elsker den, da vilde jeg kaste mig til hans
Bryst og fast slutte mig til ham, da vilde jeg høre
ham lovprise den, og saaledes forøge min Læng-
sel, udtale den for ham, og saaledes bekræfte den
i mig. Al, dog veed jeg, og maa sige mig det selv,
at Uldødelighedens Kraft findes paa Jorden og be-
staar i at udholde Livet; og jeg veed, at Uldøelig-
hedens Aand vandrer hen over Jorden, og vil ind-
aande os Styrke; jeg vil, jeg skal bide, og vinde
Uldøelighedens Ro i Livets Tid. Saa kaster jeg mig
ned i Dømighed, saa reiser jeg mig taalmodig og bier.

D. 4de August.

Jeg vil gjøre min Sjæl let; alle Byrder vil
jeg kaste fra mig, og staae ganske fri; mangfoldig har
jeg dem denne Morgen, fra mit forgangne og føl-
gende Liv ere de samlede; vilde jeg tage dem paa mig,
da vore de til Bjerger, jeg maa knuses under ethvert.
Jeg vil gjøre min Sjæl let, og kaste dem alle fra
mig; jeg vil raabe ind i mig: Du har en uldøelig
Aand; den gjennemgaaer Tidens Ild, brændes hist
og her; men dens Uldøelighed kan ikke fortæres; den
bevidst gaaer jeg frem, og har dermed afrystet Alt.
See! det var Alt Forgængelighed. Min Sjæl gjør

jeg let; fri flyver den op og ryfter Bingerne; sund feer den ud over Verden, modig; thi jeg vil bruge det Alt, for derved at blive mig min U dødelighed bedre bevidst. Alle Byrder kaster jeg ned i Dødelighedens Hav, svømmer selv ud deraf, vil komme til U dødelighedens Land.

D. 5te August.

Venlige Tanke, salige Lys, Evigheds Glands! stig frem over Dødelighedens Verden; bestraal min Sjæl, at den maa derved husvales; lad Dit Lys lyse gjennem disse Dødelighedens Skygger, som omhylle mig; lad det trænge igjennem de Taager, der ere om min Sjæl; selv staaer den i Pagt med Dig. U dødeligheds Glands! bestraal den, at dens Kraft vækkes, at den reiser sig over alle Taager. Under min Fod vil jeg lægge alle Dødelighedens Stikkelse, og naar jeg er trættet i Striden, da vil jeg lægge hele Dødelighedens Verden under mig, som et Leie, hvorpaa jeg blunder en Stund; bestraal mig da med Din Glands, milde U dødelighed! væk mig snarlig, og Sjælen skal flyve Dig imøde, let og glad, seierriig, som Du selv feirer over Dødeligheden. —

U dødelighed, venlige Aand! hvorfor skjuler Du Dig for mit Blik, hvorfor træder Du mig ikke imøde i Din Klarhed, vil kun lade Dig ane. Naar jeg har gjennemlevet alle Stemninger, der er ingen, som

svarer ganske til Dig; vilde jeg gennemvandre alle Lande, der er intet, der ligner Dit Land. Hvordan skal jeg tænke mig Dig? Som den Aand, der svæver i den glade Foraarsmorgen? Aftenlunden med Fuglenes Sang? En yndig Kvinde, et uskyldigt Barn, der leger paa Engen? En Mand i sin Styrke, som Paulus i Athenen? Intet er Dig liggt af hvad denne Verden bærer, saa vil jeg ane Dig overalt, at Du er lønlig nærværende overalt; ane Dig i Naturen, gennem Tiden, overalt høre Dine Bingers Lyd, ane Dig ud af Mandens Mod og Styrke og ud af Kvindens Kjærlighed; og dog er Du mig langt nærmere end Noget i Verden; jeg vil ikke blot ane Dig, jeg vil fornemme Dig i mit Inderste; fra dit dunkle Dyb stiger Du op, saa træng Dig igjennem, min Kraft, min Beshyttelse, min stærke Hersker, min Salighed! —

Indgangen til min Borg lukker jeg, Vindebroen trækker jeg op, og er afsluttet; da heiser jeg Flaget over min Borg; det slagrer rast, Uldødelighedens Flag, mit Banner, som fører mig til Seier, naar jeg gaaer i Krig, som muntert hilser mig i Fred; selv fysler og arbejder og vaager og hviler jeg trygt derinde, saalange det flyver over mig; det vil jeg forsvare til min Død. Samler Eder, alle Fjender, om I ville, jeg fejrer over Eder, naar jeg strider under det; usyn-

lig fører en Engel det frem i mine Krige og svinger det over mig!

D. 6te August.

Hvad jeg end bestiller, naar jeg arbejder, eller naar jeg er kjedsommelig og uduelig, da kan jeg dog længes efter de frie, glade Diebliffe, da U dødelighedens Følelse bliver stærk i mig; jeg lægger Alting tilside for deres Skyld; naar de komme, da er jeg lykkelig. Hvor ubegribeligt, at der gives Menneſker, som nægte U dødeligheden, og endnu flere, som ikke bekymre sig om den, som aldrig give sig Tid til at lade dens Følelse komme over dem! Jeg dvæler ikke ved Beviserne for den, jeg lytter alene til Følelsens Sang, og gjør mig Umage for at holde Sjælen ganske aaben for den.

Som Duften fra Blomsterne, naar Regnen er kommet over dem, dufter mig imøde, saaledes møder dens Følelse mig; som Blæsten forfrister mine Lemmer, saaledes lader jeg den strømme over mig; som man træffer Beiret dybt, for at prøve, om man har sunde Lunger, saaledes indaander jeg den stærkt og dybt, for at prøve om mit indre Liv er sundt; min Livskraft styrkes, jeg fornemmer det dybt; naar jeg dybest fornemmer det, har jeg ikke Lyſt til Andet, end at synge og juble, saa høit mit Bryſt formaaer det. Jeg raiſonnerer ikke over U dødeligheden; jeg har dens Følelse nærværende i mig.

D. 10de August.

Jeg er blevet træt og modig; selv Vissheden om at jeg er udødelig, kan ikke vederqvæge mig; da har jeg villet hengive mig til Sønnen; den skulde styrke mit Legeme, for at Tankerne atter kunde arbejde; men Sønnen flyede mig. Dog veed jeg, at jeg er udødelig; Tanken derom skal blive i mig; Glæden derover skal jeg aldrig forglemme; men dersom den skal vedblive at være levende i mig, da maa det udødelige Liv blive stærkere og magtigere i mig, da maa jeg bestandig bedre lære at kjende Sandheden og at elske den; ellers er dens Glæde afhængig af uvilkaarlige Stemninger. Men fordi jeg ikke kjender Sandheden noie nok, da er Glæden selv urolig; jeg har ikke Fred ved Tanken om Udødeligheden, og jeg forlanger det udødelige Liv i Fred. Er den menneskelige Aand da ikke sig selv nok, kan den da ikke ved sig selv kjende den høieste Sandhed? Det var jo den stolteste Glæde og den høieste Bærdighed for den, om den formaaede det; eller er dette ingen menneskelig Bærdighed? Men eier jeg ikke Sandheden ved mig selv, og er der den, der eier den, kjender og elsker den fuldkomment, da maa det jo ogsaa være nødvendigt, at jeg søger ham, tænker hans Tanker, vil hans Villie? Al Rigdom og Fred synes at maatte være i ham og ved ham; det udødelige Livs Fylde synes at maatte bestaae i at

kjende ham, at leve med ham. Hvorfor vægrer mit Sind sig da mod at hengive sig til ham; hvad holder mig tilbage? Skal min Willie ikke være stærk nok til at styre ham mit Sind imøde?

D. 13de August.

Der falder en Frygt og Uro over mig, jeg ikke kan betvinge, hver Gang jeg begynder at tænke paa ham; det er mig, som skulde jeg begynde paa et Bovesstykke, jeg ikke kan udføre; mit Sind kommer i Oprør, ja næsten som skulde jeg begaae en Forbrydelse. Da søger jeg igjen at gjøre mig det klart, hvad jeg engang har indseet; han alene maa kjende Sandheden, han maa være god, jeg maa alene ved ham kunne komme til Ro. Men da jeg havde sagt mig det, opsatte jeg at besjende ham for mig selv til den næste Morgen, naar mine Kræfter vare friske; men da Morgenens kom, begyndte jeg paa det samme Arbeide, som jeg havde den foregaaende Dag. Det er som skulde jeg opgive al min Frihed, som maatte jeg binde mig i Forpligtelser, jeg ikke kan opfylde, afvise, hvad der oplivede og forlystede mig, bortjage alle Tanker, jeg hidtil gav Rum, som maatte jeg miste mig selv.

D. 17de August.

Jeg har seiret, nei, han har seiret over mig! Thi jeg selv søgte mange Udveje for at undgaae ham; men det kunde ikke lykkes. Der var Magter i mig,

som vilde holde mig adskilt fra ham, dog lønlig frygtende ham; de forvirrede mig, hvad jeg havde indseet, de drev Spot med mine Beslutninger. Jeg ønskede, der skulde komme En til mig, der vilde nævne hans Navn for mig, og paakalde det for mig, at jeg saaledes selv kunde være fri derfor. Han har seiret over mig, jeg har paakaldt Gud, jeg har talt til ham; min Sjæl er heed og urolig derefter; men nu vil jeg komme til Fred. Jeg vilde kun lade ham vinde min Forstand, forsaavidt den maatte indrømme, at han er, og at han eier Sandhed og Fred; men jeg vilde ikke boie min Følelse mod ham, saa at den søgte Hvile ved ham; jeg vilde ikke lade ham faae Magt over hele mit Væsen; jeg vilde have min Verden for mig selv, uafhængig af ham, riig og skjøn ved min egen Kraft. Jeg har talt til ham, jeg saae ind i mig selv, hvo jeg var; jeg saae tilbage til mit foregaaende Liv, hvorledes det havde været; jeg maatte forlange hans Tilgivelse for Alt, hvad jeg saae; thi jeg havde bestandig været skyldig, og jeg maa bestandig forlange den. Fattig, sorgfuld, bekymret søgende, men aldrig findende, hvad jeg søgte, gif jeg om. Jeg har talt til den levende hellige Gud; et Glimt af hans Herlighed er faldet ind i mig; naar jeg vender mig til ham, hvilken uendelig herlig Verden aabnes for mig, hvilken udødelig Fylde og Rigdom! Han være lovet, at han lod

mig vandre om fra Tomhed til Tomhed, fra Mørke til Mørke, at jeg maatte lære at søge ham, ved hvem der alene er Lys, i hvem der alene er et evigt Liv; han unde mig at faae Deel i sin Klarhed og Fred!

D. 18de August.

O Gud, hvem jeg kun i Frygt tør nærme mig, til hvem jeg dog kommer, for at finde Hvile, bortkast mig ikke fra Dig! Sandheds Gud, for hvis Kraft jeg dog skjælver; Dig søgte jeg, da jeg ledte efter Livets Ophav, Dig søgte jeg, skjøndt jeg holdt mig selv langt borte fra Dig. Du har styret min Vandring, at jeg skulde komme Dig nærmere, saa jeg kunde see Dig; nu Du har berørt min Aand, forskyd mig ikke! Jeg seer tilbage til mit forgangne Liv, som til de sønderbrudte Rør, som til de urolige Bande, som til en falden Berden; lad mig nu dog staae paa Dit hellige Bjerg, om mine Fødder end skjælve under mig; thi bedre er det dog i Forfærdelse at staae i Samfund med den levende Gud, end at ingen Tanke skulde trænge sig ind for Din Throne, at intet Lys fra Dig skulde trænge ind i det forkrænkkelige Land, jeg bærer i mig. O Gud, lad Din Sandhed fødes i mig, Du som selv er Sandhed i udødelig Fylde; lad Din Tanke gennemvandre mit Jnderste og oprække min Sjæl; giv mig, at min Aand maa lære at kjende Dig og derved blive levende, at den vaagen maa

kæmpe mod Forfærdelsen over at have glemt Dig, at have været skilt fra Dig, at have stridt mod Dig, og det maatte lyffes mig i Fred at fornemme et u dødeligt Liv i mig. O Gud, lad Dit Lys falde over mig, giv mig Fred til at aande let i Din Nærhed! —

O Gud, lad alle Taager forsvinde, som have lagt sig om mig, at jeg maa see Dit Lys og glæde mig, som Fuglen ved Dagen, som Aanden ved et evigt Liv! O Gud! lad mit Hoved aldrig blive saa tungt eller mit Hjerte saa mat, at min Tanke ikke skulde kunne komme til Dig, men maatte forblive indeluffet i Forfrankelighedens Forvirring! Lad det sande Liv vaagne og være i mig, saa jeg lærer at regjere over min jordiske Natur, danne den i Din Lydighed, og den og min Aand derved vorder mig forklaret; lad det sande Liv vaagne og være i mig, saa jeg finder Taknemmelighedens Ord paa mine Læber. Kald mig, kald mig idelig, lad mig let mærke Dit Kald, og være vaagen ved den sagteste Anledning, at et Bindpust maa vække mig og Spurvens Kviddren og hvert et Gode, Du skænker mig i det daglige Liv! Men naar jeg nedtynges i Striden, naar jeg sørger, naar jeg kun fornemmer min Fattigdom, min Afmagt, o saa tag det fattige, længselsfulde Barn i mig dog i Beskyttelse under Fligen af Din Kappe. Herre,

min Sjæl bier paa Dig og forlænges efter Dig! Herre, min Sjæl speider efter Din Frelse og mit Haab skal være grundfæstet i Dig! Herre, min Sjæl begjærer i Dit Navn at bortkaste al sin Byrde, og sætte Lid til Dig alene! See ned til mig! Som Naturen aander Omsorg omkring Skovbuen, som Moderen udbreder sin Omsorg over sit Barn, som Hyrden antager sig det vildfarende Lam, som Ratten med sin Hvile omhyller den Trætte, o Gud! som Du har antaget Dig, har vaaget over, har styrket saa Mange, som kom besværede til Dig, saa antag Dig ogsaa mig, og giv mig Fred, Sandhed og Salighed.

D. 19de August.

O Gud, bøj Dit Øre til min Bøn, som bevæget gaaer om i min Sjæl; giv mig Din Fred, lad den i sin lyse Morgenrøde komme til mig, uimodstaaelig oplivende komme ind i mig, at den maa bringe mit Sind til at bevæges i Glæde, maa bringe mine Tanker til med Fryd at tiltale hverandre, maa fordrive mit Mørke, maa forvandle Klagen og Sufferet, som er nær ved at bryde ud, til Haab og Tak; lad Tanken om Dig og Din Fred gøre min Sjæl glad, lykkelig forventningsfuld efter Dig! Lad Arbeidet for at vinde Din Fred, ikke være for vanskeligt, og Fristelsen, der vil drage mig bort fra Arbeidet, ikke for loftende

eller langvarig, og Hvilen, Freden, Glæden ikke udeblive. Dit Lys sender Du over Verden, saa send ogsaa Aandens Lys over mig.

D. 19de August.

Hvor velsignet glad kommer Mindet til os om det Gode, som i vor Barndom blev fremkaldt i os, hvor rigt velsignet kan det vende tilbage! Naar de fortalte mig om den almægtige Gud, som havde skabt mig og alle Mennesker, og som, naar han vilde, slukkede Himlens Lys og Menneskenes Liv, da vaagnede Følelsen for Guds Storhed og fyldte mig, om jeg end strax blev fængslet af det Ubetydeligste paa Jorden, af min Leeg med Sandet paa Gulvet. Da Endeligheden siden holdt mig fængslet, var hiin Følelse dog i min Sjæls Baggrund, skjøndt jeg forskjøb Tanken om ham. Naar jeg nu erindrer, hvor stor Gud er, at hans Kraft bærer Alt, hvad som er, og dog er han selv i sin lyse Evighed ophøiet over Alt, at han har evig Ro i sit hellige Væsen, og dog kjender han Alt, dog gennemlever han Alt i evigt Liv, og Himlens Herlighed omringer ham, som Gjenskin af hans Væsens Glæde, da kommer Følelsen for Guds Høihed og Majestæt tilbage i min Sjæl, den vaagner paa ny, stille som Taaren frembryder, mægtig som Bølgen kan reise sig, hemmelighedsfuld, fordi jeg ikke kan fatte, kan

giennemstue hans Basen, glad fordi jeg dog kan kjende, kan gjenkjende ham, som jeg havde glemt, glad fordi jeg forglemmer mig selv; men naar jeg da atter erindrer mig selv, da bliver Følelsen bekymret, og Bekymringens Underlighed bliver stærk; thi det er, som om han ikke kan og ikke vil gjenkjende mig. Fremmed finder jeg mig blandt dem, som i Sandhed tilbede ham; min Glæde er som dens, der er glad ved Andres Glæde; jeg staaer som Fremmed udenfor, og maa dog undrende hensynke, forstumende for hans Storhed.

D. 21de August.

Nylig jublede min Sjæl, da Tanken om Gud vaagnede i den, jublede ved Følelsen af det Nye, som var vederfaret den, som var født i den; jeg saae hen til Lysets Porte, forventende, at de nu vilde aabne sig for mig. Saa kom Mørket atter, og bragte mig Frygten for, at han aldrig vilde lade mig komme til det klare Lys, aldrig udtale det Ord, hvori jeg fuldt kan hvile. Jeg maatte synke tilbage i mit Støv for den hellige Gud, synke tilbage som den, han havde overgivet til Forglemmelsens Mørke. Nei, det kan ikke skee! Seirens Haab reiser sig i mig, med al Forventningens Magt seer det op til ham. Han lader Mørket igjen falde over mig, efter at Lysets Glimt havde truffet mit Hjerte, for at jeg inderligere skal

paafalde ham, for at min Længsel skal reise sig kraf-
 tigere, for at mit Arbeide skal blive mere udholdende,
 mit Haab modigere, min Beslutning fastere, at
 troe, at han er god og omfider giver mig Hvile.
 Tanken om ham, der nu er vaagnet i mig, skal leve
 udødelig; lad alt Andet forsvinde, den vil jeg bevare
 tro; og om han truer ad mig, at jeg skal gaae læn-
 gere bort fra hans Herlighed, Tanken om ham vil
 jeg dog altid have indesluttet i mit Bryst. Men han
 vil ikke forskyde mig, han vil give mig sit Lys; jeg
 haaber derpaa, styrker mit Haab, og naar det bliver
 glad, da troer jeg, det er ham, som har velsignet det,
 og jeg takker ham derfor, skjondt uvis, om han vil
 modtage min Taksigelse. Jeg søger at gjøre mig det
 klart, hvor fuldkommen han er, jeg udtaler for mig,
 hvor hei han er i sine Egenskaber; jeg seer hen til
 den synlige Verden, som omgiver mig, jeg fører en
 stille Samtale med den om ham, og lader den aflægge
 Bidnesbyrd for mig om ham; jeg kalder tilbage i min
 Erindring, hvad jeg har lært om Fortiden, for om
 jeg kan see Tegn paa hans Regjering. Jeg har vun-
 det Meget; nu sidder jeg ikke forventende en Sand-
 heds Tanke, som jeg bestandig kan bevare; jeg har faaet
 den, han har givet mig den. Nu strider jeg ikke læn-
 gere alene med mig selv, jeg strider med Gud, jeg
 beder ham, om han fuldkommen vil beseire mig, og

Striden med Gud har midt i Beængstelsens Nød altid
Seirens Haab.

D. 22de August.

Jeg har længtes efter at komme tilbage til Livets oprindelige Kilder; lykkedes det, da kom jeg vidt frem; jeg vilde bortrydde, hvad der hindrede mig i at naae dem, men har ikke formaaet det; nu indseer jeg, at Livets Kilder ere alene i Gud; til ham vil jeg komme; men han maa selv berede mig Veien. Jeg har længtes efter, at det Liv, hvori vor Aand alene kan hvile, maatte komme frem i mig; jeg har en Grindring om det, dog er det ikke i klart Minde; da maatte jeg vel kunne glemme, at det var i et Minde, og have det i sin Klarhed, i sand Nærværelse. Men dette oprindelige Liv er fra Gud, hvem Aanden blev lagt nær, da den blev til, uden hvem den aldrig kan faae det, og jeg begynder at forstaae det dybe Udtryk, at Menneffet skal gjenfødes.

Som det er naturligt, at Kilden udgyder sine Bande, og de strømme ned over Engen, og Græsset, som trængte til dem, som uden dem maatte visne, grønnes og vorer, saaledes er det ogsaa naturligt, at Livet, hvis Kilder ere i Gud, udstømmer fra ham, og kommer til os, vi som trænge til det, og alene kunne leve ved det; og som det er naturligt, at Luen,

naar den bliver bragt til det brændbare Stof, medde-
 deler sin Ild til det, saaledes er det naturligt, at den
 hellige Aue, som brænder i Gud, antænder os, som
 ere skabte i Slægt med ham, ja ere udgangne fra
 hans Væsen; thi vi ere hans Tanker, som han i
 Verden har villet fuldbyrde, som han har frigiort fra
 sig, at de i fri Bevidsthed skulde vende tilbage til ham,
 hvem de tilhøre; men fordi de udgangne fra ham og
 skulde vende tilbage til ham, skal hans Liv leve i dem,
 hans Aue brænde i dem, og deres Glæde være stor
 over hans Kjærlighed, som de skyldte Livet. Sand-
 heden, hvis enkelte Ord, jeg her i min Forkrænkelse
 kan finde, kjender Gud fuldkomment, han elsker den,
 og den lever evig i ham, i hans Kjærlighed; derfor
 har han villet aabenbare den; thi det hører til Kjær-
 lighedens Væsen, at den aabenbarer sig, og den El-
 skende meddeler sig, og vil have den, med hvem han
 glad kan leve tilsammen. Derfor skabte Gud os, og
 skabte os i Slægt med sig, i sit Billede, for at han
 kunde meddele os sin Sandhed, og vi glade kunde leve
 et evigt Liv med ham. Og fordi Gud skabte os i sit
 Billede, aabenbarede han sig selv, aabenbarede sig
 i Billedet, for at han, naar Menneket blev sig be-
 vidst, at det var skabt i Guds Billede, og hvad han
 derved havde givet det, kunde blive aabenbar for det.
 Oprindeligt havde det Sandheden gjemt i Følelsens

Dyh, i navnløs Glæde; men i en Tidens Fylde maatte den blive klart udtalt, og være i sin fulde Skjønhed. Naar Menneſkene da havde lært den klart at kjende, naar de i bevidſt Kjærlighed beſad, hvad han havde aabenbaret dem, og derfor vare inderlig ſluttede til ham, da maatte deres Liv være rigt; og jo lysere Guds Billede reifte ſig, for hvert Dieblif de klarere bleve ſig bevidſte, hvad Gud havde givet dem, jo kraftigere deres Følelſe, jo ſtærkere deres Beſlutning blev, deſto friere og gladere maatte de blive forenede med ham, hvis Billede de havde. Fra Gud var Alt kommet, ſom var i dem og om dem, derfor maatte ogſaa Alt føre dem til Gud; men for hver Gang de havde fundet ſig i Gud, maatte de rigere vende tilbage til ſig ſelv; de bragte jo med ſig Fred af hans Fred, Glæde af hans Glæde, Wiisdom af hans Wiisdom, Kraft af hans Kraft.

Dog hvorfor tænke herpaa! Saaledes blev Gud jo ikke kjendt af Menneſkene, ikke aabenbar for dem; hiint Liv fremkom ikke; men i det, der fremkom, kan jeg ikke have Hvile. Alt forandredeſ. Livets Fylde ſkulde være i Kjærlighed; thi Sandheden ſelv er en haard og ufordoielig Ting uden Kjærlighed; men denne kan ikke være, hvor der ikke er Frihed. Hvem jeg elſker, maa jeg frit have udvalgt mig, frit forene mig med, frit omſlutte; blev Friheden borttaget, da

forsvandt Livet og Glæden. Men da det endnu var dunkelt i Frihedens første Morgen, og Kjærligheden endnu kun var i Auelsens Dæmring, da var Loven dog, som bød at vælge Gud. Hvad der var nødvendigt, skulde skee frit; Frihed og Nødvendighed skulde være Eet; men da de skulde indgaae det første Benskab, forandrede's Alt. Mennesket luffede sit Die for Gud, fra hvem det havde sit Væsen, og dermed luffede det ogsaa Diet for hvad der i det selv var sandt og dybt, og som kun i Gud kunde blive forklaret; Menneskets eget Væsens Dybhed luffede sig for det; Guds Billede forvirrede's og astræfede's og skjulte sig. Mennesket vilde bestemme sig ud af sin egen Tilboelighed, uden at spørge om den var i Harmonie med Gud, men dets Egenvillie attraaer det Forgængelige, og det alene; dets Sind fængslede's af den forgængelige Verdens Magter; det blev Slave, i Stedet for at leve i Frihed; det blev forvirret og ængstet i Verden og kunde ikke blive forklaret i Gud; hans Brede kom over det i Fornemmelsen af at være løsrevet fra Gud, og i Stedet for at leve i Harmonie med sig selv, blev det adskilt og udelukket fra sig selv. Og efterdi den Ene er inderlig noie forbundet med den Anden, uadskillelig knyttet til den Anden, maatte de Alle dele, lide den samme Skjæbne. Det er forunderligt og forfærdeligt at tænke paa; Alle, bundne i

deres Egenwillie, bleve de indtagne og beherskede af fremmede Magter, saa at en Sandheds Følelse stundom neppe kunde løfte sig op hos dem, eller en Sandheds Tanke ængstes frem. Menneffene bleve som de urolige Bølger, i sig selv urene, som kastedes frem og tilbage, men fra Havet selv opsteg Taagerne, som skjulte Himlens Lys og de kunde ikke speile sig i Havets Bunde. Dog fremsteg der bestandig et Suf efter Frigjørelse; født i det Skjulte, lønlig næret, uforstaaet brød det frem overalt. Det var Guds Billede, som sukkede i Syndens og Forfrænkighedens Evang, sukkede efter Liv og Fylde, efter at gjensee ham, hvis Billede det var; men det formaaede ikke klart at udtale sin Klage. Dog Himlen har vel hørt Sukkit, det eneste Bud, Menneftet sendte til Himlen; og Guds Kjærlighed maa seire, han maa fuldbyrde sin Kjærligheds Billie. Det er dog Guds Billede, der findes i os, hvor uforstaaeligt og afkræftet det end blev; det er hans Billede, beslagtet med hans Væsen, Gjenstand for hans Kjærlighed, med hvilket han vil boe i fortrolig Glæde, hvilket han vil, hvilket han alene kan skjænke sine Statte. Guds almægtige Kjærlighed maa seire, om den end skal bryde igjennem med Magt, og stige ned til Underverdenen for at drage det op til Friheds Liv og Lyst; den maa seire, og Gud være lovet, fordi jeg har denne Overbeviisning fast, uovervindelig i mig; den er

smeltet sammen med mit Bæsen, den skal være min
 Lovsang for ham, indtil jeg har lært den fuldkomnere.

D. 24de August.

Bort Liv og vor Aand, og Alt hvad vi ere og
 eie, er Guds Kjærligheds fri Gave. Vor jordiske
 Tilværelse have vi ikke kunnet fordre af ham, kunne ei
 heller fordre, at han skal fremkalde nyt Liv, ny Kraft
 i os; men han har kunnet fordre, at vi skulle bevare
 det Liv, som han oprindelig tændte i os. For Gud
 er der ingen anden Nødvendighed, end den, der ligger
 i hans fri Beslutning; men fordi han er Kjærlighed,
 kan jeg haabe Alt, haabe enhver Gave af ham. Han
 har ikke savnet os og derfor skabt os i sit Billede;
 han har ikke trængt til os, for at han kunde blive
 sig selv aabenbar, eller for at han kunde have dem,
 med hvem han glad kunde leve tilsammen. Var det
 Tilfældet, da var jo hans Sandhed og Fred afhængig
 af os. Han har ikke ventet paa, om Menneskene
 vilde beslutte sig til at fordunkle hans Billede, eller
 forklare det; men han har fra Ewighed været sig selv
 aabenbar, og i denne Selvaabenbaring gjenfeet sin
 Magt og Kjærlighed, sin Sandhed og al sin guddoms-
 melige Fylde. Saa er Gud selv Gjenstand for sin
 Kjærlighed, sin egen Sandhed, sin egen Glæde, sin
 egen, alene fuldkomne Lovsang. Og dog, naar jeg

tænker derpaa, da synes mig, at Gud lukker sig inde med sig selv i sin glade Himmel, og lever derinde alene med sig selv, men at han maa udelukke os, vi der ikke vilde leve med ham, men forstyrrede det Glædens Liv, han gav os; da synes mig, Mørket atter falder paa, jeg seer mine Bølger bryde sig forgjæves mod Klippen, og hører kun Strandens Brusen.

Dog kan ingen Skabning, uden den menneskelige Aand fatte Tanken om Gud, forstaae hans Sandhed eller tilbede ham. Var der et Menneske paa Jorden, der havde bevaret hans Billede reent og lyst og uskylt i sig, som forstod sin egen Rigdom, havde sit Væsen forklaret i Gud, var i bestandig Samfund med ham, o at der var et saadant Menneske, reent og Gud liigt, for at jeg kunde sige ham, hvad der nedtynger min Sjæl! Han maatte høre mig, thi jeg vilde tale til ham med Betyngningens Id; han maatte svare mig, thi min Betyngning maatte bevæge ham; han maatte forstaae mig, thi han var Menneske som jeg; og hvad han svarede, maatte opmuntre mig, thi han forstod mig; hans Ord maatte være forklarende, jeg maatte forstaae ham, thi jeg har ogsaa Guds Billede i mig; det vilde rejse sig med nyt Liv, det vilde udbryde i Glæde, naar jeg saa Guds Billede levende hos ham i Skønhed og Kraft; og naar han havde sit Væsen forklaret i Gud, og derfor fuldkommen kjendte

og elskede ham, naar hans indre Liv derfor var Gæt med Guds, maatte jeg da ikke ved ham komme Gud nær, maatte jeg ikke gjennem ham finde Bei og Indgang aaben til Himlen! Jeg vilde i Kjærlighed bevare hans Billede i mig, at jeg kunde blive ham liig, og jeg vilde atter og atter komme til ham.

D. 2de August.

Af sin fri Kjærlighed maa Gud beslutte sig til at give Menneskene Frelse, og han maa have udført Beslutningen, før de kunne faae Fred. Han, som er aabenbar i og for sig selv, maa aabenbare sig i sin Kjærlighed for os paa Ny, og selv komme os til Hjælp i vort indre Væsen, før hans Billede kan blive frigjort, og vi med Frimodighed og i Glæde kunne leve tilsammen med ham, Gæt med ham i Aandens Liv. I Tidens Morgen, da al Skabningen laa slumrende, har han først talt, først ført Ordet i Menneskets Væsen, og Paradisets Glæde var et Echo af det glade Ord, han udtalte i sin Skabning; nu maa han atter føre Ordet først, før Glæden paa Ny kan frembryde. Kunne vi da ikke troe hans første Ord, kunne vi da ikke være overbeviste om, at han vil fuldbyrde den Beslutning, som han oprindelig har fattet? Den kunde ikke blive fuldbyrdet, uden at vi altid vare villige til at følge den; men vi have stridt mod ham, forstyrret

hans Plan; adskilte fra ham have vi villet tale, og han skulde tie for os, i Stedet for at han skulde tale, og vi skulde leve og tale med ham. Er han da ikke stærkere end vi ere, saa at han maa seire, er han da ikke evig Kjærlighed? Jeg fastholder Tanken derom, og jeg hviler mig ved den. Hvo der ikke vil fastholde den, synes mig maa, naar han tænker sig lidt om, det følgende Dieblif staae ved Randen af Fortvivlelsens Afgrund. Men naar jeg mindes, at Gud er Kjærlighed, da kommer der en Fredens Stemning i mig, et Pust fra Paradisets Have over mig; men denne Stemning forsvinder igjen hurtig, jeg kan ikke fastholde den, og om jeg kunde det, jeg tør det ikke, jeg har ikke Ret dertil.

Om en Skare af Verdens vise Mestere sad og grublede, og grublede sig selv blege over Guddommens Dybheder, hvad de udsandt, kunde ikke overbevise mig bedre, end jeg er det, om at Gud er Kjærlighed i sig selv, og at han maa seire over Verden; han vil ikke forgjæves have skabt den og ikke ringeagte sine Hænders Gjærninger; dog kunde Verdens Vise ikke give mig Fred eller bevare Freden i mig. Og om en Skare af Himlens Engle vandrede hen over Jorden, og kom denne Aften og leirede sig her udenfor, og sang paradisiske Lovsange, jeg veed dog ikke, om Erindringen af min og Alles Bildfarelse ikke tillige vilde

komme og besøge mig, og om Tanken om Guds Helighed ikke vilde tage mig Freden ud af Hjertet, saa jeg blandede mit Suf mellem deres Sang.

Han maa seire; men hvor mange Tusinde skal falde i Kampen, før Freden kommer? Skal jeg selv sove Dødens Søvn, før Fredstegnet bliver givet? Skal jeg da ikke troe hans første Ord, som han har indaandtet sit Billede, da han skabte det? Han er løst derfra, og Kampen, som nu føres, er ikke blot for os, men ogsaa mod os. Vare Menneskene desuden vantroede mod hans Ords Sandhed i Begyndelsen, hvor langt snarere ville de nu være det! Men om han end er løst derfra, vil hans Kjærlighed ikke bevæge ham, og vedblive at tilsige ham, at han skal give Menneskene det sande, evige Liv, for at den saaledes kan vise sig dobbelt høi og stærk? Den var dog en Daare, som vilde sige til sig selv: Gud vil vel seire, og lufte Himlen op; thi han er jo Kjærlighed, og som derpaa vilde ubekymret reise videre ud i Livets Forkrænkelse; men han vidste ikke, om Himlen vilde blive luffet op i hans Livstid, og han havde ikke faaet Kraft til at beseire Synd og Forkrænkelse. Han var en Daare, naar han ikke havde Taalmodighed til at vente paa, at Gaaden først skulde blive løst for ham, og ikke havde Utaalmodighedens Befymring til at arbejde for, at han selv i Tide kunde blive frigjort, og ikke følte sig til-

skyndet til at raabe og bede om, at Himlen strax maatte blive luffet op, saa at han kunde see den aaben over sig, medens han gif frem sin Bei paa Jorden.

Gud maa gjentage sit Ord, før vi kunne hvile deri; han maa atter udtale det kjærligt og mægtigt, som i Begyndelsen, før vi kunne frigjøres. Men naar han fra Evighed har taget sin Beslutning? Menneffene have kuldkaftet Betingelsen, under hvilken den alene kunde blive udført. Men naar Intet har overrasket ham, og han forud har kjendt Alt, og han fra Evighed har udvalgt Midler, hvorved hans Beslutning kunde blive udført, uagtet Menneffenes Sind lod sig fængsle og fortrylle i Verden? Saa var det jo dog en ny Beslutning han tog, og i Tiden maatte han tilkjendegive sin Kjærligheds nye Beslutning, før vi kunne have Fred; han maatte selv for vor vantro Slægt føre Beviset for, at han endnu er Kjærlighed mod den. Har et Barn overtraadt sin Faders Villie, det kan vel i sit Indre have gjemt en Forvisning om, at Faderen vil det vel, men det kan dog ikke leve glad hos ham, før han har tilgivet det, og først naar han paa Ny har velsignet det, saaer det Mod og Lyft til at gaae hans Orde og til at følge med ham; og først naar vi have hørt Forsoningens Ord af Gud og have saaet hans Velsignelse, have vi Kjærlighedens Mod og Kraft og glade Beslutning til at gaae hans

Veie og udføre hans Villie. Men nu hjælper det ikke, om vi end nok saa godt kunde slutte os til og kjendte Guds Hensigt med Verden og med hans Vilje i Verden, da han i Begyndelsen skabte det; thi Menneskets Fald har forandret Alt; og om end den bedste Skare af Verdens Vise forsamlede sig, de kunde dog ikke fatte Beslutningen i Stedet for Gud, eller udføre den for ham; Alt maa beroe paa hans fri Kjærlighed; de kunne ikke frelse dem selv, saalidt som deres Magt eller Wiisdom kan frelse en Anden.

Men naar Gud har Kjærligheden og udfører Beslutningen, da maa det Vidunderlige skee; Menneskene kunne ikke beregne, naar og hvorledes det kommer, som de kunne beregne Stjernernes Løb; om end et Haab, grundet i en umiddelbar Fornemmelse af Guds evige Kjærlighed, og lønlig vleieth af Gud selv, kan have spejdet efter det Vidunderlige og drømt om en Jakobs=Stige mellem Himlen og Jorden. Aarets Blomstertid kommer og dets Frugttid, og der kommer Ungdommens lyse Glæde og stormende Mod, og den hede Strid kommer og Alderdommens sagtnodige Tanke, og Alt synes Menneskene naturligt, efter Livets sædvanlige Gang, som de finde det naturligt, at de i Fred dele Jordens Goder blandt sig eller kæmpe indbyrdes om dem til Døden, og som de finde Moderens Kjærlighed og Faderens Omfarg naturlig; men naar

Guds Kjærlighed paa Ny aabenbarer sig, da maa der see, hvad der er over Livets sædvanlige Gang; der maa komme Tegn fra Himlen; evige, herlige Kræfter maae komme til at røre sig i Forkrænfelighedens Land, en underfuld Begivenhed see, et nyt Liv frembryder, som forandrer Historiens Gang, som det maa forandre hvert enkelt Menneſkes Historie, naar Guds Kjærlighed bliver ham aabenbar, et nyt Liv frembryder, som er i Fred med Gud og i udødelig Glæde.

Der synes altsaa ikke at kunne være Noget, som vi saa inderligt maatte begjære, som dette, at Gud gav Tegnet; Intet vi maatte være saa glade ved, som ved en saadan Begivenhed, hvorved den guddommelige Kjærlighed begav sig til Jorden, gjorde vel blandt Menneſkene og gav dem nyt Liv, og hvorved Guds Fred begav sig tilbage til sit oprindelige Hjem paa Jorden, Menneſkets Aand; Intet saa stort, som den Hænding, hvorved Gud paa Jorden udfønte sig med sig selv, og lyfte os paa Ny i Fred med sig. Selv maatte han udføre Beslutningen, som han selv maatte fatte den; eller hvo kunde være sin egen Frelser, naar Enhver har sit Guds Billede afkræftet, sit sande indre Væsen tvunget og bundet under Syndens og Forkrænfelighedens Indflydelse?

Kom Folket sammen i et Land, Alle som Een, fordi Tanken om Guds Hellighed havde luffet Dinene

op, og de Alle havde seet Forfærdelsen i Guds Haand, idet de Alle havde taget Deel i den samme Forbrydelse, hvorledes vilde de bevæge ham, hvorledes vilde de forhindre Forfærdelsen i at vore hvert Dieblis, Tanken om hans Hellighed blev dem klarere? Vilde de bevæge ham ved Løfte om Lydighed, om at antænde en Ild, som skulde fortære al Egenvillie, fortære enhver Attraa, der var ham imod? Hvo kunde indsestaae sikkert for, at Løftet ikke blev brudt og Ilden slukt? Hvilket Offer vilde de bringe ham? Hvem vilde de udtage af deres Midte, reen og skyldfri til at være det? Hvad bar Jorden dyrebart nok? eller hvor vilde de finde Nogen væbnet med Kraft til at seire over ham, eller iført hellig Kjærlighed, saa Gud for hans Skyld vilde lade Straffen og Gjengjældelsen forsvinde? Eller vilde de forvandle sig selv og Verden med dem, saa den stod der guddommelig skøn, saa den blev som hans Eden, ham velbehagelig? Kom de Alle sammen i deres Sjæls Befymring, o hvad kunde de Andet, end hensynke for ham og bede og paakalde i Frygt og Bæven? Ja hvad Andet kunde alle Slægter paa Jorden, om de samledes for paa Ny at vinde hans Kjærlighed? Men gav han dem, hvad de bad om, da var det hans Kjærligheds fri Gave.

D. 28de August.

Hvad jeg veed om Gud, har jeg ikke selv lært mig eller selv udfundet; i min Barndom lærte jeg at kjende ham, og hvad jeg dengang hørte, erindrer jeg nu; siden den Tid har jeg intet Nyt seiet til min Kundskab om ham, om jeg ogsaa nu klarere, end dengang kan indsee, at det er sandt, hvad de sagde, at Gud er hellig og stærk og viis. Jeg troede saa trygt, hvad de fortalte mig om ham; jeg erindrer, hvor lys og glad, hvor høi og mægtig den usynlige Verden var, de vilde føre mig ind i; og naar jeg erindrer det, vaagner en lignende Følelse i min Sjæl, som jeg dengang havde; gennem den erindrer jeg Gud selv, og kommer ham atter nær, da bøier jeg mig for ham, takker ham for mit Barndoms Minde, takker ham for Erindringens Kraft, som nu styrker mig, beder ham om, at jeg altid maa beholde den, ja at Erindringen af hvad jeg oplevede, maa vedblive at være klar og tydelig; thi vel mindes jeg ogsaa Sorgens Arbeide, som var i mig, og Striden og Syndens Mørke; men jo dybere jeg erindrer Gud, desto stærkere løfter Haabets Følelse sig i mig, og jeg beder om, at Erindringen maa følge mig klar hen i Døden, fuldkommen lys i det tilkommende Liv, at jeg klart kan see hans Wiisdoms Vej, og lære inderlig at takke ham. Men endskjøndt jeg glad mindes den Ro, der var i mig,

da de i min Barndom fortalte mig om Gud, saa veed jeg vel, at de dengang sagde mig langt mere, end jeg nu har gjentaget for mig selv, langt mere, end hvad jeg nu har kunnet forstaae eller hvile i. Jeg mindedes forhen deres Fortælling som en lykfalig Drøm, jeg ustyldig havde troet paa, en billedlig Fortælling, underfuld skjøn; det var ikke underligt, om Mange vare vedblevne at leve i Drømmen, og ikke havde villet lade sig udrive af den; igjennem den tænkte jeg, de ogsaa kunde komme Sandheden nærmere; naar de vare komne den nær, vilde de glemme den billedlige Bei, ad hvilken de vare komne, og tilbede i Sandhed. Men selv vilde jeg ikke lade mig fortrylle af Drømmen, og meente mig forstandig nok til at kunne opløste mig over den, og forstaae hvad Fortællingen omhyllede. Jeg vilde see bort fra alle dens Enkeltheder, og ære den høie, rene, kraftige Sindsstemning, som udtalte sig igjennem den, og den Bestandighed, hvormed de, om hvem der blev fortalt, bleve den troe til Døden. Men flygtig betragtede jeg Alt; aldrig tænkte jeg noie derover, og Intet blev mig klart. Nu maa jeg vel see noget ganske Andet i hiin Fortælling, end jeg før har villet. Selv Tanken om, at Gud af sin fri Kjærlighed paa Ny maa aande Liv i os, har jeg ikke selv fremkaldt hos mig, den er ikke først opkommet i min egen Sjæl; men jeg har lært af Fortællingen, jeg

hørte; den har lagt Tanken derom ind i mig, skjøndt jeg selv ikke vidste det. Var det sandt, hvad de fortalte mig, var det muligt, at Gud saaledes havde været og handlet i Verden! Nei, min Forstand kastes tilbage derfra, og Tankerne flyve forvirrede om blandt hverandre. Eller er det min Stoltshed, der holder mig tilbage, der ikke kan opgive Haabet om, at jeg selv skal kunne skabe mig Lys og Fred? Nei, Stoltheden er brudt for hans Hellighed og maa evig være det; jeg kan og vil kun haabe paa, at hans fri Beslutning er til vor Fred, at han paa Ny vil aabnebare sin Kjærlighed, saa vi trygt kunne sætte Lid til den. O, men venlige Minde fra min Barndom om den Tryghed, hvormed jeg troede, hvad de lærte mig, om den Tillid, hvormed jeg hengav mig, kom og bring mig tilbage til den Ro, som var i mit Sind, til den Tryghed, hvormed jeg troede, at Gud kun er Kjærlighed mod os.

D. 29de August.

Kjendte jeg end al Sandhed, og den var min Forstands Eiendom, udgrundede jeg end Guds Planer, men bandt ikke min Sjæl i lydig Hengivenhed til den Sandhed, jeg kjendte, da gavnede den mig ikke og kunde ikke opholde Freden i mit Sind; hengav jeg mig ikke frit og bestemt til den, da havde den ingen Magt over mig, men var mig kun som en

udvortes Ting, jeg betragtede. Men den Sandhed, jeg kjender, vil jeg leve i, den skal ikke lægge Frygt ind i mig, men jeg vil tage min Sjæl til Fange i Tillid til den. Jeg har fremkaldt min Villies Kraft for at holde borte fra mig Alt, hvad der i Verden kunde forstyrre mig; jeg glemte, hvad der før beskæftigede mig, og beskæftigede mig kun med at finde det, hvori jeg fuldt kunde hvile. Saa fremkalder jeg atter min Villies Magt, og vil gøre mig stærk i Tillid til hvad jeg veed, er sandt. En stærk Beslutning beroliger og udretter meget; Sindet samler sig for Beslutningens Magt, og hviler i Ly af den; Tankerne forene sig, de støtte sig til den, styrkes ved den, beaaendes, begejstres af den, og arbejde modigt for at gennemføre den. Derfor vil jeg gøre Beslutningen stærk i mig, al Frygt, enhver Indvending skal jeg bortdrive. Jeg vil have den Tillid levende i mig, at Gud er Kjærlighed, om jeg end ikke kan udgrunde hans Planer, jeg vil det, om jeg end maa sige mig selv, at jeg ikke veed, om hans Kjærlighed vil antage sig mig. Dog, hvor kunde det være muligt Andet? Haabet i min Sjæl og dens Længsel efter at boe i Fred med ham, og Tanken, der nu søger ham, og Diet, der seer til ham, disse Gaver fra ham, og Alt, hvad han har givet, vidner for mig; han maa antage sig sin Skabning, han maa frelse sit Billede paa Jor-

den, han kan ikke Andet, thi han er Kjærlighed. Jeg vil leve i Tillid til ham; jeg gjør min Beslutning stærk og vaagen; i Kraft af den vil jeg handle i Verden; jeg vil see ud over Jorden og op til Himlen og raabe til Gud i Tillid til den Sandhed, jeg kjender; dog nei, ikke i Tillid til den, men i Tillid til Gud, som er Sandhed og Kjærlighed.

D. 31te September.

Kjære Theodor! Med usigelig Glæde skriver jeg nu til Dig; jeg kan af Glæde neppe faae Ro til at gjenneemgaae for Dig, hvad jeg har oplevet i disse sidste Dage; men naar jeg har skrevet til Dig saa længe om min Strid, skulde jeg da ikke fortælle Dig, hvorledes jeg har faaet Fred! O, at Du var her hos mig, og jeg hurtigt kunde udtale mig for Dig; Dit Billed staaer nu atter levende for mig; jeg hilser Dig med Glæde. Jeg føler mig fri, fri fra den Befymrings Bitterhed, som var i mig, fri fra den Kamp, hvori jeg var indviklet, og min Friheds Glæde skal blive i mig. Naar jeg seer tilbage, hvor bittært kan Sjælen dog holdes fangen, og den synes, Arbeidet er uoverkommeligt, hvorved den skulde frigjøres, og den synes, de Magter ere uovervindelige, som holde den bunden. Da kalder den Haabet frem og stikker det ud, at det skal speide til Høire og Venstre, om det ingen Udvei kan finde, men det vender tilbage, ned-

flaaet, forvandlet til Frygt. Men Gud være lovet, fordi hans Kjærlighed er dyb og stærk nok til at give os Frelse! Jeg vilde slaae mig til Ro ved Tanken om, at Gud er Kjærlighed; med al min Willies Kraft vilde jeg understøtte min Beslutning, og naar den var blevet levende i mig, og var blevet hjemme i min Sjæl, da vilde jeg vende tilbage til Eder; under Livets Gang vilde jeg søge at faae min Overbeviisning stadfæstet, og selv forklare Alt i Overeensstemmelse med den. Men jeg havde indseet, at Guds Kjærlighed er hellig, og at vi derfor ikke umiddelbart kunde slutte os til, at han ikke vil forskyde os, fordi han er Kjærlighed; jeg havde indseet, at vi ikke kunne leve i Fred med ham, før han selv har udtalt Fredens Ord over os. Derfor kunde jeg ikke holde fast ved min Beslutning; men Bekymringen listede sig hastig frem. Hvor var det ogsaa muligt, at vor Beslutning til at forlade os paa Guds Kjærlighed kunde være grundet eller gyldig, naar den ikke var grundet i hans Beslutning til vor Fred? Vor Beslutning maa mødes med hans, maa daglig finde sin Livsskilde i den; han maa aabenbare sin Kjærlighed for os, og maa saa selv fremkalde Beslutningen i os, selv fatte den i vort Indre.

De christelige Lærdomme stillede sig frem for mig, jeg kunde ikke undgaae Tanken om dem; de droge mig

til sig, og dog stødtes jeg tilbage fra dem; jeg frygtede for dem; indeholdt de Sandhed, da havde jeg selv holdt mig tilbage fra Sandhedens Kilde, efter hvilken jeg dog havde tørstet; indeholdt de Sandhed, da maatte jeg snarere undres over, at nogen Følelse af Fred, at nogen Tanke om Gud var kommet frem i mig, uden at jeg havde hengivet mig til dem. Letsindig havde jeg da bortkastet Sandheden, og derved bragt mig selv hen paa Veien til Tungtsindighedens Taage og Mørke. Hvad jeg har indseet maatte skee, før jeg eller Nogen kunde have Fred, det skulde allerede være skeet; Guds Gjerning var fuldført, Fredstegnet var givet, Begivenheden indtruffet, Gud havde aabenbaret sin forsonende Kjærlighed! Men hvorledes skulde jeg komme til at indsee, at det er sandt, hvad der blev sagt? Hvorledes skulde jeg komme til at see, at det var overført i Tiden og i Historien, hvad jeg dog maatte haabe, havde været indefluttet i Guds Kjærligheds Raad fra Begyndelsen? Hvorledes skulde jeg kunne indsee, at denne Begivenhed var den sande Udførelse af Guds Raad, at hvad der havde været gjemt i en himmelsk Hemmelighed, nu var blevet aabenbar for Enhver? At en forunderlig mægtig Begivenhed var indtruffet, det var historisk sikkert; men at denne var, hvad den blev udgivet for at være, at Menneffenes Fred og Frelse, at deres evige Liv var

knyttet til den alene, hvorledes skulde jeg komme til
 Sikkerhed derom? Der var Utallige, som havde sat
 deres Lid til den, der havde fundet No ved den;
 men hvis de havde levet i Bildfarelse! Og hvis han,
 som havde oplært dem, som var død for dem, var,
 om end visere og aandelig rigere, end Alle, dog kun
 Menneske, som vi, da vare de Alle vildfarende. Der
 blev fortalt om Mirakler, som havde fulgt hiin Be-
 givenhed; men hvor store Tegn de end vare, syntes
 de mig dog for ubetydelige i Forhold til hiin Begi-
 venheds væsentlige Indhold, til at de enten kunde
 overbevise mig, eller afholde mig fra at sætte Lid til
 den. Skulde jeg indsee, at den var Guds fuldkomne
 Gjerning til Menneskenes Frelse, da syntes mig, jeg
 først maatte vide, at Gud havde besluttet sig til at
 give os Frelse, at jeg maatte trænge ind i Guds
 Raad, og indsee, hvorledes han vilde udføre sin Be-
 slutning, saa først kunde jeg see, om Begivenheden
 var overensstemmende dermed; jeg maatte kjende den
 guddommelige Idee, før jeg kunde overbevises om, at
 Begivenheden var dens historiske Fuldbyrkelse i Ver-
 den. Dog kunde jeg kun lære Ideen at kjende af Begi-
 venheden selv, og kun lære Guds Kjærlighed at kjende
 af hans Kjærligheds Gjerning. Saaledes forvirredes
 mine Tanker. Jeg fremtog snart denne, snart hiin
 christelige Lærdom, men kunde ingen fastholde. Naar

Nogen brænder af Tørst, og da kommer til Kilden, skynder han sig glad hen til den, og vederqvæger sig; men han spørger ikke først, hvorledes det kan gaae til, at Kilden springer ud af Klippen, og væg-
 rer sig ikke ved at drikke, indtil han har udfundet det; men jeg troede ikke, det var den sande Kilde, jeg var kommet til, eller rettere, jeg saa den ikke, jeg saa kun Klippens Steen. At Gud sig selv evig aabenbar, engang i Tiden skulde have aabenbaret sig i et Menneſte paa Jorden, ikke som han aabenbarede sig, idet han skabte os i sit Billede, men at han skulde i et Menneſte have aabenbaret sin guddommelige Fylde, saa al dets Tanke og hvert dets Ord og al dets Gjerning var guddommelig; at han var nedsteget i den forkrænkelige Verden, indesluttet af Tidens Grændser, dog uafhængig af dem, Forkrænkeligheden undergiven, dog guddommelig herskende; at hans Blod var flydt til en Forsoning — Tanken kunde ikke følge Ordene! Saa skulde Gud have forglemt den Afstand, han har sat mellem sig og os, have forglemt de Love, hvorunder han bandt Skabningen fra dens Fødsel; hvor var det muligt, hvor kunde det Umulige blive virkeligt? Og dog har han guddommelig forglemt Afstanden, og Verdens sædvanlige Lov, og bortryddet Alt, hvad der i Verden var ham til Hindring for hans Gjerning, eller bragt det til at tjene den. Men

min Tanke kunde ikke fatte det, hans Gjerning blev mig Anstødsstenen. Da fyldtes jeg med Uro. En Dag jeg var gaaet op i Skoven, saae jeg et Træ, der var visnet, Grenene vare faldne af, Stammen smulrede nu hen; jeg tænkte, om det ikke var lyffeligst, om Liv og Sjæl svandt bort og blev til Intet, om vi tilintetgjortes, som dette Træ var gaaet ud. Men jeg forfærdedes for nogensinde at komme til at ønske det, og Forsærdelsen kaldte atter Tankerne sammen, og fremkaldte Hølelsen af Sjælens stærke, udelige Kraft; saa kom Haabet igjen, og vilde holde sig fast ved Guds Kjærlighed; saaledes verlede Haab og Frygt i mig, og Gud vare lovet! Haabet har sejret.

En Eftermiddag kom jeg op til Søen, om hvilken jeg før har fortalt Dig; den er bestandig blevet mig kjærere; naar jeg kom til den, var det, som kom jeg til en fortrolig Ven; sagte har jeg talt til den om mit Sind's Betragtninger; taus har den hørt mig, lovende, at den vilde gjemme og overveie, hvad jeg sagde, og naar jeg kom igjen, indgyde mig Ro og Tryghed; altid gjør den mig da ogsaa vel. Da jeg gik op til den, ønskede jeg, Naturens Brede vilde bryde frem, og at Stormen vilde fare op om mig. Men da jeg saae, hvor fortrolig stille Søen laa, henvandt min Betynning i Beemod. Nu var Sommeren snart

forbi, og Dagene ilede hurtigt; mit Sind havde hefstigt søgt hvad det kunde hvile ved; jeg var steget op paa de høie Steder, og havde derfra speidet ud efter den Dal, hvor der bestandig var Fred, efter det Bjerg, hvor der bestandig var Lys, men jeg havde ikke seet det. Og hvad jeg søgte, syntes mig dog saa nær, som var jeg adskilt derfra kun ved et Dieblit; men en uforklarlig Magt holdt det dog hvert Dieblit skjult og ukjendt. Nu var Sommeren snart forbi, og jeg kunde allerede finde brune Pletter i Skoven; blot et Vindpust, da syntes mig Blomsten, jeg vilde glædes ved, maatte aabne sig og udsolde sig; men den forblev tilsluttet; blot et Vindpust, og jeg syntes, den herlige Verden, jeg haabede paa, maatte oplufte sig for mig. Da syntes mig Christendommens Rige laa som et fortryllet Land omme bag Bjergene, og Kirkeklokkerne lød over det og holdt det i Fortryllelse; men jeg syntes ogsaa Forstyrrelsens magtige Storm hurtig kunde fare op fra Bjergene, og fare hen over Landet, saa Klokkerne forstummede i dens Brusen, og Landet blev lagt øde og tilintetgjort. Nu har jeg seet det fortryllede Land, og frygter ikke for nogen Storm; Lysets Bjerg staaer deri evig fast. Dog, jeg havde lært at tale til Gud; jeg kastede mig ned for ham; var det sandt, at han vilde give Menneskene Lys, da bad jeg ham, om han ogsaa vilde lede min

Tanke dertil; var det sandt, at han kaldte Menneſkene til ſit Rige, da bad jeg ham, om han ogſaa vilde lede mig paa Veien dertil; var det ſandt, at han elſkede Menneſkene, da bad jeg ham, om han vilde vogte mig, at jeg ikke ſkulde forgaae; jeg vilde ſelv arbeide; men Arbeidet, der ſkulde udføres, var jeg ikke ene om; ham havde jeg med ved det; men ſaa langt ſtærkere han var, end jeg, ſaameget ſtørre Andeel maatte han ogſaa have i Arbeidet, ſaameget mere, end jeg, maatte han udrette; men han er den Almægtige, og jeg er aſmægtig; ſaa vilde jeg lægge alt Arbeidet over til ham, ſaa vilde jeg stole paa hans Kraft, ſee til ved hans Gjerning, hvile ved hans Fod, gaae, hvorhen han vilde ſikke mig, og vente paa ham.

En Dags Tid derefter, det var i Søndags, gif jeg ud tidlig om Morgen; det havde regnet ſtærkt Aftenen i Forveien; nu var Luften reen og oplivende; hvad der var fjernt, kom mig i Luſtens Klarhed nærmere, hvad der var nær, traadte frem i beſtemte Omrids og med ſtarke Farver. Jeg forvildede mig i Skoven; ſnart gif jeg frem, ſnart tilbage for at finde et Sted, jeg kjendte igjen, men havde dog Intet imod at gaae vild, og ſaaledes adſprede mig. Det var op paa Formiddagen, da jeg igjen kom ud af Skoven; der laa en Gaard tæt ved mig, og da jeg var ble-

vet tørstig, gif jeg derind; en aldrende Kone sad inde i Stuen og læste; de Andre, sagde hun, vare i Kirke. Jeg bad hende om Noget at drikke, og medens hun var gaaet ud efter det, læste jeg i hendes Bog; det var Psalmebogen; saa rolig og venlig sad hun og læste, da jeg kom, som havde hun længe havt, som en tryk Eiendom, hvad Psalmen, der var opslaaet, forlangte. Jeg bad hende, om jeg maatte tage Bogen med; men hun kunde ikke undvære den, hun læste daglig i den. Da jeg havde druffet, skyndte jeg mig bort. Kun Brudstykker kunde jeg huske af den: Vi paa Jorden leve her, under Døden fangne, hvem faae vi, som Hjælpen er — — hellige Herre Gud, hellige stærke Gud, hellige barmhjertige Frelser, lad os ikke fortabes! Disse sidste Ord bleve gjentagne i hvert Vers; de vare som et Angestraab i mine Øren; men efterhaanden blev det forvandlet til min Sjæls inderlige Forlangende; de udtalte, hvad min Sjæl længe havde stammet paa, men ikke voyet saa bestemt at udtale: Hellige Herre Gud, hellige stærke Gud, hellige barmhjertige Frelser, evige Gud, lad os ikke fortabes — uden Haab — i den evig bitter Død! Hørte Gud ikke Raabet, hvorfor vedblev han at være mig forborgen; mig syntes, han for mit Raab kun hyllede sig tættere ind i sit Skjul. Da jeg igjen var gaaet mig træt, vilde jeg skynde mig

tilbage til mit Huus; men jeg gik feil. Jeg var gaaet om mellem Fjeldbakterne; da Udsigten nu aabnede sig igjen, stød Stenen sig ned i Jorden, og skjulte sig. Til Venstre for mig laa en Kirkeby; den laa som i en Have; en lille Elv strømmede ned igjennem den, og viste sig hist og her; Beien fra Byen gik i en Bue op mod mig og bøiede til Høire ind i en Birkeskov; paa den anden Side Beien var der Marker lige ned til Havet. Der kom Folk gaaende henne paa Beien fra Byen, jeg kjendte dem; det var min Søster, der fulgte med Frants Lybring og hans unge Kone; Mathilde maatte være kommet herover for at besøge sin Veninde. Jeg vilde gaae dem imøde, men blev uvilkaarlig holdt tilbage, var som fastgroet til Stedet, hvor jeg stod. O min Søster! saa lang Tid har jeg undslyet Dig, undgaaet selv i Tanken at møde Dit Blik. Hvor tidt kom Du forhen ind i Kammeret til mig, og bad om Du maatte sidde inde hos mig, og betroede Dig da ganske til mig; midt i Din mun-
dreste Glæde huffede Du altid paa mig; tilsidst kom Du taus, og turde ikke spørge om, hvad det var, der nedtyngede mig. Nei, paa Dig vilde jeg aldrig lægge min Byrde, ikke smitte Dig med min Bekymring; Din Himmel blev aldrig Dig formørket. Jeg tænkte tilbage paa Eder's Kreds, i hvilken vi havde levet de gladeste Dage, jeg saae Eder samles i Munterhed og Fortro-

lighed. Den Verden, hvori jeg før havde levet, viste sig atter for mig; jeg syntes, den vinkede mig og drog mig til sig; nu vilde den oplufte sit Rigdoms Huus for mig; den vilde aabne mit Dø, den vilde fremkalde Liv og Lyst i min Sjæl, udføre mig af den mørke Hule, hvori jeg havde været indesluttet og lede mig til Lys og Frihed. Men da jeg erindrede, hvor jeg nu var, hvad jeg saa længe havde arbeidet for, da var det mig, som om mit Arbejde nu pludselig var blevet forgjæves, som var Alt, hvad jeg havde bygget op, i et Dieblisk nedstyrtet; hvad jeg meente, jeg havde vundet, var borttaget fra mig, som fra en Uværdig, der ikke kunde bevare den kostbare Gave; hver Tanke, hver Følelse, der var vaft i mig, og som jeg havde pleiet, var i et Dieblisk borthvirvlet; men jeg hørte en spottende Røst, over at jeg selv havde holdt mig tilbage i den golde Ørken, medens et lykkeligt Land havde ligget mig aabent, en spottende Røst over at jeg var gaaet ind i et fromt Selvbedrag, havde kaldt Tungtsindighed ind i mig og nærret mig med Bekymring, som var den Livets Lyst. Jeg frygtede for at vende tilbage til mit Huus, frygtede for der kun at møde Gensomheds Tomhed og Kval.

Men medens jeg endnu stod der, var Grants Tybring kommet tilbage nede paa Veien; han saa mig og et Dieblisk derefter var han hos mig. Jeg havde Møje

med at samle mig; men hans hjertelige Tilstale og rolige Stemning hjalp mig. Sin Kone og Mathilde havde han fulgt til Bogns; de skulde kjøre til nogle Bekjendte et Par Miils Wei derfra, men han havde endnu et Par Besøg at gjøre her i Egnen. Samtalen gik noget afbrudt; vi talte om den Tid, han havde tilbragt ovre iblandt os. Dengang, sagde han, var jeg reist ud i Verden efter min Lykke; jeg fandt den, og glædes nu daglig ved den. Vi kom hen til Gaarden, hvor jeg tidligere havde været inde; der skulde han see til en Syg, og jeg vilde vente paa ham, til han kom tilbage. Nu fik jeg Tid til at besinde mig; bede ham om at lade mig være uomtalt, vilde jeg ikke uden at angive ham Grunde, hvorfor han skulde det; jeg syntes, at jeg ikke kunde arbejde mig videre frem, og der blandede sig i mine Tanker et Haab om, at han maaskee kunde opklare mig Noget af hvad der var mig dunkelt; Du kjender ham jo; og jeg bestemte derfor, at jeg vilde fortælle ham, hvorfor jeg var reist hertil, og var blevet her saa lang Tid. Jeg maatte vente længe paa ham; omfiden kom han og bad mig gaae ind; som Læge var han bekjendt der i Egnen, og der vare komne Flere, der vilde spørge ham til Raads. Da vi kom ind, spurgte Konen, om jeg før var blevet vred, siden jeg var gaaet saa hurtig bort; nu gav hun mig en an-

den Psalmebog. Han fik Befordring derfra; vi hørte et Stykke, saa skulde Bognen føre videre frem, og da vente paa ham, medens han gjorde en Omvei med mig. Paa Veien herhen, fortalte, jeg ham, hvad der her har beskæftiget mig. Engang imellem, naar han saa en mærkelig Plante, standsede han og sagde mig, hvad mærkeligt der var ved den, men hørte ellers taus paa mig. Da vi vare komne hertil, maatte jeg først vise ham om i Huset; da satte vi os i Skyggen herudensfor; der var stille som i en Skriftestoel. Ved at udtale mig for ham, var jeg blevet rolig og tillidsfuld; jeg syntes, jeg klarere, end forhen saae, hvad der nu var mig væsentligt. —

Saa forlad Du Dig kun paa, at Gud er Kjærlighed, sagde han, da han havde hørt mig ud, og at han af Kjærlighed vil frelse Verden; men Du kan ikke forlade Dig derpaa, før, som Du ogsaa selv siger, han har forkyndt Dig det, har selv overbevist Dig derom; men hvorfor vil Du da vægre Dig ved at høre ham, vægre Dig ved at lade Dig overbevise af ham? Du kalder de Christne Sværmere og Christendommen Sværmeri; nei, Du er i Bildfarelse; den er Sandhed, og Gud har meent den alvorlig, som den er Liv og Fred, Kraft og Fryd; men Du sværmer om i det Dunkle, Du drømmer om en Fred, som aldrig kommer, før Du troer, hvad Christendommen

forfynder; Du speider efter Lyset, og vil dog ikke vende Dig til den Himmelegn, hvorfra det oprinder; Du er i den gamle Bildfarelse, der saa ofte bliver gjen- taget, idet man selv vil skabe sig et Himmerig, og naar det er færdigt, vil man indbyde vor Herre, at han skal komme og see, hvor godt det er indrettet, og da tjene os i at udføre i Verden for os, hvad vi ikke selv formaae. Hvad Du veed om Gud, har Du lært af Christendommen, hvorfor vil Du da glemme Din Læremester, og kun halvt erindre, hvad han har sagt? Hvad der engang er skeet, kan ikke tages ud af Historien, og gjøres til Intet; den glemmer ikke, hvad mærkeligt der er udført; men før vilde den ogsaa glemme alt Andet, før den kan glemme Jesu Liv og Død; før vil Verden forglemme Alt, hvad den har seet, Alt hvad den har født med Smerte og baaret og næret med Bekymring eller med Fryd, før den kan glemme, hvad Gud gav den fra Himlen, og som den ikke kunde give sig selv, hvor stærkt den end vilde kæmpe derfor, Frelse og Forsoning. Jeg skal erindre Dig om et Par Ord, der staae i Biblen: det er en troværdig Tale, aldeles værd at annammes, at Christus kom til Verden at gjøre Syndere salige. Vil Du sige Nei hertil, da har jeg ikke synderlig Andet, end mit Ja at sætte mod Dit Nei; men mig synes, de mange Indvendinger, som gjøres med Sand-

heden deraf, skamfulde trække sig tilbage og skjule sig, naar Paulus troværdig seer ud over deres Skare, og siger, det er dog vel værd at høre og at annamme, at Christus hengav sig for os. Vil Du kalde det Sværmeri, vil Du fordre Bevis for Troværdigheden, ja da tilstaaer jeg, at jeg kun har lidt at fremføre for Dig; spørg Theologerne! Men om jeg end ved Slutninger kunde i alt Andet overvinde Dig, kunde tvinge Dig Skridt for Skridt til at indrømme mig, hvad jeg paaastod, jeg frygter dog for, at Du tilsidst vilde tilbagefalde Alt, hvad Du havde indrømmet, fordi det hvilede paa den Forudsætning, at Christus er Guds eenbaarne Søn, var denne Forudsætning falsk, da maatte Alt, hvad Christendommen forkyn- der, være Sværmeri og Bedrag; men den indrømmet, da kommer der Lys over det Øvrige, og da kommer der ogsaa Fred. Denne Lærdom har Gud sat forud for de andre, de ere afhængige af den, dens Magt er allestedsnærværende i dem; den bliver overalt til Anstød eller til kraftig Opbyggelse; Christus er Grunden, hvorpaa Alt hviler, og Ingen kan lægge anden Grundvold, end den, som lagt er. Men er det dog ikke tydeligt, at den Menneftenes Indvielse til at kende og elske de guddommelige Tanker, til at være disses Hjem paa Jorden, den Indvielsens Kraft til at danne vort Levnet til en stærk Handling i guddom-

melig Fred, denne Indvielse til at leve i Aandens Fryd og Styrke et kraftigt Liv tilsammen med Gud, som forsvandt ved Menneskenes Synd, er kommet tilbage ved Christus, idet han gav Verden Syndsforladelse og aandede nyt Liv i den. Saa skulde Du ogsaa tage mod Indvielsen; ja, det synes besynderligt, at Noget, der ønsker at faae den og ikke kan finde No, før han har faaet den, holder sig selv tilbage, og vil undgaae den, at han ikke snarere dristig kommer og forlanger den; men Christus er den Eneste, der paa Ny kan indvie os; thi han er Guds eenbaarne Søn. Men at han kom og frelste Verden, det er en guddommelig Handling, som alene beroede paa den guddommelige Kjærlighed, og er just saa herlig, fordi den alene deri har sin Grund. Men Guds Kjærlighed kunne vi ikke ved Forstandens Slutninger trykke ned til os, eller ved dem binde den. Kjærligheden maa Du troe paa, dens Kraft maa Du erfare i Dig selv, og Du maa anskue dens Virkning, tilegne Dig dens Gave og glæde Dig ved dens Magt. Den handler, som den vil, og vi kunne ikke nægte dens Handling, saalidt som vi kunne nægte, at Solen gaaer over Himlen. Hvor fattig bliver ogsaa Sandheden, naar vi tage den christelige Fylde ud af den? et tomt Skyggerige, der sukker efter Liv og Kraft, og det er intet Under, at man da atter og atter spørger om den

Sandhed, hvori Sjælen kan hvile; thi Sandhedens Biller og Grundvold og uden Modsigelse stor er den Gudfrygtigheds Hemmelighed: Gud er aabenbaret i Kjød, er retfærdiggjort i Aand, seet af Engle, prædiktet blandt Hedninger, troet i Verden, optaget i Herlighed. Derpaa fortalte han mig Evangeliet om Jesu Fødsel og om hans Død og Opstandelse, han fortalte det som til En, der aldrig før havde hørt derom. Da vedblev han: Dette er vor Trøst og vor Fred og vor Kraft, og man skulde troe, at det, naar det engang er stillet frem for et Menneffes Blik, aldrig igjen kunde forsvinde; naar Glæden derover har bevæget os, o hvor kunne vi da glemme den, hvor kan den vedblive at være forsvundet? Det er Sandhedens Biller og Grundvold, og ikke den mægtigste Aand, der er eller kommer, kan røkke den; thi Gud har selv sat den. Men det er ogsaa det hemmelighedsfulde Tempel, Gudfrygtigheds Hemmelighed, der vedbliver at være hemmelig og tilsluttet for den Stolte og for den, der alene bevæges af Frygt, og kun aabner sig for Guds frygt og Tro, der alene fatter den. Fordrer Du Beviis for, at Gud er aabenbaret i Kjød og optaget i Herlighed, vi kunne ikke stort mere, end hvad Johannes gjorde, da han viste hen til ham, og sagde, at han er den, der døber med Aand og Ild. Dog vil Christus retfærdiggjøre sig i Aand, og nævner

selv et Beviis; thi han siger, at de, der blive i hans Ord, skulde forstaae Sandheden og Sandheden skal gjøre dem frie; bliver Nogen fri, da har han erfaret Christi Sandhed. Men dette Beviis, der skal lede os til Forstaaelsen, forudsætter altsaa, at vi ikke blot høre, men ogsaa hengive os i Tillid; men hvorledes kunne vi hengive os til hvad vi end ikke erkjendte? Jo Kjære! Længslen pleier gjerne at aabne Menneffets Hjerter og at blodgjøre Gemyttet, og Bevidstheden om Synd og Nød fremkalder Længslen, og Guds Retfærdighed sørger nok for, at denne Bevidsthed bliver levende, og Guds Retfærdighed vil gjerne lede Menneffene hen i Guds Kjærligheds Favn, at det der skal finde Hemmeligheden aabenbaret. Men hvad er det, der nu kan holde Dig tilbage fra at troe og at hengive Dig, ja at hengive Dig af ganske Sjæl? Er det saa uoveligt? Vær dristig, gjør Bovestykket, kast Dig ud i Havet, hvis Bande ere lutter Liv; jo dristigere Du betroer Dig til dem, desto lettere og raskest bære de Dig til det forønskede Land.

Jeg vilde svare ham, men han tillod det ikke; et Dieblif derefter gif han. Bognen venter mig, jagde han, og den Syge venter maaskee endnu utaalmeligere; men jeg kommer snart til Dig igjen. Jeg vilde følge ham til Bognen; men da jeg var gaaet et kort Stykke med ham, bad han mig gaae tilbage, og vi

gik hver sin Vej. Da han begyndte at tale, havde jeg villet modsigge ham; men han tillod det ikke; og da han fortalte mig Evangeliet, hørte jeg kun paa ham; hvad han fortalte, var mig som Nyt, dog havde jeg hørt det for længe siden; da vaagnede ikke blot Erindringen om den Tillid, med hvilken jeg som Barn havde hørt det Samme; men Tilliden og Fortroligheden selv vaagnede paa Ny i mig; og da han var gaaet, vedblev Fortællingen at lyde i mit Indre; det blev atter og atter gjentaget i mig: Gud har frelst Verden. Kjære! har Du ikke kjendt den Tilstand, hvori det er, som Glæden fik et nyt Bæld i os? Den fremvælder som af et forborgent Skjul; vi føle, at den er saa usfortjent; Tanken krydser igjennem os om den Nød, vi vare i, og en Angerens Smerte iler over os; det mørke Hav er endnu omkring os, men det viger tilbage for hvert Skridt, vi gaae; og Glæden vedbliver at strømme frem, den kan neppe faae Plads i os; Sjælen føler sig fri, og Livet bliver lyst og ungt og rigt. I denne Stemning var jeg; jeg takkede Gud, og min Tillid og Forvisning blev stærkere; med den slumrede jeg tilsidst ind, og vaagnede i Morges glad ved hvad jeg mindedes.

Din
Cornelius.

Helleberg i Blekingen. d. 5te Septbr.

I Gaar Formiddags gif jeg til H. Frants-T. havde sagt, at Mathilde og hans Kone vilde blive der til i Morgen; selv vilde han i Dag være der; men da jeg kom derhen, var Mathilde allerede reist et Par Timer i Forveien; hendes Reiseselskab skulde hurtigere tilbage til Kjøbenhavn, end efter deres første Bestemmelse, og hun maatte følge med det. Fr. T. kom slet ikke til H. De havde sendt Bud til ham, at han skulde reise lige til Solvitsborg. Mathilde maa i Dag komme til Helsingør, og Du seer hende før jeg. I Gaar Eftermiddags kom jeg tilbage fra min uheldige Tour, dog med glad Sind.

O hvilken Lykke er vederfaret mig, jeg kan endnu neppe gjøre mig Rede derfor! Guds Kjærlighed lyser ud over Jorden, og vil lyse ind til Enhver iblandt os; han fremkalder en usigelig Glæde, naar vi ville troe ham. Jeg veed neppe, hvorledes jeg er kommen til denne Tro; men da jeg igjen hørte Evangeliet blive fortalt, da det stred i min Sjæl, da den ængstedes som i en Kamp paa Liv og Død, da kom Gud mig til Hjælp. Han talte i mit Inderste med Samvittighedens Sikkerhed og Styrke, for at Sjælens Ja skulde frembryde, og for at den skulde indvillige i sin egen Frelse, og bekræfte, hvad han har sagt, hvad han har udført, at det er Sandhed og Kjærlighed; og

det blev mig saa simpelt og letfatteligt, saa eenfoldig en Sag, at Gud ved Christus har givet Verden Frelse, givet den til Enhver, som vil troe ham. Men det er Guds Kjærlighed, som vækker Troen i vor Sjæl, det er den guddommelige Kjærlighed, som dog Alle, saa fremt en oprindelig Følelse endnu er i deres Sjæle, ere naturlig tilbøielige til at haabe paa, der saa lyst og kraftigt træder os imøde i Jesu Liv og Død, det er den, som tiltaler og bevæger os, naar vi ville høre Forkyndelsen om den; det er den, som saa høi og salig aabenbarer sig for os, at vi maae ile i dens Favn.

Det er dunkelt omkring os; i vor Nat ane vi Himlens Herlighed; i sin hellige, høie Skjønhed kommer Guds Kjærlighed ned, os imøde, og udrækker Haanden, for at læge og frelse Menneſkenes Slægt, der var i Synden vildt bevæget, af Lidenſkab beruſet, i Tunghed henfaldet, ikke ſkielnende det Forgængelige fra det Evige, det Beſmittede fra det Hellige. Guddommelig riig, dog menneſkelig fattig, til Taarer rørende antager den ſig Menneſkene, velsigner dem, ſelv kun forſtaaende ſin Handling, medens de dog fornemme Beſignellens Kraft, borttager Kvindens Kummer, overvinder Mandens Selvraadighed, vækker Mandens Kraft, og de begeiſtres for Gud, glemme Forfrænkeliſhedens Strid, og ville leve i Liv og Død for ham og med ham. Uendelig mild og venlig er Guds Kjærlighed,

som havde den aldrig seet Jordens Synd, dog hellig og mægtig, dog mennefskelig kæmpende, som fornam den al Livets Smerte, dog ophøiet og seierrig, som tilhørte den alene Himlen. Naar Sindet bevæges ved endog kun en dunkel Fornemmelse af den, da drages vi mod den, som kunde vi ikke modstaae, drages som mod Salighedens Hjem; og naar vi forglemme Alt, og forglemme os selv, og høre alene paa Evangeliets Fortælling, da aabnes Diet, og Sjælen fornemmer dets Kraft.

Dog nei, jeg kan ikke beskrive Dig, hvad der forvandlede min Frygt til Tro, min Bekymring til Glæde. Kun dette veed jeg, at Guds Kjærlighed bevægede mig, at Guds Kjærlighed, aabenbaret i Christus skylder jeg Alt, selv det, at jeg blev bevæget, at jeg troer. Kristus skylder jeg den Sindets Uro, der var i mig; thi han har bragt ned blandt Mennefsene de stærke Tanker, som, saafremt der er mindste Eftertanke hos dem, maa forurolige dem til Døden, eller lyse dem til Gud. Ham skylder jeg den Længsel, som var i mig; om der kun havde været en prophetisk Drøm i Verden om en Frelser og om hans Kjærlighed, da maatte den have bragt os til med bestandig Forlangende at vente paa Prophetiens Opfyldelse; hvor langt mere maae vi da nu, Gud har aabenbaret sig og sendt sin Søn til Verden, naar vi blot høre Evan-

geliet om ham, længe med inderligt Forlangende, indtil han er blevet aabenbar for os. Ham skylder jeg Haabet, der er ilet forud, for om det kunde komme til at figge ind bag Forhænge, og som forud har glædet mig, forud givet mig en Forvisnings Følelse om, at hvad jeg haabede, skulde jeg finde; han har udtalt de stærke Ord, hvorfra Haabet lever, selv for vi ret vide eller tør troe, hvad vi haabe. Ham skylder jeg Sandheden; thi han er Sandhedens Aabenbarelse; om vi ogsaa ville glemme ham, og stolte tænke, vi selv havde udfundet den, vi gjenfandt dog kun, hvad han har aabenbaret. Ham skylder jeg, at U dødelighedens Følelse har rørt sig i mig, og ladet mig fornemme Sjælens Kraft; den var i Mennesket, kun som en Underverdenens Skygge, indtil han kom og beaandede den, forvandlede den til Mod og Kraft, saa den kunde bevæge sig med Liv i Forudfølelse af Evighedens Skjønhed. Ham skylder jeg, at Evangeliet i min Barndom blev mig forkyndt, og Erindringen derom, og den Magt Erindringen udøver; havde jeg ikke dengang troet, hvad Evangeliet fortalte, hvor langt vanskeligere havde det nu været mig at troe det, nu da Bantroen havde flettet sig hen mellem alle mine Tanker. Ham skylder jeg Alt, mit indre Væsen og Liv; thi saafremt Gud ikke havde været evig sig selv aabenbar, dog i en Anden, end sig selv, hvorledes skulde

han da kunne have skabt sit Billede i os, at han maatte blive aabenbar for os. Ham skylder jeg Frelsen; thi han har forsonet os med Gud, og Glæden, som nu lever i mig, og det at Jorden og Havet er skjønt for mit Die, og Sandsen og Hjertet, som fatter Glæden; ham skylder jeg Alt, ham vil jeg skyldes Alt, og Ingen i Verden Noget, uden formedelst ham, at jeg maa lære at elske ham igjen og derved leve evigt.

Helleberg, d. 8te September.

Du kan neppe forestille Dig, hvor lykkelig jeg føler mig ved her ganske uforstyrret at kunne hengive mig til det, der nu saa stærkt har grebet min Sjæl. Vel veed jeg, at Kilden, hvortil jeg er kommet, er uundtømmelig, og at jeg overalt kan drkke af den; dog har jeg en Frygt for at komme bort herfra, Frygt for at jeg ikke skal kunne bevare Freden; den er endnu saa ung i min Sjæl; men her gaaer jeg frimodig hen og overgiver mig til Gud. Der er vel endnu Meget, som er mig dunkelt, men det forstyrrer mig ikke; de lyse Egne vise sig kun endnu skjønnere mellem de hemmelighedsfulde Skygger. Engang faaer jeg vel ogsaa Lov til at see, hvad der nu er skjult; jeg føler mig dybt beroliget, og mit indre Væsen bekræftet ved Sandheden, jeg kjender.

Jeg har tidligere ikke læst i Biblen; nu læser jeg den; bestandig ydmyger den mig, og styrker dog

bestandig min Fred. Jeg læste før om de sidste Dage før Jesu Død; hvor uendelig nær har han forenet sig med os; jeg syntes, jeg læste om min egen Nød og Smerte, men tillige om min egen Synd, der forvoldte Smerten. Ved ham ere vi frelst; ikke ved nogen enkelt af hans Gjerninger eller noget enkelt Stykke af hans Levnet; men derved, at han var i Verden, at han indhyllede sin Guddommelighed i vor Natur, og ved al hans Gjerning, ved hans Kamp og Fred, hans Liv og hans Død, hans jordiske Levnet og evige Liv. Men han gif i Døden for at forløse os med Gud, for at Fredstegnet kunde blive givet os.

Dog, jeg maa undres over, at nogen Følelse af Smerte kunde gribe ham. Han kjendte den evige Sandhed fuldkomment, han eiede den, og den var Gæt med ham. Hans Ord var derfor lyst og stærkt, en mægtig Handling, hvorved han løste Mørkets Rænker, hvori Menneffene vare bundne. Hans Levnet var Sandhedens synlige Aabenbarelse, og aldrig var han vakkende eller tvivlende eller omtaaget, altid var han i Samfund med Gud, og i dette Samfund Gæt med Faderen. Men jo klarere Sandheden aabenaars, desto mægtigere maa ogsaa dens Modsatning vise sig; tydeligst seer et Menneffe sin egen Fordærvelse, naar en hellig Tanke kommer frem i ham, og oplyser ham; sorgeligst viser sig Menneffenes Fordærvelse, naar en

Ufskyldig træder frem iblandt dem, og de vende sig imod ham, fordi han ikke vil tage Deel i deres Synd, men arbejde imod den; og da Guds Son traadte frem blandt Menneffene, et Menneffe ubesmattet og helligt, da maatte det Vanhellige vise sig stærkest og sørgeligst; det maatte anstrenge sine Kræfter og samle sin Magt, for at det ikke skulde overvindes. Jo mægtigere Sandheden aabenbarer sig, desto dybere maa Sandseligheden bøie sig for den, og villig lade sig beherske af den, eller desto kraftigere maa den søge at gribe og fastholde sig selv, og løsrive sig fra Sandhedens Magt, desto kraftigere maa Synden vise sig. Jo mægtigere og skjønnere Sandheden aabenbarer sig, desto stærkere maae Menneffene, naar de ikke fuldkomment ville hengive sig til den, væbne sig mod den og søge at redde dens eget selvraadige Liv ved at overvinde den Magt, for hvilken de ikke ville bøie sig. Thi vel skal jeg fastholde og bevare mig selv i Modfætning til al Verden og i Modfætning til Gud, skal hense alle til mig, vide mig personlig fri og afslutte mig saa bestemt jeg formaaer det; men dog skal jeg vide mit Væsen og mit Liv grundet i Gud, kommet fra ham, levende med ham og i ham, tilhørende ham, og jeg kommer i Strid med mig selv, naar jeg vil adskille i mig, hvad der nødvendigt maa være forenet, Gud og jeg; uden ham, uden hans Kiærlighed er

levende i mig, kan jeg intet fandt Liv leve. Men vil Nogen fastholde sig selv og leve et Liv for sig selv uden Gud, da bliver han bestandig mere ufri, hildet og fangen; thi Sandfeligheden griber og fastholder ham, hvad enten han bliver sig det meer eller mindre bevidst. Jo nærmere Gud kommer, desto længere maa han søge at flygte fra ham, desto kraftigere maa Synden vise sig, for at han kan vedblive at leve uden Gud. Og da Guds Søn kom til den faldne Verden, da kom han til Kamp; men den synes hurtig at maatte være hævet; thi han havde de uovervindelige Baaben; han havde Seieren forud, og dens Fred hvilede i ham; forenet i Sandhed med Faderen saae han i sin Høihed ud over Verden og al dens Strid, guddommelig herskende; og dog gif han til Døden.

Sandheden kunde de ikke tilintetgjøre, da søgte de at udrydde ham, i hvem den boede, af de Levensdes Tal paa Jorden, da vilde de overvinde og tilintetgjøre hans jordiske Skikkelse. Har de da ikke skjælv i dem selv derved? En dyb Rædsel synes at maatte have grebet dem og gjort dem afmægtige. Synden har aldrig været ustraffet og kan aldrig være det; Straffen er dens naturlige og nødvendige Følge; og løsriver Nogen sig fra Gud, da visner Kilden i ham til det sande Liv. Saalænge hellige Følelser og den evige Sandheds Tanker endnu have Magt i ham,

hvad enten han er sig dem meer eller mindre bevidst som saadanne, dunklere eller klarere veed, at hans indre Liv gjennem dem staae i Forbindelse med Gud, da bevares han, og han kommer vel bestandig bedre til at forstaae dem; men udslukker han de hellige Følelser, drager han sig bort fra de guddommelige Tænkers Indflydelse, da bortsvinder den hellige Kraft ham af Sjælen, Syndens Kræfter mangfoldiggjøres i ham, og den bryder ud i utallige Skikkelser. Men jo klarere han bliver sig dens Magt bevidst, jo dybere han forstaaer sin egen Synd, jo nærmere Sandheden bliver bragt ham, jo klarere Tanken om Gud træder frem for ham, desto dybere bliver ogsaa hans Smerte, desto bitterere hans Nød; saa lever han hen i indre Splid, kjendt med Forbandelsens Nød, indtil Dødens Bæ kommer over ham.

Hvis der er Noget uskyldig, og den hellige Kilde fremstrømmede i ham, og han kom til dem, der havde villet løsrive sig fra enhver Forbindelse med Gud, som levede et vanhelligt Liv, og nu vrededes paa ham, og vendte deres Boldsomhed imod ham, fordi han vilde bevare sig uskadt hos Gud, maatte han ikke, naar han saa deres Tilstand, skjælve i Angest, ikke over sig selv, thi han var jo uskadt bevaret hos Gud, men over dem? Maatte deres Lyst ikke blive hans Lidelse, deres Synd hans Angest? Og da Guds

Søn, et Menneſke, helligt, hjærtigt, var paa Jorden, han var ſig ikke blot Sandheden og dens Magt bevidſt, men der var menneſkelig Følelſe i hans Bryſt, og Menneſkene vare hans Slægt, da følte han deres Ulykke, og blev lidende med dem. Han havde Sandſen aaben for deres Nød; hans Kjærlighed havde aabnet den. Han var forbundet med Menneſkene, ikke blot fordi han var i deres Kjød og Blod, men fordi han elſkede dem; han leed med dem, ikke blot fordi han var jordiffe Vilkaar undergiven, men fordi han elſkede dem; forſtod han Syndens Fordærvelfe, da var han ogſaa i Forſtaaelfe med dens Smerte; og jo dybere hans Kjærlighed var, deſto dybere var hans Smerte. Naar han ſaae, at de vare løſrevne fra Gud, med hvilke han evig havde villet leve tilſammen, da ſørgede han; naar han ſaae, at de vare hengivne i Sandſelighedens Bold, der ved et evigt Livs Magt ſkulde beherſke den, da ſmertedes han; naar han ſaae Syndens Magt over dem, hvilke han elſkede, men ſom nu ſyntes at maatte være hans Afſky, ſørgede han; naar han ſaae de Elſkedes Nød, leed han med dem, og eſterdi hans Kjærlighed var fuldkommen, fyldtes Smertens Bæger for ham, og han udtraf det, thi han vilde frelſe dem, thi han elſkede dem. Og da de forhærdede ſig mod hans Ord, ſom havde Ordet været tomt og i ſig ſelv afmægtigt, og ikke

Fredens Bud eller Livets Forkynder eller Frelsens Kraft, da de forskjød ham, og han blev dem til Fald i Stedet for til Opreisning, og en Forbandelse i Stedet for en Velsignelse, da ængstedes hans Sjæl til Døden, og han kjendte den dybe Nød at have forladt Gud og at være forladt af Gud. Sympathetisk aabnedes altsaa hans Indre for Verdens Nød, men da den havde faaet Indgang hos ham, var den hans egen Lidelse. Dog hvo kan forstaae hans Kamp, hvo kan udgrunde hans Smerte, hvo kan udgrunde hans Kjærlighed? Naar jeg vil gaae med ham ind i Gethsemanes Mørke, kun et lidet Stykke kunne mine Tanker følge ham; da gaaer han bort, skjult for mit Blifstrider han den haardeste Strid, medens Mæthed betynger mig; og naar han kommer tilbage, bringer han Fred og Trøst med sig; han har stridt sig den til, for at han kunde give os den. Men dette seer jeg dog, at der var Ingen, der har lidt eller udholdt Kampen som han; thi det var ikke et enkelt Menneſkes eller en enkelt Slægts Nød han taalte, men den ganske Verdens; og der var Ingen, der fattede den, forstod Synden og dens Fordærvelse som han, der var Ingen, hvis Sjæl var Kjærlighed som hans, hvis Kjærlighed var reen og inderlig og fuldkommen, som hans, og vi have faaet Fred ved ham, han taalte Straffen for os.

Men fordi han var sig Sandheden fuldkommen bevidst, og Sandheden var levende i Kjærlighed, og Kjærligheden, hvormed han var forbundet med Faderen og havde forenet sig med Verden, var fuldkommen, da var hans Magt uovervindelig. Han maatte seire; thi Gud er stærkere, end Verden og det evige Liv er stærkere, end Forkrænkelsen. Graven maatte aabne sig for ham; hans Sandhed og Kjærlighed maatte blive fuldkommen aabenbar. Men saa blev den guddommelige Retfærdighed fyldestgjort, Retfærdigheden over Verden, efterdi han blev lydig indtil Døden, taalte Verdens Rød og Syndens Straf; Retfærdigheden over ham, efterdi han seirede. Men den guddommelige Kjærlighed blev fyldestgjort, fordi han seirede, fordi han frelste Verden. Han aabenbarede den for Verden; men derfor blev den aabenbar for Verden, at den maatte fremkalde Kjærlighed i os til Gud, at den skulde seire i os, og vi derved leve et evigt Liv med ham.

Gjennem alt Mørke vil Guds Kjærlighed lyse ned til os; Guds Rige ligger som et lyst Land os ganske nær. Jeg har fornummet Sorgens Magt; nu tier Klagen; jeg kender de Fredens Skygger, hvor ingen Klage tør lyde, og ingen Sorg kan græmme mig. Jeg har dog ikke vundet Freden, fordi jeg har udgrundet Guds Gjerning; min Tanke kan ikke om-

fatte den, og gjennemtrænge Guds Kjærligheds Raad; men jeg troer Guds Kjærlighed og hviler ved den; jeg troer Christus, han er mit Døffer, min Seier, min Fred; han være mit Liv.

Cornelius.

D. 12te September.

Jeg holder Høitid; jeg har smykket mit Værelse paa det Bedste; jeg hentede i Morges grønne Grene oppe i Skoven, de smukkeste, jeg kunde finde, Sommerens sidste, yngste Skud; jeg har bundet dem op ad Væggen, og flettet Blomster ind imellem dem, og sat en Kande med Skovplanter hen paa Bordet. Binduerne ere aabne, og Vinden puster frisk herind; Solen skinner mildt derude; Fred omringer mig, min Sjæl staaer aaben for den; høie Fred, fyld evig mit Bryst! Frimodig gaaer jeg til Gud; hos ham vil jeg daglig hente Fredens Belsignelse, at den skal komme over mig, som Planten bades af Duggen. O Gud! jeg takker Dig! lad mig daglig klarere forstaae Din Gjerning, Din Kjærlighed, for at min Sjæl daglig maa styrkes i Tilbedelsens Beundring og Glæde. Jeg takker Dig for Din Fred, som overgaaer al min Forstand. Verden ligger nu langt lysere for mig, end nogenfinde før; dog tænker jeg ikke synderlig paa den, har ikke Die for meget mere af den, end det Sted, hvor jeg opholder mig; her holder jeg Fæst.

Naar mine Tanker før fik en Vaabenhvile, naar der før kom en glad Stemning i mig, da vidste jeg ikke, hvorlænge jeg skulde kunne bevare den; jeg vidste ikke, om jeg ved min egen Kraft skulde kunne frigjøre mig, eller om jeg skulde forvente, at en god Magt i Verden vilde komme mig nær og frelse mig. Min Sjæl svævede hen mellem tvende Riger, det dunkle, usikre, jeg bar i mig selv, og et endnu dunklere og uforstaaeligere udenfor mig. Jeg vidste ikke, hvorfra Lyset vilde komme, var uvis om det nogensinde vilde frembryde. Men Lyset og Kraften fandt jeg ikke i mig selv, og jeg fandt den ikke nogensteds uden for mig i Verden; den kommer ifkun fra Gud. Vi skulle gaae ind i Sandhedens Rige; udenfor det kan Ingen holde Aanden lys og stærk, og aldrig komme til Hvile. Verdens Aand har Bolig i vort Indre, den skal overvindes og indvies af Sandhedens Aand, og ledet af den møde Christus; Sandheden og Sandhedens Aand er Christi, men Christus er Guds.

De kunde forhen ikke taale at see Guds Aasyn; saae de det, da maatte de døe; nu maae vi bede Gud, at han ikke vil skjule sit Aasyn for os, for at vi ikke skulle døe; naar de vanhellige, uforsonede saae den hellige Gud, da maatte de hensegne; hans hellige Tanker blev til luende Pile, der bragte Døden; men hans Brede's Ild er slukt i Christus; Lysets Ild, der

var dem til Forførdelse og Død, er i ham blevet os til Liv og Salighed.

I Christus var Guds Væsen og Billed blevet til Eet; hvad der forhen havde været adskilt, blev i ham samlet og forenet; Guds Billed blev i ham forherliget høit over hvad det ved egen Kraft havde formaaet at udvikle sig til, og Gud blev i ham aabenbar for Verden. Hans Aand, den samme Aand, ved hvilken Gud og hans Billed i ham var forenet, skal forene os med ham. Jeg bærer Guds Billed i mit Indersite, ikke som jeg bærer i mig Billedet af de synlige Ting, som havde jeg selv taget et Billede af ham i min Forestilling, som jeg har Billedet af et Menneskes Skikkelse; men min Aand er selv Guds Billed, som Gud har givet mig. Efter sin høie Natur er det opløstet over den synlige Skabning; men dets Kræfter bleve kræftsløse; thi det vilde ikke ligne Gud og leve med ham; det var i mig skjult og forborgent, men det skal worde aabenbart ved ham, i hvem Gud var aabenbar; ham skal min Aand møde; den saae ham gaae forbi i hans Klarhed, langt borte, hvor Veien hørte op for mit Die, og det Evige begyndte; den er kommet ham nærmere, den skal komme ham ganske nær. Da falder den ned for ham, som Kvinden, der gif ud paa Veien til ham, da hendes Broder var død; dog nei, ikke saaledes, men troende, for-

ventningsfuld, henrykt over hans Herlighed; da beder jeg ham, om jeg maa lægge Forglemmelse over Alt, hvad jeg syndede imod ham; da skal Guds Billed i mig worde frit og frelst og levende, styrkes til at ligne Gud, som Guds Billed der var i ham, var Gud liigt; dets Sands skal bestandig bedre aabnes til at fatte hans Gjerning og forstaae hans Kjærlighed, til at elske ham inderligere, til at elske ham udødeligt, og denne Kjærlighed skal være Aandens Værdighed og Høihed; naar denne Høihed gennemtrænger mig i Tiden, da er Glæden levende og jeg holder i Sandhed Høitid.

Hvor skal jeg nu møde ham? Han kommer selv mig imøde og kalder mig; han er ingensteds langt borte; i Gud leve, røres og ere vi; her, tæt ved mig er det hellige Sted, hvor jeg skal møde ham, uindskrænket af Tidens og Rummet's Grændser, lyst og Himlens Mildhed er over det; og dog er Stedet ikke uden for mig, men i mig; usynlig, aandelig kommer han mig nær, i mit Inderste skal jeg møde ham; dog er det atter, som maatte Aanden forlade sit vante Opholdssted og gaae til ham, hvor han boer i det Høie; men naar han kommer mig nær, vil han indaande mig sit Liv, at jeg frelst skal leve med ham; da er Glæden levende. Lyffelig, hvo der har oplevet

dette Møde! End lykkeligere, hvo der aldrig stilles fra ham!

Jeg husker, at jeg engang har skrevet Noget til Dig om Ansgar; jeg beundrede ham for hans Bestandighed og Inderlighed, for det dybe Samfund, hvori han var med en usynlig Verden; jeg tænkte, det var Lydighed mod en Sandheds Lov, som gav ham Fred; men jeg havde ingen ret Forestilling om den Sandhed, hvis Lov han fulgte. Nu seer jeg, hvor jeg har taget feil; han havde langt mere, end Lydighed; han kjendte mere, end Loven; han havde mødt Christus, han blev hos ham, han elskede ham; og denne Kjærlighed gav ham Fred, og tvang ham til at gaae de vanskelige Veie, og til at gaae i den farlige Strid; men den gav ham ogsaa Seier. For at pleie denne Kjærlighed, denne Eenhed med Christus, at den bestandig skulde vore i Kraft og i Liv, gif han hen i Gensomheden, og han kaldte Gensomhedens Sted Sorgens Ben; thi naar Kjærligheden dybest levede i ham, da sørgede han over dem, som ikke vilde være i det samme Kjærlighedens Samfund med ham.

Din

Cornelius.

D. 14de September.

I Formiddags besøgte Frants Tybring mig; jeg var gaaet en Times Tid ud, og da jeg kom til

bage, sad han udenfor Huset, og ventede paa mig. Du kan tænke Dig, hvor glad jeg blev, ved at see ham igjen. Det Første han gjorde, da han kom ind i Stuen, og saae, hvorledes jeg havde pyntet op, var, at han gif hen og rev Grenene ned, og fastede dem ud af Binduet. Hvordan er det her seer ud, sagde, han de ere ikke friske og skønne længere; nei, følg Du hjem med mig, saa skal min Kone pynte for Dig med Blomster; hun er ellers meget nansom over dem, skjøndt hun har Overflødighed af dem; men naar Du kommer, haaber jeg, hun vil plukke de smukkeste hun har, til Din Cre.

Han var kommet langveis fra, og forlangte, at jeg strax skulde dække Frokostbordet for ham; af hvad han fortalte mig, kan jeg slutte mig til, hvor lykkelig han lever. Da vi havde spist, gif vi ud; han vedblev at opfordre mig til at reise herfra, og følge hjem med ham. At Du søgte Dig et Sted op, hvor Du kunde leve roligt og usorstyrret, sagde han, det kan jeg godt forstaae; thi naar Samvittigheden begynder de stærke Taler, og der vaagner i os den tungsin-dige Længsel efter Gud, da blive vi utilfredsstillede ved al den endelige Verden, som ved det Liv vi hidtil førte i den; vi ville vende os bort fra den; thi den synes bestandig at forhindre og forstyrre os; vi ville kæmpe mod os selv, for at vi skulde lade den fare, og

vi søge hen i eenfom Ro, for dybere at besinde os, og for at det Ukjendte, det Uendelige, vi længes efter, skal kunne dale ned i vor Sjæl. Bort eget indre Anliggende drager os bort fra Andre; vi maae gaae i os selv; derinde er ogsaa vor reite Kampplads; vi maae selv kæmpe, selv tage Beslutninger, selv vinde Livet; Ingen kan kæmpe eller seire for os, Ingen kan skjænke os Freden, hvor rig den end er i hans eget Indre; det er vort eget aandelige Liv, der er i Fare, det og ingen Andens, der skal frelses; og vi skulle holde ved med Kampen, indtil vi have seiret, hvad det end skal koste.

Først naar vi ere blevne udfønde med Gud, kunne vi blive udfønde med Verden; men da skulle vi ogsaa blive det. Naturligviis ikke saaledes, at vi atter hengav os i dens Bold; thi vi skulle føle og vide os frie og uafhængige af den. Men al den endelige Gjerning, al den endelige Fryd og Sorg, Strid eller Lykke, og alle Skjæbner, der møde os, skulle vi gjøre os underdanige; vi skulle tvinge dem til at tjene os, tvinge dem i Kraft af vor Tro paa Gud, som regjerer dem; og ere de ikke strax villige mod os, jo kraftigere vi da kæmpe med dem, desto bedre tjene de os; thi desto kraftigere styrkes det Liv i os, i hvilket vi ere frie og uafhængige. Men naar vi kunne staae i et saadant Forhold til Verden, at vi

ikke blot glæde os over det Gode, som bliver vor Lod, og over det Skjønne, som kan findes i den, men at just Kampen maa hjælpe vort indre Liv til større Klarhed og Kraft og Fylde, naar Alting tjener dem til Gode, som elske Gud, da maae vi føle os udsønde med Verden; og det er dens egen Villie, at vi skulle beherske den; den vinder selv derved, bliver lysere og skjønnere; vi fremme saaledes dens sande Villie, og den opfordrer os selv idelig dertil, kan tidt med Bitterhed og Hefsig-
 tighed, ret irriterende træde os imøde og fordre det af os. Og vi skulle ikke misforstaae den, og lade os beherske af den, i Stedet for at regjere den; men vi skulle ogsaa vogte os for, at den ikke retfærdig kan komme til at bebreide os, at vort Liv i Forhold til den ikkun var et uopfyldt Løfte. Men ville vi opfylde Løftet, da maae vi færdes i Verden, alt som Leiligheden kan tilbyde sig. Vil Du sige, at Verden ogsaa er her, da lever Du her dog ikke i Forhold til Andre, og ude i det vidt bevægede Liv maa vor Gjerning og Strid blive langt muntreere og livligere, Seiren rigere, Sindet friere, naar vi blot beholde Troens Kraft; men i den bestandige Gensomhed vil Du være udsat for Sygdom og underlige Anfald.

Guds Aand gaaer gjennem Verden, hans Tan-
 ker vaagne hos Utallige, og blive de end ofte misfor-

staaede og forvanskede, saa agter man dog ofte med Glæde paa dem; de arbeide sig frem med uimodstaaelig Magt for at vinde Klarhed og Skikkelse i Menneffene, og føre dem til ham, fra hvem al Sandhed er kommet paa Jorden. Troe vi paa Guds Kjærlighed, have vi selv fornummet dens Magt, da maae vi ogsaa troe paa dens Virksomhed i Verden; den søger overalt at vække Menneffene til Lys og til Liv. Den kalder, lokker, ængster dem hen til Frelsens Lys, drager dem, indtil Frelseren staaer for Troens Dø og hans Sandhed bliver kjendt. Men naar Guds Kjærlighed saaledes er over Verden, skulle vi da ikke være udfønte med den? Skjæbnen kan forekomme os som en haard Herre, der handler lunefuldt med os; men den bliver udfønt, idet vi lære at ansee den som Guds Styrelse til et evigt Liv. Naar vi see, at Guds Kjærlighed er virksom blandt Menneffene, naar Christus lever iblandt dem, skulle vi da ikke glade leve med dem, og derved selv blive rigere og stærkere?

Den endelige Verdens Fryd og Herlighed veed jeg vel, Christendommen vil give os Kraft til at kunne undvære, om saa skal være; den vil gjøre os uafhængige af Verden, bundne til Gud; og den vil, at vi skulle stille, ubemærkede nære og pleie det sande indre Liv; vel veed jeg, at Christendommen kan fremkalde

Eneboeren i vort Indre, der lykkelig i sig selv, gjerne vil langt fra al Larm og i uforstyrret Ro dvæle ved sit stille Arbeide, have sin Glæde for sig selv, og uforstyrret beskue den himmelske Herlighed; og lad ham kun leve frit og glad i sit stille Hjem! Men jeg veed ogsaa, at Christendommen har en sympathetisk Kraft i sig, og at den vil nøie forene os til fælleds Glæde, som til fælleds Arbeide, at den Ene skal blive styrket ved den Andens Tro, hjulpet ved hans Kraft, bedre troende ved hans Sorg, naar han troende taaler den, at vi skulle hjælpe hverandre, om vi kunne det, og mange Bække smaa gjøre en stor Aa. Derfor siger Skriften ogsaa, at det Første er Kjærlighed til Gud, og det Andet er, at vi elske Andre, og at vor Tro skal være levende i Kjærlighed, og den vil, at vi altid, hvor vi ere, skulle være glade.

Følg Du nu derfor hjem med mig, Kjære! og lad os være glade med hinanden; reis saa tilbage til de Andre, eller hvor Du ellers vil hen i Verden. Eller frygter Du for, at Du ikke skal kunne bevare Din første Kjærlighed, at den ikke vil kunne bestaae sin Prøve, men slukkes, naar Du igjen træder i Forhold til den endelige Verden? Det har ingen Nød; naar Du selv vil bevare den, da kan den ikke slukkes; Verden kan kun gyde Olie til Ilden.

Dette var omtrent Indholdet af hvad han sagde.

Vi vare imidlertid komne ned til Havet, og satte os paa en afhugget Stamme, som laa der. Hvor Havet her ligger herligt for os, sagde han, roligt og majestætist; vidt og bredt er der Intet — jo derude, langt borte kommer en Seiler; men Du har Ret; denne Ro, denne Gensomhed er forfriskende; Sindet maa dybt samle sig, bliver uvilkaarligt opløstet. Dog om der nu vrimsede ude paa Havet med Baade, og der kom mange Seilere forbi, var det derfor mindre glædeligt at see ud over det? Kunde Du ikke have Lyst til at være ombord paa en af dem, og tumle Dig derude, om Havet ogsaa skummede, og Du skulde gjenneegaae en Storm, før Du naaede Havnen? Dog jeg behøver neppe at tilskynde Dig saa stærkt; naar Efteraars Etskønhed er borte, og det bliver mørkt og koldt, og Blæsten trænger ind gennem Dine utætte Bæge, da kommer Du vel til os Andre, der har det lunere. Men om Du end kunde modstaae Vinterens Tilskyndelser, da vil Glæden over det, Du har vundet, snart gjøre Dig letfindig nok til at komme og meddele os Andre den, og Din medfødte Kjærlighed til Verden tilskynde Dig til at vende tilbage til den.

Jeg maatte give ham Ret i hvad han havde sagt, og jeg lovede ham, inden han reiste, at jeg vilde snart komme og besøge ham. Ei heller er det Mangel paa Kjærlighed til Eder, som holder mig her til-

bage; snarere er den her blevet inderligere; thi jeg har lært bedre at forstaae Eders Værd, og jeg glæder mig til igjen at være i Eders Kreds. Hvad jeg har vundet, kan jeg bære med mig paa alle Veie i Verden. Gud er overalt, og jeg veed, at Intet hverken i det Fjerne eller i det, der er nær, skal kunne skille mig fra ham, saalænge jeg ikke selv forlader ham; hans Sandhed maa overalt kunne blive mig klarere. Overalt kan jeg opbygge mit Paulun, og han vil komme ind til mig; om Lykken fulgte mig, hvor jeg gik, og Berden omkring mig svulmede af dens Fryd, om Modgang ilede mig imøde, og leirede sig om mig, jeg opreiser mit Paulun, det skal bæres frit og høit derover; og jeg opbygger det blandt Fortids Minder, selv der, hvor Sufferet gik dybest, hvor min Sjæl skjælvede, som og i den dunkle Fremtid; og naar jeg er i Gensomhed, og naar jeg er midt i Mængden, naar mit Sind er let tilmode, og naar det er i Forventning, naar jeg har Hvile-Tid og naar jeg arbejder, jeg lader Arbeidet synke bort, hurtig, i et Nu, og opbygger mit Paulun. Derinde er lyst, derfra vil jeg see ud i den endelige Verden, for at jeg kan forstaae det Enkelte, som kommer forbi, og Forbindelsen i det Mangfoldige; der vil jeg betragte det Gne, Gensfoldige, som jeg altid skal leve i glad Forstaaelse med. Jeg vil bygge mig mit Paulun hyggeligt, roligt, tæt om-

fring mig, kun med Rum for en Lovsangs Tone, og jeg vil udvide det til alle Sider, som Taknemmeligheden og Glæden vil udvide mit Hjerte, for at jeg kan see omkring mig al den Rigdom, som Gud giver; og jeg vil inderlig glæde mig over den Magt, jeg har, og ofte minde mig selv om, at jeg eier den.

Men naar jeg saaledes kan blive mig min Frihed bevidst, da behøver jeg ikke at frygte Verden. Det er ikke Frygt for at miste, hvad jeg har vundet, der nu holder mig tilbage, men snarere Attraa efter det, som jeg endnu ikke har vundet, og som jeg synes, jeg lykkeligst kunde vinde her. Jeg er færdig hen til en uendelig Rigdom; det er tilladt mig, at tilegne mig den; jeg vil være unoisom, jeg er utaalsmodig efter at vinde Alt.

Hvor Meget har nu forandret sig for mig! hvad jeg syntes, var lykkeligt, bliver mig ligegyldigt; hvad der var mig ligegyldigt, vinder Betydning; hvor der før var tomt, kommer Fylde; hvor der var Fylde, er kommen Fattigdom. Der er uendelig Meget, jeg endnu skal gennemleve; Meget, hvis Røst jeg endnu ikke har hørt og skal høre, hvis Sjælhed jeg endnu ikke har beundret, hvis Magt jeg endnu ikke har fornummet, og skal fornemme; Meget, hvis Sandhed, min Sjæl endnu ikke kan fatte og forstaae, men som den vil arbeide for at kunne fatte; og Alt dette, som jeg har

nær hos mig i Haabet, holder mig her tilbage. „D
 Lys, som gjennemskuer det menneffelige Hjertes Dyb-
 der, der er endnu Taager over min Aands Grund!
 O min Aands Lys, o oplysende Sandhed, o sande
 Klarhed, som oplyser Enhver, der kommer til Verden,
 naar han ikke selv vil elske Mørket; fordriv Taagerne
 af min Sjæl med Din Dplysning, at den seer Dig i
 Dit Lys, og seende erkjender Dig, og erkjendende el-
 sker Dig; thi hvo som erkjender Dig, elsker Dig, for-
 glemmer sig selv, elsker Dig inderligere, end sig selv,
 forlader sig selv og kommer til Dig for at glæde sig
 ved Dig.“

Der fortælles om Christus, at han efter sin Daab
 opholdt sig 40 Dage i Ørkenen, og derefter gik 3
 Aar omkring i Landet; det omvendte Forhold —
 maatte det ikke snarere passe sig for mig, saa at jeg
 var 40 Aar, nei ikke i Ørkenen, men paa et Sted
 lidet borte fra den alfare Bei, ved mit Arbeide her i den
 uforhindrede Ro, og saa 3 Dage ude i Verden? Med
 glad Forventning vilde jeg see ethvert Aar komme, haa-
 bende, at jeg i det skulde lære at forstaae, skulde er-
 fare hvad jeg endnu ikke havde kunnet fatte, skulde
 faae udført Lidet af mit Arbeide, vinde Noget af den
 Rigdom, som er henlagt til mig. Jeg kan vide, at
 jeg, som Tiden gik, maatte indskrænke mine Dussers
 Mængde, maatte arbeide bestandig stærkere, gjøre min

Iver mere brændende, for at jeg, naar den sidste Dag af de mange Aar var hengaaet, kunde see mig nærmere ved Maalet, og for at Tilbedelsens Kraft kunde være blevet stærkere i mig; og naar alle Aarene vare omme, de vilde dog være for mig, som en hurtig henfaret Tid, som den hurtig henrindende Aa gennem Skoven. Men de 3 Dage ude i Verden vilde jeg ikke forglemme; som Aarene henrandt, vilde jeg stærkere og stærkere forlange dem; jeg kunde ikke undvære dem; jeg vilde bede Gud, om han for sin Miskundheds Skyld vilde unde mig dem; ikke for at jeg endnu engang kunde med fornyet Kraft nyde Verdens Lyst, ikke for at jeg endnu engang kunde beruse mig i Livets Lykke eller i dets Forvirring, ikke for at binde mig selv en hurtig bortvisnet Seiersfrands; men for at jeg kunde faae min Forvisning bekræftet om, at den endelige Verden er Intet at agte mod den evige Sandhed, og det Forkrænkkelige Intet mod den usforkrænkkelige Fryd og Troens salige Haab, for at Livet i Verden selv kunde nedskrive det i min Sjæls Båndebog, og — for at jeg end engang med bevæget Glæde kunde trykke Eder til mit Bryst.

Cornelius.

D. 17de September.

Kjære Theodor! Dit Brev har jeg modtaget, og jeg takker Dig mange Gange for det. Eder Alle,

som venligt have erindret mig, og i Tanterne havt mig i Ederes Selskab, sender jeg min Hilsen. Du spørger, om Du skal tage de 40 Aar, jeg sidst skrev om, i bogstavelig Betydning; da vilde Du ligesaa gjerne strax tage Afsked med mig; jeg vilde dog være Dig ukjendelig, naar Du skulde vente saalænge, før Du igjen saa mig. Tag de 40 Aar i den Mening, Du synes bedst om; men jeg har en Bøn til Dig; kom nu snart over til mig og besøg mig; endnu er jeg da ikke blevet ukjendelig, og jeg har ikke i Sinde saasnart at tage Afsked med Dig.

Hvad der er væsentligt for mig, er ligesaa lidt Gensomhed, som det at see Mange om mig, men overalt at være vaagen. Livet er kun en Skygge, let-sindig eller tungsindig, alt efter vor Natur-Stemning og Skjæbnens Gebærder, saafremt vi ikke ere vaagne. Her paa Jorden skal være en Opvaagnelses Tid, vort Livs Morgen, lys og glad og fuld af Forjættelser for den udødelige Dag, som kommer. Dog vaagne vi ikke, fordi vi aande her paa Jorden, saa at vi blot behøvede at lade Tiden hengaae, og Solen gik ned og Solen gik op, og saa vare vi vaagne. Men medens vi aande her, skal vor Aand vaagne op til et Liv, fuldt af Sandhed og Fred, et Liv, som ikke slukkes, naar vi sidste Gang see Solen gaae ned. Verden har mange Magter, gode og onde, for os eller

imod os, og de ville gjøre Sjælen levende; fremfor Alt formaaer Lyst og Afsty, Kjærlighed og Had at sætte Sjælens Kræfter mangfoldig i Bevægelse, og at holde den vaagen, lykkelig eller ulykkelig, luende og brændende, til Betsignelse eller Forbandelse. Men hvad der vaagner i os, som vi ikke ønske at see udødelig gjort med os, hvad der ikke vil eller ikke kan nævne det høieste Navn med Glæde, skal besejres og tilintetgjøres. Jo fuldkommere det er, som drager os til sig, som vil vinde Indflydelse over os, jo klarere og skjønnere de guddommelige Tanker lyse derigjennem, desto dybere maae vi vaagne; jo inderligere vi elske det, desto dybere og rigere bliver det Liv, der vaagner i os.

Dog er Aanden endnu slumrende, saalænge den ikke er vaft for Gud; ja lad Forstanden for Resten arbeide med klare Tanker, lad Lyffens Fryd eller Smertens Bitterhed, lad alle Lidenstaber have sat Sjælen i Bevægelse, saalænge det udødelig sande Liv ikke er frigjort, saalænge Guds Billed i os ikke er vaft til Bevidsthed om Gud og sig selv, saalænge vor Aand ikke er i levende Forstaaelse med sit Ophav, og dens Kjærlighed til den evige Fader, Frelsens Gud, Livets Fylde ikke er vaft, da slumrer den endnu, og skal vækkes. Men naar den i Sandhed bliver vaft for Gud, da lukker Natten sig og Morgenens kommer, vor

Alands lyse Morgen, da faaer den sin første, festsige Belsignelse; da kommer den aandelige Klarhed, hvori Freden alene kan boe; den høie Ro, det milde Lys udbreder sig, kommer velsignende over Alt i os, hvad der kan modtage Belsignelsen; da kommer jeg til Livets Kilder, og er der ubesværet af Anefsens Tunghed; thi hvad jeg anede, har jeg fundet; og jeg er der uforstyrret af Bekymringens Uro; thi hvad jeg var bekymret for at vinde, vandt jeg, og Bekymringen forsvinder i Kjerlighed, og Kjerligheden gjør glad; i et udødeligt Livs Ungdom aander jeg da let og modigt, som var al Verden til kun for min Glædes Skyld; om der da ogsaa vaagner i mig en Ungdoms Forventning efter at see Ansigt til Ansigt, efter at høre de Ord, som dog ikke kunne udtales for mig, før jeg er kommet igjennem Dødens Port, om der ogsaa vaagner en Ungdoms Længsel efter det evige Livs Fylde og Rigdom, saa har Forventningen ikke længere et uroligt Die, og Længslen gjør ikke tungfindig, men tilskynder Sjælen til kraftig Virksomhed, og Haabet er ikke til det Usikre eller selv usikkert, men en fast Forvisning om at det skal opfyldes.

Naar Aanden vaagner for Gud, da bliver den fri; der er et Trylleri udbredt over Tideligheden, hvorved den vil holde os fængslede til sig, holde os fortryllede i en Attraa efter at leve som Guder uden

Gud; selv kunne vi ikke udløse os fra det; der er kun Een, hvis Kjærlighed kan hæve det, hans, som er ophøiet over Alt; og maatte vi end frygte, at vor Brøde havde vendt den fra os, den er dog aabenbarret os og givet os; Frelsens Ord er udtalt, og Tryk-
leriet forsvinder, naar vi troe Ordet og Kjærligheden vaagner i vort eget Indre; da bliver Aanden fri og frelst, stærk i Kraft af Kjærligheden til at herske over det Endelige, og boer den end i det Forkrænkkelige, de eier den dog det Evige, lever den end i Svaghed, eier den dog Kraften, er frelst og vundet for et evigt Liv, frelst som et glad og fuldvist Haab, der bier paa Opfyldelsen, dog nei! ikke bier derpaa, men glæder sig ved at blive opfyldt.

Som det jordiske Liv derfor skal være en Op-
vaagnelsens Morgen, skal det ogsaa være en Frelsens Dag, den Gud beleilige Time; og disse 2 Ord, at vi skulle vaagne, og at vi skulle frelses, betegne i det Væsentlige det Samme; kun er der den Forskjel, at det første Ord antyder, at det Liv, som skal være i os, er forudsat i vort Væsens oprindelige Natur, og er i Overensstemmelse dermed; men det sidste Ord giver tilkjende, at dette Liv ikke kan vaagne af sig selv, at der er fjendtlige Magter, som holde det slumrende og bundet, som have besmittet og forstyrret det, og ville tilintetgjøre det, naar det kommer frem, og

at Gud, fra hvem vort Væsen er, derfor maa fremkalde og opholde det sande Liv, vinde og udfrie det fra Syndens Herredømme og hver fjendtlig Magt. Saa maa Frelsens Gud komme til os, for at vi kunne vaagne, for at vi kunne føle og forstaae, at vi ere frelst, og for at vi kunne takke Frelseren; saa maa Frelsens Gud blive hos os, og vi blive hos ham, for at det sande Liv kan seire i os. Men er min Aand vaagen, da vil jeg finde Rigdom overalt, hvorhen jeg kommer, da strømmer Kilden i enhver Egn, og Glæden vil overalt følge mig.

Jeg har ønsket, at et udødeligt Livs Fylde hurtigt vilde komme til mig, og dette er jo et godt Ønske; men aldrig oftere skal jeg være saadan en Daare, at jeg ønskede, det jordiske Liv hastig var udløbet, for at jeg kunde vaagne i et Evigheds Lys. Thi i Tiden skal jeg vaagne for det Evige, og nære min Kjærlighed til det, for at jeg engang, naar dets fulde Lys vil oprinde, vaagen kan gaae det imøde, og for at jeg da ikke, blændet derved, skulde ønske mig tilbage igjen paa Jorden, og trænge til dens Dunkelhed og Strid, for at min Sands i rette Tid kunde aabnes og styrkes til at see det.

Den jordiske Tilstand maa selv fremkalde os til et vaagent Liv. Bestandig finde vi os indskrænkede i den; Timeligheden bliver til den trange Bei og den

snævre Port, igjennem hvilken vi skulle gaae; men hvad der gjør Veien trang og Porten snæver, maa idelig tilskynde os til at besinde os, opfordrer, tvinger os til at samle vore Kræfter, øve dem og vedblive at være vaagne, for at vi ikke skulle bedøves og bedaares og asmagtige hensynke paa Veien, men formedelst den evige Magt, som virker gjennem Tiden, gaae jeirende frem til det evige Liv.

Den endelige Verden vil fremkalde os til et vaagent Liv og holde os vaagne; men vi forstaae den ikke og forstaae ikke Guds Tanker, før vi ere vaagne; indtil det skeer, maa Verden være os en dunkel Gaade; men Kjærligheden til Gud bringer os til at troe Gud, skjøndt vi maa skee i de enkelte Tilfælde ikke forstaae, og Troen prøvet i mange Tilfælde lærer bestandig bedre at forstaae, og Kjærligheden kommer bestandig til Hjælp, for at Gaaden kan vorde forklaret.

Naar Kjærligheden til Gud vaagner i os, da maa Alt forandres. Timeligheden maa aabenbare os Guds Tanker, og udbrede deres Skjønhed; den bliver den jordiske Form, hvorunder en uforgængelig Magt vil give sig tilkjende, Endeligheden bliver det Bevandt, som er fastet omkring og omhyller en uforfrænkkelig Skjønhed. Klædningen omklistes og for-gaaer, men Guds Kjærlighed er evig; og vi skulle ikke tage det Omkiftelige for det Evige, eller Tegnet

for Sandheden, eller Verden for vor Gud, saalidt som vi skulle tage den i al sin Omfistelse og Endelighed for en Leeg eller et oversflødigt Besvær, eller en meningsløs Tilstand, i det Mindste uden anden Mening, end den vor egen Kløgt for Diebliffet kunde lægge ind i den.

Dog, vi vaagne ikke, Intet i Verden formaaer at fremkalde os til et vaagent Liv, eller at holde os vaagne, saafremt vi ikke selv ville være det. Der kommer Bud efter Bud til os, Advarslens og Fredens, Sorgens Tid og Glædens og Omverlingens Dieblif; hver Skjæbne, der kommer til os, bruger Gud som sit Sendebud; men vi skulle modtage det og indføre det i vor Sjæls Lonkammer, og høre efter hvad det har at sige; og hvert hans Bud siger os, at han er vaagen over os, derfor skulle vi være vaagne for ham, og hvert Bud er Vidnesbyrd om hans Kjærlighed, og Kjærlighed til Gud skal lære os at forstaae det; men vi forstaae det ikke, see ikke Guds Gjerning, troe ikke hans Kjærlighed, ere ikke vaagne, saafremt vi ikke selv ville være det; han tvinger os ikke dertil. Mørket vedbliver at være om mig, saalænge jeg ikke selv vil trænge igjennem det; o at jeg bestandig dybere maatte vaagne, for at jeg bestandig kraftigere kan være vaagen! men jeg vil gaae til Frelsens Gud, min Hands Liv og Kraft; derved vil jeg gjøre min

Solesse levende, samle og sammenholde Tanernes Skare,
 for at de skulle arbejde i Klarhed med hverandre;
 jeg vil fremkalde hver Evne, han har givet mig; de
 skulle komme, hver fra sin Egn, med sin eiendomme-
 lige Kraft, dog lydige i den samme Tjeneste; jeg vil
 lytte efter hans Røst, som lyder hen gjennem den
 timelige Verden; jeg vil forene mig med dem, som
 hans Tanker have gjort vaagne, for at jeg maa tage
 Deel i deres vaagne Liv, og jeg vil takke Gud for
 det jordiske Liv, som for den høieste Lykke; jeg vil
 takke ham for det jordiske Hjem, som for det eneste
 Sted, hvor Aandens Sands og Kraft kan vækkes, det
 eneste Sted, hvor vi kunne lære at troe paa Gud, hvor
 det sande Livs Morgen kan frembryde. Men Sum-
 men paa det Hele er dette, at vi skulle være vaagne.

Cornelius.

D. 22de September.

Aftenerne blive allerede lange og Tiden iler
 hurtig afsted; gid jeg kunde standse den nogle Dage,
 saa Solen ikke stod sildigere op eller gik tidligere ned,
 end i Dag, og det ikke blev koldere, end det i Dag
 har været. Da jeg før ikke kunde see længere at læse,
 gik jeg ud, og gik her omkring, indtil det var blevet
 ganske mørkt. I Gaar Eftermiddags regnede det;
 men da Solen gik ned, drev Skyerne bort; Luften
 blev glødende rød, og Efteraaret saae ud, som om

det var beruset. I Aften var Himlen ganske overtruffet; Veiret var stille, og Efteraaret saae sørgmodigt ud. Efterhaanden som det blev mørkt, henses Egnen i Erindring af hvad den har oplevet; i Erindringen vilde den opholde sit Liv, og skjule sig for de forestaaende Storme. Jeg ønskede, Du eller Mathilde eller Fr. L. vilde komme og besøge mig; jeg tænkte paa den Tid, da vi daglig levede sammen, og jeg savnede Eder. Men da jeg kom ind igjen, og fik tændt Lys, og tog Papir frem, for at skrive til Dig, da blev jeg atter glad ved at have været adskilt fra Eder, som ved nu snart igjen at see Eder, og glad over Livets Rigdom.

Enhver Ting haver ogsaa sin Tid, og som der er Tid til at rive ned og Tid til at bygge op, og Tid til at hade og til at elske, saa er der ogsaa Tid til at forglemme og Tid til at erindre. Begge Dele skulle vi iagttage, ellers gaaer Livet ikke frem. Men ville vi forglemme, da skal der dog ikke komme Tomhed og Dræsløshed i os, saa at vor Sjæl blev liig et Huus, der laae øde; og der skal ikke snige sig om i os en Følelsens Uro, fordi Tanterne ikke havde noget Bestemt at holde sig til. Bille vi glemme sundt og godt, maa der være Noget, for hvis Skyld vi glemme. Det er allerede godt over et endeligt Arbejde at glemme sig selv og Alt i Verden, som ikke vedkommer

Arbeidet; saa begiye Sjælens Tanter sig hen og samle sig om Arbeidet, saa danner det sig lykkeligt og Kræfterne blive muntre og Arbeidet beaandet, og selv bliver den Arbeidende rigere; ja, ville vi ikke glemme Alt over Arbeidet, hvad blev det saa til? Men hvor langt bedre maa det da være at glemme sig selv og hele den vidtloftige Verden over Gud! Hvad Betydning har det Altsammen ved Siden af Gud? det synker ned, dybt ned, og lad det kun synke bort i Forglemmelse, naar vi glemme det over Gud; lad det synke bort Altsammen, hver Skjæbne, vi have i Minde eller i Forventning, hvorledes Verden seer ud, vor egen Tanke, vor egen Sjæl; men naar vi da forglemme det aldeles, og hensesynke i Beundring af Gud, og han bliver os Gæt og Alt, og vi erindre Intet uden ham, og erindre ham af al vor Sjæls Magt, da opgaaer igjen Erindringen om os selv; men fordi vi erindre os hos Gud, da er Erindringens Opvaagnen lys, lykkelig; da vende vi rigere tilbage til det jordiske Liv, erindre det med de Tanter, der vaagne i os, idet vi havde forglemt det og os selv.

Alt i den endelige Verden skal bortsynke i Forglemmelse; men vi skulle atter tage det op i Erindringen; vor Husommelse skal speide efter det Altsammen, og gjerrig vaage derover, det Lykkelige og det Banskkelige, Omverlingen og hvad der skete under Dagens sædvanlige

Gang, hvad der dybt greb Sjælen, hvad der letsindigt foer den forbi; den skal fastholde det Altsammen; men fordi vi erindrede det, da vi havde glemt det, da skulle vi være glade i vor Erindring, fornøiede komme det imøde, erindrende vort eget udødelige Væsen, og at den udbortes Verdens Omstiftelser ikke kunne naae dette. Fuglen flyver over Havet, Vandene ere i idel Bevægelse, stige og synke, sluge og bortskylle, hvad der synker ned i dem; men Fuglen flyver fri over dem.

Have vi forglemte os selv over Gud, det Endelige over det Evige, da maae Erindringen af det Evige følge os, naar vi vende tilbage til det Endelige. Men det Evige er ikke blot det, der var, men ogsaa det, som skal være; og Erindringen af det Evige er ikke blot Erindringen af det, der var, men ogsaa af det, der skal være, hvilket vi endnu ikke saae, men hvad vi saae, forjættede, at vi skulle see det; det Eviges Rigdom vil bestandig worde os større; men Erindringen af det Evige i det Tilkommende er Haabet, og naar vi erindre Gud i Verden, og erindre hans Høihed og Kjærlighed, og vor Glæde og Kraft ved ham, denne Erindring er tillige Haab, et lyst og glæderigt Haab, vel ikke om jordist Lykke, end ikke om hvad der funkler lysest og løfter sig høiest paa Jorden, og som dog i Tiden maa bøie sig og forgaae, men om at have det Endelige aandeligt behersket, om

bestandig fuldkommere at kjende og elske Gud, om bestandig kraftigere at kunne forglemme os selv og erindre Gud, og i Glæde over ham at erindre Verden, og drage den ind i Grindringen af ham.

I Grindringen have vi Haabet om en dybere Grindring, og skal Haabet opfyldes, da maae vi bestandig inderligere erindre; og Haabet vinker og kalder, vinker os, at vi skulle gaae frem og styrte os i Selvforglemmelsens hellige Dyb, at vi atter jublende kunne duffe op i Grindringens uendelige Rigdom. Men naar vi da tabe os selv, for at vinde os selv igjen, naar vi glemme det Synlige over det Uynlige, Verden over Gud, og han atter drager den frem i vor Grindring, da er der Fremgang i vort Liv. Forglemmelse, Grindring afverlende med hinanden, det er det aandelige Livs stærke Aandedrag, der maa vedblive, saafremt vi skulle vedblive at leve. Tiden gaaer fort, Glæden skal vore, Kraften skal styrkes, vort Mod skal blive fyrrigere, indtil Forglemmelse, Haab, Grindring samles i Døden inderligt; da vil Grindringen blive fuldkommen klar, men Livet skal gaae frem i evig Fylde.

I Gud er der evigt en fuldkommen Grindring; han erindrer sig selv og sin Herlighed og sit uendelige Rige; vi staae i hans Grindring; kommende vor Slægt ihu, har han udsendt sin Søn, i hvem hans

Erindring var fuldkommen, og han forglemte al Himlens Herlighed for at erindre os, og vække i os Erindringen af Gud og dens Underlighed og dens Glæde; han vil erindre sig selv i os. Men er det sandt, at vi forglemme os selv og Alt i Verden for at erindre ham, og er det sandt, at han erindrer os, møder os i Erindringens Underlighed, da er der Samfund mellem Gud og os; og er det ikke dette, der er Meningen af hine Ord, at Gud er i os og vi i Gud? Men dette Bærelseforhold, dette Samfund med Gud, det er Kjærlighedens Liv. Naar vi erindre Gud, da kan det stee i Frygt for ham, idet vi ikke formaae at løsrive os fra Mindet om os selv; men jo dybere vi forglemme os selv, jo inderligere vi erindre Gud, desto mere bortsvinder ogsaa Frygten, og Kjærligheden vaagner; men han kommer os ihu, og vækker derved den første Anelse om, og Længsel efter ham og hans Kjærlighed.

Det er Kjærligheden og den alene, som kan bringe os til kraftigt at forglemme og kraftigt at erindre; den beviser sit Liv igjennem Forglemmelse og Erindring, den kan ikke være uden disse; de ere Hjertekamrene, igjennem hvilke Livet strømmer. Hvo der ikke har fornummet dette, har aldrig havt Kjærlighed, og hvo der ikke har havt Kjærlighed, har aldrig levet, aldrig været vaagen; men naar han første Gang vaagen reiser sig, da

vil han erfare det. Lad Forglemmelse og Erindring høre op, lad Kraften til at erindre og forglemme forsvinde, og Livets Bevægelse hører op, og Livet forsvinder. Gjør Fuglens Binger lamme, og den styrter ned i Afgrunden, som den svævede over. Kjærligheden alene formaaer begge Dele, at forglemme og at erindre, og bestaaer kun saalænge den bevarer sin Kraft i begge Retninger. Selvforglemmelse alene og Intet uden den, var Tilintetgjørelse; Personligheden bortsvandt; og var det end Gud, jeg evindeligt erindrede, men vendte aldrig tilbage til Erindringen af mig selv, da tilintetgjorde jeg dog mig selv, og vandt Intet i Stedet; dette maa vel være den herlige Uldødelighed, hvorom man stundom har talt, i hvilken vi skulle gaae over i Gud, tage os i ham, og i ham blive — til Intet; men der er ingen Frelse fra denne Tilintetgjørelse, uden gennem Selverindringen. Men Selverindring alene vilde være et Liv uden Gud og uden Fred, en Gensomheds Dval og Glendighed, Selvraadighed, Selvsyge med alle dens Piinsler, den vilde fremkalde Had og Tyrannie, den vilde blive Selvforgudelse og derfor Forbandelse, og der var ingen Frelse fra den, uden ved Selvforglemmelse. Adstil disse 2de, og der er paa den ene Side Død og Tilintetgjørelse, og ei engang Minde om hvad der var, ei engang et klagende Suk derover, og der er paa den anden Side Mørkets Fyrste og hans Her-

redømme, og deri ikke et Glimt af Glædens Lys. Men Kjerligheden har baade Grindringen og For-
glemmelsen; den lader dem møde hinanden, som to
Elfskende møde hinanden, til Fryd og Liv; den lader
den Ene frelse den Anden; den udsætter Længslen og
Haabet, for at de skulle komme imellem dem, adskille
dem og dog forene dem; og Længslen siger: vær
modig, lad Dig ikke tilbageholde ved Noget, at Du kan
søge og finde det, for hvis Skyld det er værdt at for-
glemme; og Haabet siger: vær inderlig til at bevare,
hvad Du fandt, vær levende til at erindre og at gøre
det Erindrede bestandig rigere. Og Kjerligheden frem-
kalder ikke blot Længslen og Haabet og tilskynder os
med dem, men den fremkalder Villien, gjør den stærk,
giver den sin Betsignelse, lærer os med bevidst Villie,
og derfor med kraftig Villie at forglemme og at er-
indre, underviser os i at sige: jeg vil forglemme, jeg
vil erindre, jeg vil leve vaagen.

Men naar Noget har forglemt sig selv og Verden
for at erindre Gud, naar Grindringen af Gud frem-
kalder Tanken om ham selv, da vil han ogsaa erindre
Verden; hans Sind vil vende tilbage til den; han
vil erindre dem, der i Verden skulle bevages af et
lignende Liv, som han selv. Som han er i Guds
Grindring, saa ere de der ogsaa; som han finder sig,
skal han ogsaa finde dem der, og han skal derfor ogsaa

finde dem i sin egen Grindring. Men naar han da saaledes erindrer dem, da vaagner Kjærligheden til dem, og han skal leve med dem, forglemmende og erindrende med dem; men fordi Kjærligheden kan erindre, da flytter den Bjerge, da formaaer den mere, end Engles Tungemaal, og fordi den kan forglemme, da søger den ikke sit Eget, forbittres ikke, bærer ikke Nid, da fordrager den Alt, troer Alt, haaber Alt, taaler Alt, og fordi den formaaer begge Dele, da af falder den aldrig.

Men naar vi erindre os selv og hverandre, da erindre vi os her i Timeligheden, i den endelige Verden, i Udvikling i timelig Henseende; Livet vugges i Timeligheden; som Barnet seer det ud i den, glad over dens verende Skjønhed, udrækker Hænderne efter dens Gaver, vil glæde sig ved dem og nyde dem; hurtigt skulle vi dog erindre, at Timeligheden skal erindres, som det, der skal forglemmes, det er, at den skal være aandelig behersket. Alt i den timelige Verden skal forglemmes, dens Fryd og Lyst og Arbeidet derfor, dens Sorg og Nød og Striden derimod, al Sjælens Udvikling, som er i dens Tjeneste, alt Skjønt som blomstrer i den, alt Udelst som formilder den, og der skal Intet være, end ikke hvad vi i den dybeste Gorfærdelse eller i den saligste Fryd kunne opleve, der saa fast skal kunne klamre sig til vor Husommelse, saa

stærkt fængsle sig i vore Tanker, at vi jo have Magt til at kaste det fra os, saa det synker i Forglemmelse, idet vi ile hen i Erindringen af Gud, for at vor Livskraft, derved styrket i os, kan strømme tilbage gennem det, der var forglemmt, og kan vise sin Magt og sin Rigdom i alle Retninger, og for at vi saaledes erindre det, kunne i Haabet udødeliggjøre det, eller udødeligt forglemme, hvad Erindringen om Gud ikke vil udholde.

Som det Gode i Verden skal forglemmes og erindres, saaledes ogsaa Synden; bestandig erindret, maatte den styrte os i Fortvivlelse; aldrig erindret, skjøndt den dog var tilstede, vilde den være et Forsøg paa at blive Livets væsentlige Indhold, maatte da omfider blive altid erindret, og føre til Fortvivlelse; men erindret i Angerens Smerte, skal den forglemmes, idet vi erindre Gud, og Mindet om den skal blive forsonet, blive skjult under Erindringen af Guds Kjærlighed, skal blive ihukommet, som den legemlige Smerte ihukømmes af den, der overvandt Sygdommen og lever glad og livsfrisk. Jo kraftigere vi glemme og erindre, desto stærkere ere vi i at overvinde Synden og alle dens Anfægtelser.

Der er en Tilskyndelse i os til bestandig at minde os selv om vor egen Kraft og om det Gode, der kan være kommet frem hos os, en forfængelig og

forførerist Tale om at vi skulde dvæle derved, og stole paa vor egen Styrke; men om Nogen, havde han end af Naturen det bedste Gemyt og den stærkeste Sjæl, saaledes vilde erindre sig selv, da fastede han en Snare over sig selv og holdt sig selv fangen i den; thi Ingen kan være sin egen Frelser. Erfarede Nogen, at han ikke var sig selv nok, vilde han derfor ved et andet Menneſte vinde Livets Fylde, forglemte han sig end aldeles over denne Anden, for at skue ind i det Liv, der bevægede sig i den Anden, elskede han denne af sin ganske Sjæl, af fuldt Hjerte, var kun glad ved at erindre sig selv i den Andens Tanker, og erindre denne i sine egne, vilde han kun erindre sig selv for den Andens Skyld, og derved vinde Livets Fylde, da var han dog hildet, han var Fange og ikke fri; thi Ingen kan blive frelst af et Menneſte, og et Menneſtes Kjærlighed er ikke nok til et evigt Liv; og var det end den Herligſte, der har levet paa Jorden, i hvem Nogen forelskede sig og vandt hans Kjærlighed, og var dennes Sjæl idel Kraft, og hans Tanker idel Lys, var der Salighed i hans Bryst, og var Wiisdommen bestandig paa hans Læber, var det end den største Prophet, der har vandret paa Jorden, en Prophet, dog kun et Menneſte, han maatte dog glemme ham, og jo større Prophet denne var, desto kraftigere maatte han viſe bort fra sig selv, hen til Gud; men

den, som søgte Livets Fylde, maatte forglemme sig selv og enhver Anden, og glemme ethvert Forsøg paa ved sig selv eller ved nogen Anden at vinde Livet, han maatte erindre Gud, som har aabenbaret sig, møde ham, som var Gud og Menneſte, og i dette Møde vinde Livet; naar han da erindrede sig selv, ſkulde han i ſig erindre Gud.

Derfor har Bønnen ſaa dyb Betydning; naar vi første Gang oprigtigen bede, da erindre og forglemme vi ogſaa første Gang rettelig; og denne første Gang, ſkulde den ikke være en Indviſe for al den Tid, ſom kommer, ſkulde dens Sødme ikke bringe os til beſtandig at fornye den? Livets Udvikling gjennem Grindring og Forglemmeſe fuldbyrdes ifkun under Bønnen; tier og forſtummer den, da ſtandſer Livet og forſvinder. Bønnen, det er Sjælens hellige Røſt, der lyder op fra Selvforglemmeſens Taushed, idet Grindringen af den Evige vaagner; den er Inderlighedens Herold, den er Sjælens Tilflugt under Kampens Tummel; den er Sjælens Jubel, naar vi have fejret, Seirens Sendebud, den er Lovſangen, naar vi drage bort og gaae ind i Grindringens Helligdom til Tak og Glæde. Jo inderligere Bønnen bliver, deſto dybere bliver Forglemmeſen og Grindringen, og deſto rigere bliver derfor ogſaa Livet.

Men i Frihed maa Livet udvikle ſig; Intet i

Verden kan tvinge os til at erindre eller forglemme; selv kunne vi beslutte os og gjøre Beslutningen tvingsende stærk; men naar vi forglemme, da er Evangen det Første, vi glemme, og naar vi erindre, da ere vi i Frihed. Jo dybere vi erindre og forglemme, desto friere blive vi, og med Friheden kommer Glæden og Kjærligheden til det vi erindrede, og som gjorde os frie; men hvad vi i Frihed eie, det bliver os dyrebart, det have vi Lyst til altid at bevare og at forsvare af al vor Formue.

For di Livet udvikler sig i Frihed, da bliver det hos Enhver forskjelligt; Enhver har faaet sin oprindelige Stemning, der maa give sig tilkjende igjennem Alt, hvad der kommer til Live i ham; som det er forskjelligt, vi forglemme, er Erindringen det ogsaa; uligt verler Forglemmelse med Erindring hos Enhver, frit maa Livet derved udvikle sig, og blive eiendommeligt hos Enhver; desto rigere og muntre bliver Verden; men Guds Tanke er saare rig, der overalt vil fremkalde det Forskjellige og Eiendommelige, og dog forene Alt i eet Rige, i Harmonie, i Kjærlighedens Liv.

Jeg synes, den hele Verden deler med mig denne Tilværelse i Forglemmelse og Erindring; jeg gjenfinder Kraften til at forglemme og til at erindre overalt, i Himlen og paa Jorden; jeg gjenfinder dens Virksomhed overalt. Natten er nu kommen, og skjuler Alt

her uden for, og naar jeg nu seer ud i dens Mørke, da synes mig, den vil lade Alting hvile i Forglemmelse; men Himlens Lys trænge sig med dyb Erindring ned gennem Nattens Mørke, indtil det paa Ny bliver glemt; og Jorden vil erindrende sig selv alene, fare bort sin egen Vej, maa dog bestandig erindre Solen, og gaaer sin Kreds omkring den; og Draaben vil afrunde sig til en lille Klode for sig selv, falder dog til Jorden; og Solens Lys kommer, glimrer i Draaben og speiler sig i den, men forglemmer sin egen Magt, og Draaben forsvinder; men af Taagen dannes nye Draaber; og haarde Stene give Ild, og Fuglens Døie er mørkt og sort, seer dog grant. Men Menneskets Sjæl er som „en tilluft Have, et tilluft Bæld, en besejglet Kilde;“ mod Himlen maa Haven dog altid være aaben, og Kildens Bælte maae strømme frem; Havens Dør aabner Giermanden vel ogsaa for sine Venner, lukker dem ud igjen af Haven, gaaer selv ud af den, glemmer den, erindrer den atter, og gaaer hjem igjen, som han vil. Lyffelig den, hvis Sjæl er ung, og som glad kan gaae ud, og kan gaae hjem igjen, som kan være hjemme med Glæde, og have Fred og Betsignelse i sin egen Have; og lyffelig den, som, hvad enten han er ude eller hjemme, seer Himlens Porte aabne, og finder sit bedste Hjem indenfor dem! Men nu til Slutning vil jeg erindre Dig, sende Dig

min Hilsen og bede Dig om ikke at glemme mig, og naar jeg nu har erindret min Søster og bedet Dig hilse hende fra mig, vil jeg gaae hen og glemme Alting i Søvnens Arme.

Din Cornelius.

D. 27de September.

Om nogle Dage reiser jeg bort herfra; i Vinter har jeg i Sinde at blive i Solvitsborg; jeg har allerede skrevet til Fr. T. og bedet ham om at skaffe mig Bærelser; jeg vil helst boe i Nærheden af ham, paa Torvet, hvor Du veed, han boer. Mathilde foreslaaer jeg, at hun kommer og besøger hans Kone i Vinter. Dig venter jeg ogsaa at see snart; iiv Dig løs fra Dine Forretninger nogle Dage; hele Sommeren har Du jo ikke været borte fra Byen; jeg gjer ogsaa sikker Regning paa, at Du tilbringer Julen ovre hos os; o hvilken Fryd!

Nu i disse Dage er Veiret ellers saa smukt, som havde det i Sinde at overtale mig til at blive her. I Morges var jeg tidlig oppe og gik ud, for Solen var staaet op; jeg gik ned til Havet; det var blifstille, kun enkelte mørke Striber krusedes hen over den lyseblaa, speilglatte Overflade; langt ude var det mørkere, og Vandene vare i Bevægelse. Hvor Kysten bugter sig ind for Havet, laa der Taage; men mod Øst gaaer en Landtunge ud, bag den frem-

